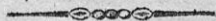

SKALDESTYCKEN

AF

FRANS M. FRANZEN.

FÖRSTA BANDET.

Ny Upplaga.

ÖREBRO,

Tryckt hos *N. M. Lindh*, 1824.

På Dess Förlag.

LA

FRANK M. FRANKLIN

FRANK M. FRANKLIN

NY Uplink

ORDERED

Typewriter No. 100, 1000, 10000

NY Uplink

SKALDESTYCKEN

AF

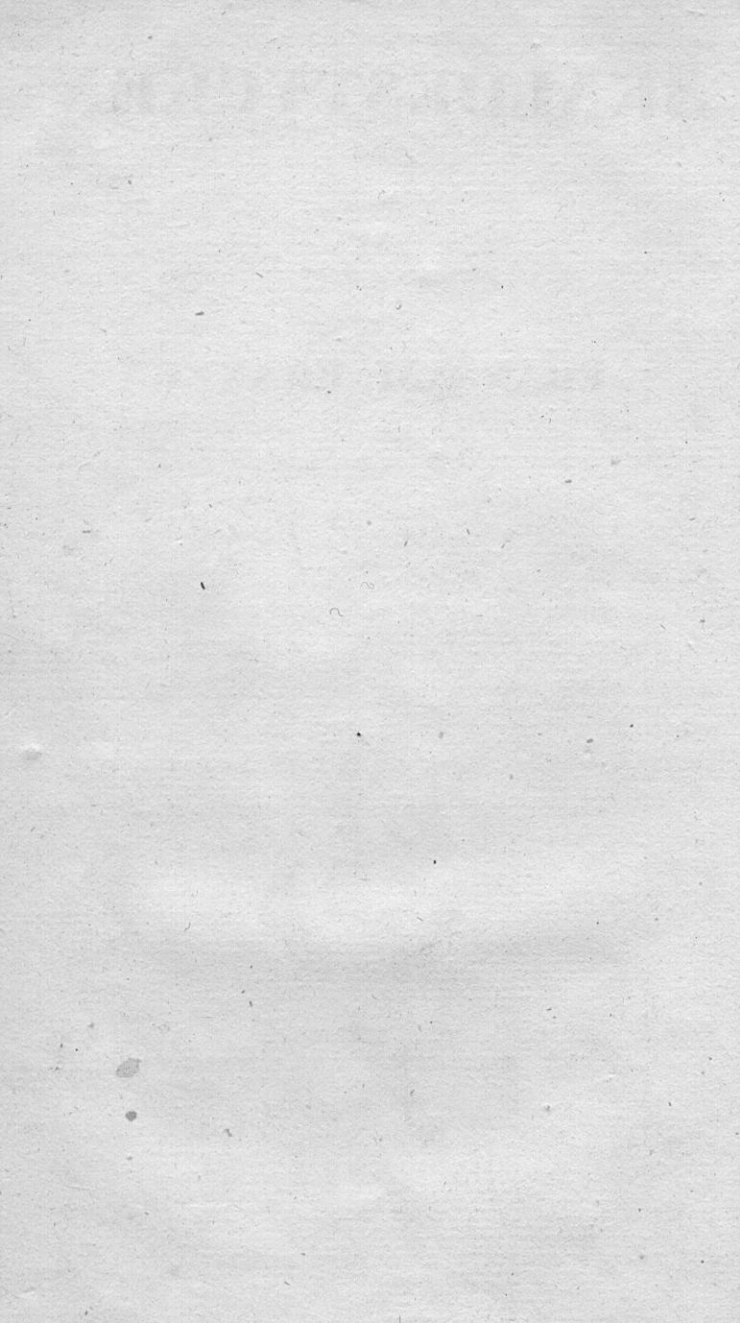
FRANS M. FRANZEN

Andersson del.

En gång skall Fanny sitta
På purpurnolnet der .—

sid. 34.

Företal.

*Ett band af dessa till större delen ungdoms-
arbeten utkom i Åbo 1810. Författarens flytt-
ning ifrån Finland i det följande året hin-
drade honom, att fullända den upplagan, som
nu mera är utgången. Denna, hoppas han,
vinner företräde både hvad det yttre och det
inre angår. Den förra var en korg, der alla
slags blommor och örter voro kastade om hvar-
andra utan all ordning och sammanstämmig-
het. Här finnas till en del de samma, jemte
en mängd nya, sammanbundna till en krans,
eller rättare, till flera. I dessa torde äfven
blomlösa stjelkar, eller gröna blad, snarare
kunna tålas för skuggningens och samban-
dets skull.*

*Författaren bekänner likväl, att ordnin-
gen icke alltid fallit sig efter hans önskan
och afsigt. Rätteligen hade sången öfver
CREUTZ, såsom en framställning af ett tids-
moment i Svenska Vitterheten, och den gamle
Knekten, som i dess nya gestalt utmärker en
politisk tidpunkt, bort ställas i en följande
flock af Tidsbilder. Men den Sångmö som*

ingifvit det mesta af detta band, sökte skydd under bilden af CREUTZ. Den gamle Knekten åter tyckte, att han kunde lika så väl, som den ifrån Tyskland komne Orgelnisten, föreställa alderdomen i den lilla landtligt husliga taflan af menniskolifvet. Det värsta är att denna tafla hvarken är fullständig eller så anordnad, att det hela med klarhet kan öfverses. Emellertid torde åtminstone några motsvarigheter eller motsatser och öfvergångar fästa de läsares uppmärksamhet, som anse det för ett nöje, att äfven i det obetydliga inlägga en viss betydelse, som beror af deras egen tanke och inbildning.

Den sinnebild, som genom Förläggarens omsorg och en skicklig Gravörs hand pryder tittelbladet, är uppsunnen och tecknad af en ung Skald, som målare i sin poesi är dilettant i teckningskonsten. Genom det närmaste band med honom förenad, kunde Författaren af en så kär hand ej afslå en så vacker gåfva, om han ock fruktade att den möjligen kunde missförstås. Tecknaren lär väl haft en högre mening med sin Psyche och dess lyra; men Författaren har inskränkt betydelsen af hans bild genom de under den anförda rader. Om Läsaren gör sig den mödan att genomögna den sång hvarifrån de äro tagne, torde han finna att bilden står der lika anspråkslös som den och de öfriga sånger, der Fanny framträder såsom en liten Psyche ifrån vår tid.

Skulle någon fråga, huru den åsigt af lifvet, som dessa stycken förutsätta, kan för-
 enas med den jordiska glädje, som en mängd
 andra i denna samling uttrycka: så må an-
 gående svaret derpå Selma och Fanny förli-
 kas bäst de kunna. Författaren anmärker blott,
 att den medelväg emellan sinlig och öfver-
 sinlig ytterlighet, der blicken åt skyn synes
 honom kunna alltför väl förenas med en glad
 känsla af det vackra på jorden, är anvist i
 allegorien De tre Bröderne. Den är dock för-
 fattad långt förr, än han drömde om något be-
 kymmer öfver en sådan fråga. Den är tryckt
 i Åbo Tidning 1805, och således icke ett alster
 af närvarande tid, eller, som det kunde tyc-
 kas, ett försök att bemedla en af dess stri-
 der. Utan en sådan didaktisk afsigt, som för-
 anledt detta poem, ligger samma föreställ-
 ningssätt till grund för flera andra, äfven
 ibland dem som äro skrifna i Författarens
 första ungdom, på en tid, då hvarken hans
 stånd eller tidsandan gifvo dertill någon an-
 ledning.

Innehåll.

Selma och Fanny.

	Sid.
Selma	9
Menniskans anlete	6
De tre Behagen	10
Det Skönas hem	13
Champagne vinet	16
Den enda kyssen	18
Fanny	20
Spegeln	22
Stjernorna	24
Lysmasken	25
Regnbågen	27
Horisonten	30
Sångfågeln	33
Blommorna	35
Pappersdraken	40
Dufvan	43
Morgonstjernen	45
Majstången	47
Kälfarten	49
Eternellen	52
Eolsharpan	54
Mossrosen	56
Svalan	58
Källan	61
Myrtenkronan	63
Edvins dröm	65
Det nya Eden	69

<i>Sång öfver Grefve GUST. PHIL. CREUTZ</i>	73
---	----

Naturbilder.

Lifvets stunder	95
Modren och Sonen	97
Modren vid vaggan	105
Den arma Modren	109
Emma till sin Mamma	111
Nyårskransen	113
Gossen	115
Modersvården	116
De Moderlösa	117
Mormodren	120
De små	123

Nannas tårar	-	-	Sid. 128
Favoriten eller Mannens art	-	-	129
Fosterharnet eller Qvinnans art	-	-	132
Till de hemmavarande	-	-	136
Till en ung Flicka	-	-	140
Till en Yngling	-	-	143
Varning	-	-	145
Den första kyssen	-	-	146
Emmas klagan	-	-	157
Hämplingen	-	-	161
Lärkparet	-	-	163
Slädpartiet	-	-	167
Den fattiga Flickan	-	-	171
Vårlängtan	-	-	174
Hemkomsten	-	-	177
Det enda glaset	-	-	185
De många	-	-	187
Glädjens ögonblick	-	-	189
Inbildningens tröst	-	-	191
Hemvännen	-	-	194
Den Sökta eller Ynglingen och Mannen	-	-	197
Den Funna eller Mannen Yngling igen	-	-	201
Sparfvens död	-	-	206
Till Kärleken	-	-	207
Till den samme	-	-	208
Söndagsmorgonen	-	-	209
Bröllopsdagen	-	-	212
Bruden	-	-	215
Wilhelms Maka	-	-	217
Förstlingen	-	-	221
Christningsdagen	-	-	222
Begravningsdagen	-	-	225
Till Sömnen	-	-	228
Till Hoppet	-	-	229
Kärlekens dotter	-	-	231
Den nygifte	-	-	235
Praktlifvet	-	-	236
Hemnöjet	-	-	240
Landtlifvet	-	-	241
Vår och Vinter	-	-	245
Blommorna på sjuksängen	-	-	246
Trösten	-	-	247
Hvad hon var	-	-	249
Det högre lifvet	-	-	250
Qvinnans värde	-	-	253
Till Fruntimren vid en Medicinæ Doctors Pro- motion i Åbo	-	-	257

Bordvisa	-	-	Sid. 264
Årens kraft	-	-	266
Den sjuttionde födelsedagen	-	-	267
Den gamle Knekten	-	-	278
Den döfve	-	-	289
Motsatts	-	-	301
De gamlas skål	-	-	293
Huslig sällhet	-	-	295
Epilog	-	-	298

Tankebilder.

Verldsljuset	-	-	299
De tre Bröderne	-	-	305
Trollslottet	-	-	312
De tu äro ett	-	-	323
Ljuset och vattnet eller Geniets ursprung	-	-	325
Tidens trenne döttrar	-	-	337
Ömheten	-	-	341
Daggdropparne	-	-	344
Den fångne fjäriln	-	-	346
Persikan och Astrakanen	-	-	352
Mimosan och Resedan	-	-	356
Ensidigheten	-	-	360
Hönsen och Staren	-	-	362
Visaren och Hjulen	-	-	364
Jätten och Dyrgen	-	-	366
Lingonen och Rönnbären	-	-	369
Åsnan och Apan	-	-	371
Den Store	-	-	375
Fjäriln och Biet	-	-	376
Räfven och Storken	-	-	377
De begge Aporna	-	-	378
Biet	-	-	379
Floden och Bäckan	-	-	380

Utom de på sista sidan antecknade rättelser
täcktes Läsaren anmärka följande:

- Sid. 131 sista rad. står: *så har du kvar*; läs: *så blir hon dig*.
 - 248 rad. 6 står: *ömma*: läs: *rena*.
 - 311 rad. 3 nedifrån efter *funnen* borttages Comma,
 - 315 rad. 6 ofvanifrån efter *hand* borttages Comma,
 - 316 rad. 6 sättes Comma efter *förstod*, och tages bort på
 rad. 7 efter *mod*.
 - 318 rad. 3 borttages Comma efter *svårighet*
 - 321 rad. 4 borttages Comma efter *band*
 - 323 rad. 3 står: *min*, läs: *Mön*
 - 358 rad. 3 står: *genomsåg*; läs: *öfversåg*.

SELMA OCH FANNY.

STELLA OCH TANNY.

SELMA.

Det var här vid denna källa,
Kan jag nånsin glömma den?
Se, dess silfverbubblor välla
Mellan samma blommor än.

Purpursläpet efter dagen
Öfver vestra himmeln låg.
Mellan asparne i hagen
Månens anlete jag såg.

Trött att drilla och försvinna,
Vårens sångare sönk ner,
Sönk att af sin älskarinna
Få en kyss, och få än mer.

Denna syn, hvad den mig rörde!
Tomt mitt hjerta kände sig:
Ingen hade jag som hörde,
Ingen som belönte mig.

Lyran sänk mig stum ur handen;
Och den krans, jag knutit glad,
Ref jag sönder; och i sanden
Flögo kring de spillda blad.

Men hvad ser jag? är det yra?
Är det sanning? Hel igen,
Ligger kransen vid min lyra,
Och en myrtenqvist på den.

Himmel! hvilken englaflicka
Lät du mig på jorden se!
Ingen har jag sett så blicka,
Och så rodna, och så le.

Selma! det var du som sedan
Blef min Sångmö och min vän;
Du, så skön på afstånd redan,
Som nu kommer der igen.

Sätt dig här, och hör mig spela;
Men se icke på mig så:
Eljest mina toner fela;
Dock, de fela nog ändå.

Sjüng jag med ditt blyga snille,
Ditt oskyldiga behag:
Skatter jag förakta ville,
Kungars nåd försmådde jag.

MENNISKANS ANLETE.

The human face divine;

MILTON.

Redan hann sin purpurslöja

Öfver Cederskogen höja

Tidens sjette dag.

Guldbevingad, öfver bäcken

Fjäriln flög till rosenhäcken,

Kysste dess behag.

PärLAN sken i vattnets spegel;

Hvita glänste svanens segel

I ett skuggrikt sund;

Winet glödde rött i drufvan;

Öm och menlös, lekte dufvan

Uti Edens lund.

Men den högsta skönhet feltes
 I naturen: — Kronan feltes
 Än i skapelsen;
 Till dess menniskan ur gruset
 Hof sitt anlete i ljuset,
 Hof opp ögonen.

Snön på fjellen höll ej färgen,
 Morgonrodnan bakom bergen
 Sönk fördunklad ner;
 Stjernan, som i dagens panna
 Satt så skön, ej ville stanna
 Öfver jorden mer.

Djuren hyllande sig böjde
 För de ögon, som sig höjde
 Ifrån stoftet opp;
 Der behag och kärlek myste
 Der, bland sorgens tårar, lyste
 Ett odödligt hopp.

Englaskaran står betagen,
 Ser de talande behagen,
 Och på skaparn ser.

Skaparn tryckte sitt insegel
 På sitt verk; och i dess spegel
 Ser sin bild, och ler.

J som ropen: det är ingen,
 Ingen själ, fördold i tingen:

Allt är stoft, ej mer.

Dårar! blott till källan stigen:

Sen ert anlete, och tigen,

Rodnen, höljen er.

Se den gamle Vises panna,

Se en tafla af det sanna,

Som ger sekler dag.

Se en blick ur hjeltens öga,

Se ett elddrag af det höga,

Som ger verldar lag.

Och det sköna, milda, ljufva? —

Lyft min Selmas morgonhufva

Från dess rosenkind;

Se dess ögon, ömma, blyga;

Se dess mörka lockar flyga

Sorglöst för en vind.

Eller följ den hemligt flydda,
Då hon lyss, i Sorgens hydda,
Till dess klagoröst.

Se, hur själen, genom tåren
På de svarta ögonhåren,

Blickar fram med tröst.

Skymt af himlen i naturen,
Englavålnad ibland djuren,

Menskoanlete!

Pryder du blott dödligheten?

Skall du ej i evigheten

Tåras än och le?

Ack jo! englar än skall röra

Selmas upsyn, då de höra

Hennes röst bland sig.

Selma! än i himlens salar,

Än i Elyseens dalar

Får jag se på dig.

DE TRE BEHAGEN.

Selma i sin vagga låg,
Drog sin lilla mun i löje,
Jollrade för sig sitt nöje,
Såg, hvad ingen annan såg;
Såg så lifligt, som poeten
Ser dem på Cytherens strand,
Två Chariter hand i hand,
Ömheten och Menlösheten.

Lik Cupido, då han än
Blott med sockerpilar lekte,
Menlös sina syskon smekte,
Dufvornas förtrogne vän,
Ler hon, och de sköna, milda
Fremmandena fägna vill,
Som der sväfva af och till,
Komma, för att henne bilda.

Hon sin lilla hand dem ger:
 De vid hennes vagga stanna.
 Luta panna emot panna,
 Tåras, rodna och se ner.
 Himlaglans i rummet skiner;
 Barnet undrar på dem tyst
 Och, ej länge af dem kysst,
 Antar deras söta miner.

Hvad osynlig ande sen,
 Rörde vaggan, visste ingen.
 Tiden gick och med i ringen
 Stod den lilla sköna ren.
 Med idansen, af de tvenne
 Gratierna ledd, hon kom,
 Och betagne svängde om
 Alla Ynglingar till henne.

Alla hviska: se på den!
 Och hon rodnar, och man brinner;
 Hon väl hundra segrar vinner;
 Men hon — mister dem igen.
 Tills den tredje af Behagen
 Vecklade en morgon opp
 Hennes sjuttonåra knopp
 I sin fulla glans i dagen.

Glada Vettet i en dröm
Smög ett ord i hennes öra:
"Flicka för att kunna röra,
Var oskyldig och var öm.
För att bibehålla tycket
Var förståndig och var glad.
Selma är, som Gratien bad
Ach! för mycket väl — för mycket!"

DET SKÖNAS HEM.

Hvar är Cypern? Der allena
Fins hon i en myrtenlund,
Hon, den sköna, himmelskt rena,
Drömd af mig hvar dag och stund.

Der på kullen, krönt af drufvor,
Skönheten sitt tempel har.
Dit, med brefvet skynden, dufvor!
Vänten! — Sjelf med er jag far.

Ack! jag känner ren mig buren
Bort till Gratiernas hem,
Der de leka med naturen,
Der hon leker sjelf med dem.

Se orangens guld, som blandas
 Med en natt ur Elysén
 Der fördöljs hon. Ack! jag andas
 Samma luft med henne ren.

Det är hon, som efter badet
 Slumrar här, och himmelskt ler,
 Tyst! hon vaknar af det bladet,
 Silfverblomman fällde ner.

Hvilka ögon! De förklara
 Hela jorden för min syn.
 Nej, en verld de uppenbara,
 Som ej fins på jordens bryn.

Dit, o sköna, du mig höjer,
 Dit, der ljusets källa är.
 Blott den skönhet mig förnöjer,
 Som din ande visar der.

Så till Cypern jag mig drömde
 Och från Cypern upp till skyn.
 Selma kom, och jag förglömde
 Begge två vid hennes syn.

Nej, hon för mig till dem båda,
 Cypern blomstrar hvar hon är;
 Och när hennes ögon skåda
 Upp åt skyn, jag tror mig der.

CHAMPAGNE VINET.

Drick! de förflyga de susande

Pärlorna: drick!

Skynda! det ljufva, det ädla, det höga

Söker du fåfängt, sen anden förgick.

Dåren, som fäste vid skummet sitt öga,

Vatten, blott vatten, på läpparna fick.

Njut! de försvinna, de tjusande

Stunderna: njut!

Ytterst förfinade, känslan och löjet

Reta och domna i samma minut.

Snappa i flykten behaget och nöjet:

Högst är raketen, i det han går ut.

Snar är på jorden, den rusande
 Glädjen, ack! snar.
 Fångad af ynglingens spända förhoppning,
 Än ur en drufva, förädlad och rar,
 Än från en munn, lik en ros i sin knoppning,
 Strax till sitt hem öfver molnen hon far.

DEN ENDA KYSSEN.

Du far då bort, och lemnar mig på stranden,
 Att stå en bild och blicka efter dig.
 Ännu en gång ur slupen räck mig handen;
 Ännu en gång ur hufvan le åt mig.

Den är förbi, den himmelskt sälla tiden,
 Då till ditt rum jag smög mig då och då,
 Och fraset blott utaf din klädnings siden
 Förtjuste mig, som väntade på tå.

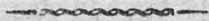
Och lukten blott af blomstren, som du skötte,
 Jag vet ej hvad så älskvärdt sade mig:
 Till dess du kom, och jag dig hänryckt mötte,
 Och stod der stum, blott för att se på dig.

Det är förbi: — jag får ej mer dig höra,
Än vid din båge, än vid ditt klaver,
Och lutad stå bakom din stol, och röra,
Tätt vid din kind, den lock, der faller ner.

En enda kyss, den första och den sista,
Skänk mig till slut, som åt en bror, en vän.
Jag ser en tår ur dina ögon brista:
Ack! låt mig blott få kyssa af dig den.

Din stolta släkt skall se det, och förlåta:
Det är ju allt, hvarom min kärlek ber.
Ett lydigt barn, han sen går tyst, att gråta,
Och minnas blott, och alldrig se dig mer.

Mins äfven du mig någon gång der borta?
Dock, nej! förgät mig, och var lycklig, du!
Och jag? — Min sorg skall nog sig sjelf förkorta.
Till dess gör den, blott den, mig säll ännu.

FANNY.

För Selma vid min luta
Jag sjöng, en sorglös yngling än:
Nöjd, att mitt hjerta sluta
Till hennes, blott som vän.

Sen såg jag, gammal vorden,
Ett barn, som fram i templet gick.
Dess själ var ej på jorden,
Ej mera, än dess blick.

Här nere himlen vara
Jag tyckte vid den förras syn;
Men denna underbara
Upplyfte mig till skyn.

Jag lärde af dem båda,
Hvad dubbel skönhet lifvet har.
Vi henne dubbel skådar:
En blir hon, som hon var.

När jag åt dalen blickar,
Ett Eden jag vid källan ser,
Der Selma står och nickar
Emot sin bild, och ler.

Men uppåt vändt, mitt öga
Ser Bergets glans, dit Fanny går,
Och tillber i det höga,
Och sjelf förklarad står.

Förlikas ej de tvenne?
Jo, Fanny Selmas dotter är;
Men Modren efter henne
I tårar stannar här.

Vid Bergets fot hon somnar,
Och drömmer hvad hon ej har sett.
När all ting sig fullkomnar,
Bli jord och himmel ett.

S P E G E L N.

Förunderligt! så tyst och stilla
Hon ligger och är vaken än.
Hvad ser den lilla?
Hvad följer hon med ögonen?

Se, hur de himmelskt sig förklara,
Hur saligt lilla munnen ler!
Hvad kan det vara,
Som hon med sådan glädje ser?

Ej glaset, ej dess blomsterstängel,
Ej spegelns återsken det är.
Helt visst en engel
Kring hennes vagga sväfvat här.

Små barn ha säkert något sinne,
 Som mer än våra ögon ser.
 Männ ej ett minne
 Från himlen följer dem hit ner?

Så talte Fannys goda Amma;
 Men engeln, som hon drömde om,
 Var Fannys Mamma,
 Som nu ur nästa rummet kom.

I spegeln der, hon hade blickat
 Åt barnet, och en stund der stått,
 Lyft hand, och nickat
 Med fröjd, som känns af mödrar blott.

O! sköna glas, der man betraktar
 Ej sig, blott dem man kära har!
 Säll den, det aktar:
 Han har en vän i åldrens dar.

STJERNORNA.

Lilla Fanny såg så glad
Upp åt stjernorna, och sad':
"Med hvad många ögon ser
Gud på Fanny ner."

"Gud också här nere är,
Fanny! Ser du blomstren der?
Som Guds ögon, äfven de
Vänligt på oss se."

"Mamma! nu först skön och klar
Står han för mig, vet du hvar?
Der! i dina ögon ser
Gud på mig, och ler."

LYSMASKEN.

Hvad glänser der i gräset, Mamma?

Det föll en stjerna nyss ur skyn:

Tänk, Mamma, om det är den samma?

Skrek Fanny med förstorad syn,

Och öfver grinden klef, och genom hagen lopp,

Att plocka henne opp.

Hvad ser jag? Var det du, som blänkte,

Nå, ingen skam! så schön och klar?

En liten mask blott! Och jag tänkte,

Du en juvel från himlen var.

Jag tar dig hem likväl: du skall få der i ro

Bland mina blommor bo.

Hon smög den i en ros, der hemma,
Och roppte kring sig alla små.

Släck ljusen. — Gråt ej, lilla Emma:
Du skall en liten lykta få.

Om du blir väckt i natt, så fägnas du af den,
Och somnar sött igen.

Hur kan det lilla kräket hysa,

Säg, Mamma, sådan eld hos sig?

"Han, som det böd i stoftet lysa,

En gång förklarar också dig,

Mitt barn, om du blir god." — O Mamma! då är du

Förklarad redan nu.

REGNBÅGEN.

”Kom, Pappa, sitt i jullen,
Och för mig öfver sjön.
Ser du den gröna kullen
Der på den lilla ön?

Regnbågen på dess panna
Med ena foten står.

Ack! om han ville stanna,
Till dess jag kullen når.”

Snällt rör han, och de hinna
Igenom vassen ren,
Då Fanny ser försvinna
Det sköna himlasken.

En bitter tår bestänkte
Den lillas ögon blå.
Hvad hon der finna tänkte,
Han sporde, rörd också.

"Jag tänkte Mamma fägna
Med blommor ifrån skyn.
Så skönt jag såg dem regna
Hit ner på kullens bryn.

"Se här i gräset strödda,
Hvad blommor!" är hans svar.
"Ehur i stoftet födda,
Dem himlen fostrat har."

De druckit af dess strålar,
De badats af dess sky.
Den sol, som östern målar,
Ger rosen ock sin hy.

Tag dem, och säg din Mamma:

"Jag fann dem på min stig

Till himlen, på den samma,

Som Mamma viste mig.

Jag tog dem, liksom fallna

Från himlens öppna port." —

Blott vi för Gud ej kallna,

Är den på hvarje ort.

HORISONTEN.

"Se, himlen sig åt jorden böjer;
Se, hur den klara morgonskyn
Rör med sitt guld vid skogens bryn!
Och jag, och du, o Mamma, dröjer,
Att gå till himlen, då den är,
Hvar dag, hvar timme, oss så när?"

Kom, svarte Modren, nu på stunden
Vi skola gå dit; och de gå,
Med himmelsk känsla, begge två;
Och framför sig de se i lunden
Bland skuggorna ett purpursken,
Som gingo de till Elysén.

"Hvad här är skönt! Är detta Eden?

Ack! se, hvad blommor! och hvad bär!

Men icke är ju himlen här?

Nej, nu vid Kyrkan, bort om heden,

Jag ser den samma gyllne skyn.

Der hänger den vid sjelfva byn."

"Hur långt, mitt barn, du går på jorden,

Så viker himlen undan dig.

Dock hvart du vända må din stig,

Åt middagssolen eller norden,

Der hon går upp, der hon går ner,

Ditt mål vid himlens bryn du ser.

Hör du den röst, från höjden ljader?

Den kallar oss till Herrans hus.

Nu är hans dag, då han oss ljus,

Och tröst, och frid, med ordet bjuder.

Förklaradt ser du templet stå:

Derinne blir ditt hjerta så.

Kom, barn, du måste ut i verlden
 Ur paradiset, du också.
 O! som vi nu tillsammans gå,
 Så vandra hela lefnadsfärden:
 Då viker, der den slutar sig,
 Ej mera himlen undan dig.

SÅNGFÅGELN.

”Se här den fågeln, till hvars sånger
Du lyssnat, rörd, så många gånger:
Tag den, och på din Edvin tänk —
Du tycker inte om min skänk?
Säg, eller är det Gifvarn bara,
Som du ej tycker om, nu mer?
Min lilla Fanny, svara,
Och se på mig, jag ber.”

Hon såg, tog fågeln, och på stunden
Sprang bort med den i trädgårdslunden;
Der tusen blommor i en krans
Skönt logo åt den huldans ans.

Men nu hon tyckte, att de sågo
På henne opp med sorgens tår;
Ja, att de nästan lågo,
Som, när dem lian slår.

"Ack! han, som sjöng för er, är fången.
Men trösten er: den sköna sången
Skall snart förtjusa er igen.
Flyg ut! — var fri, min lilla vän.
Hur glad han nu åt lönnen svingar,
Och sjunger jemt i samma topp.
O! hade jag hans vingar,
Jag ville högre opp.

Skall jag, som blomstren, fäst vid gruset,
Blott se åt himmelen och ljuset?
Skall jag ej nånsin sväfva få
Der i det sköna, klara blå?
Jag såg ju nyss ur skalet titta
En fjäril, som nu fladdrar här.
En gång skall Fanny sitta
På purpurmolnet der."

BLOMMORNA.

"Sprang du ej kring ängen
Hela dan dig trött?
Nu den lilla sängen
Väntar dig. Sof sött!"
Fanny, af sin Mamma kysst,
Stod vid fönstret tyst.

"Luta på din dyna,
Barn, ditt hufvud ner;
Ack! jag ser dig tyna
Dag från dag allt mer,"
Fanny, mera själ, än kropp,
Såg åt himlen opp.

"Blomstren stå i vatten,

Dem du burit hem;

Vill du hela natten

Vaka öfver dem?"

Mamma! se', hvad präktig syn!

Blommor har ock skyn.

"Nöjd med dem på jorden,

Sof och väx, som de.

Sjelf en blomma vorden,

Glad åt våren le."

Fanny mot en evig vår

Smålog med en tår.

Tusenskönor blinka

I det mörka blå,

Och dit opp mig vinka

Bland de englar små.

Mamma, om jag saknas här,

Gråt ej: jag är der.

Blommor der jag bryter

Af odödlig glans.

Dig till mötes knyter

Jag af dem en krans.

Mellertid uppå mitt stoft

Strör du dessas doft.

GETEN.

Du hjuder, lilla amma, åter
Din helsodryck åt mig.
Men hör! din stackars killing gråter,
Och springer efter dig.
För min skull stängd ifrån ditt bröst,
Hon känner dock, och följer än, din röst.

Så, Mamma, om vi skiljas skulle,
Jag tillhör dig ännu.
Hvad skiljer oss? En liten kulle,
Och blott ett litet nu.
Du sjelf det sade, då du låg
En dag så blek, och oss i tårar såg.

Men jag skall lefva: se, jag tömde,
Oskummad, hela skåln.

Vet, Mamma, hvad i natt jag drömde?

Jag satt uppå ett moln;

Men Edvin kom, gaf mig en krans,

Och drog mig ner i dalen till en dans.

PAPPERSDRAKEN.

”Kom, Fanny, och se, när jag springer,
Hur pråktigt den stiger och far.
Dock midt i sin flygt, med ett finger,
Till jorden igen jag den drar.”
Med tråden i handen, så stolt och så glad,
Han förde det vingade blad.

I stormen, med flygande lockar,
Och ögonen lyfta åt skyn,
Han sprang öfver stenar och stockar,
Och följdes af barnen ur byn;
Och bragte, ju mer emot vinden han lopp,
Dess högre sin flygare opp.

Skönt! ropade Fanny, så sväfvar
Den snöhvita dufvan, jag har!
Men akta dig, Edvin: jag bäfvar;
Du glömmar dig sjelf, der du far.
Han föll vid de orden; men samma minut
Uppstod han, och sprang, som förut.

"En bild af det menskliga lifvet!"

Utlåter sig Fadren härvid.

"Ett blad åt oss alla är gifvet,

Att föra, mot stormen i strid.

Med ögat åt högden, ej släpp det, om än

Du fölle: blott res dig igen."

Hur bladet sig höjde och sänkte,

Såg Fanny, och skärpte sin blick.

Ett F, som mot solen der blänkte,

Nu först hon i ögonen fick.

Så sväfvar, hur länge? (det var hennes ord)

Min själ mellan himmel och jord.

Han sjelf, som det ritat, nu kände
 En anande skräck vid dess flygt;
 Och hastigt tillbaka sig vände,
 Då tråden ur handen blef ryckt.
 Försvunnet var bladet; ej fans det igen;
 Blek stod han, och såg på sin vän.

DUFVAN.

Bland bygdens ungdom, Fanny skulle träda
 I templet fram, att Gud sitt hjerta ge.
 Nu, att, som barn, ännu en gång sig gläda,
 Hon sina dufvor ville kring sig se.

Hon sprang med korgen, och de kommo alla,
 Att samla opp, ej utan gnabb och strid,
 Det gyldne regn, hon lät omkring dem falla:
 Den hvita endast saknades dervid.

Den stod vid brunnen, och med näbben stänkte
 De klara pärlor öfver rygg och bröst;
 Flög sen åt skyn, och derifrån sig sänkte
 På Fannys hand, vid hennes kända röst.

Nu Edvin kom, och dufvan till hans möte
Utbredde vingarna, och lekte sen,
Än på hans skuldra, än i hennes sköte;
Tills i det blå hon glänste högt igen.

"O! jag förstår dig!" Fanny vid de orden
Tog Edvins hand, och tryckte den, och gick.
Och han, af dufvans flygt ej vänd från jorden,
Såg himlen öppna sig för Fannys blick.

MORGONSTJERNAN.

O morgon! som förnyar
Mitt saliga förbund med Gud:
På dina purpurskyar,
Hvem här mig nådens bud?
Du, på hvars glans så gerna
Jag såg ren i min moders famn.
I dag, o morgonstjerna,
Förstår jag rätt ditt namn.

En afbild af den Milde,
Som fram i tidens mörker stod,
Och det från ljuset skilde
Med strömmen af sitt blod;

Du med hans blick mig helsar,
En blick, der all hans kärlek ler.
Det ljus, som verlden frälsar,
Jag i din klarhet ser.

Du bleknar och försvinner
I dagen, som du bådat har.
Dock vet jag, att du brinner
När solen, lika klar;
När henne, som der stiger
Så härlig, till ett vittne, opp
Vid löftet, som inviger
Mitt lif till evigt hopp.

Du själens morgonstjerna!
Framtindra öfver oss i dag;
Och för oss, dit vi ärna,
Med himmelskt välbehag.
Snart vägen är förliden:
O då, en aftonstjerna sedd,
Du kallar oss till friden,
Der bortom skyn beredd.

MAJSTÅNGEN.

De åt Gud invigde skola fira
Nu en glad midsommarskväll.
Midt på gården ställs en präktig spira,
Och af löf der byggs ett tjell.

"Gossar! hit att lägga grund i jorden:
Fast skall stå hvad uppåt vill;"
Ropte Edvin främst, och vid de orden
Bar den största sten dertill.

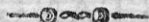
Som en brud, med blommor, band och sniljor
Stången kläds emellertid.
Högst i toppen hängs en krans af liljor,
Och en vimpel derinvid.

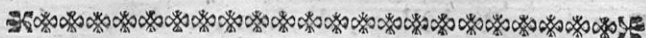
Vimpeln Edvin gaf, och Fanny krausen.

"Ser du, de förentes der!"

Hviskar han, och henne för i dansen.

"Ja, der ofvan," svaret är.

KÅLKFARTEN.

Knappt på insjön far så lätt ett segel,
 Som på ängens frusna vattenspegel
 Lilla kälken for, der Fanny satt.
 Edvin sköt den, röd, som hon, om kinden;
 Sjelf på skridskor, åkte han med vinden.
 Plöttsligt ser han flyga Fannys hatt.

Efter den han ilar, såsom gladan
 Efter dufvan; tar den fatt vid ladan,
 Far tillbaka, stolt som kaparen
 Med sitt pris; och kan sin blick ej mätta,
 Då han får med egen hand den sätta
 På det vackra hufvudet igen.

Fart igen får kälken, då han rör den,
Far ett stycke sjelf, och han framför den
Baklängs far, att se, hur Fanny ler.
Hennes namn, med svängningar så sköna,
Ritar han i isen; der det gröna
Friskt ännu man genomskina ser.

Så i lek de hunno fram till lunden,
Medan dagen skred till middagsstunden.
"Edvin! se, af silfver är hvar gren.
Se, hvad kronor af demanter glimma!
Och hvad mängd af foglar, som der stimma!
Hur de skifta i det hvita sken!"

Ella

"O! med dig, min Fanny, hvilka stunder
Vintern sjelf mig ger! Ej sommarns lunder,
Ej dess fåglar mig förtjuste så.
Ser du färgerne på Sidensvansen,
Ser du Domherrns purpur, och den glansen,
Steglitsarne der mot solen få.

Eljest Fanny, dumma, såsom granna,
Äro dessa fåglar. Här de stanna
För att plocka några frusna här,
Då till Söderns palmbevuxna länder,
Då till Nilens, då till Jordans stränder
Himlavägen för dem öppen är.

”Himlavägen också vi få fara,”
Suckar Fanny. Nu bland lundens skara,
Hon en Bofink ser i Norden qvar.
Du är här, din maka för allena.
Gläd dig åter: våren skall förena
Innan kort, hvad vintern åtskilt har.

ETERNELLEN.

Hvar lördags afton Fanny hällde
Friskt vatten i sitt blomsterglas,
Och det med nya blommor ställde
Bredvid sin mors albastervas.

De vissnade mot veckans slut:
Då måste hon dem kasta ut.

En tog hon undan från de andra:
I spegeln bakom glaset fäst,
Den ensam var, (hvem kan det klandra?
Hos Fanny en beständig gäst.
En eternell, den alltid fanns
De friska lik i färg och glans.

Tre vintrar gömd i Fannys låda,
 Tre somrar den i spegeln stått.
 Hvem undrar, om hon till dem båda
 Som oftast med en suck har gått?
 Och om den gamla blomman fick
 Framför de nya hennes blick?

Den hade Edvin henne gifvit,
 Då han for bort, att bli en man:
 "Sig lik hans blomma har förblifvit."
 Så suckar hon: "månn äfven han? —
 En dag, när han är här igen,
 Hon honom helsar från hans vän.

När på hans frågor ingen svarar,
 Sen han mig sökt från rum till rum,
 Och denna tystnad allt förklarar,
 Och här han sitter blek och stum:
 Hon honom då till tårar rör
 Och säger: Kärleken ej dör."

EOLSHARPAN.

Ack hör! hvem är som spelar?
I fönstret står en luta;
Men ingen menskohand der syns.
Nu en accord der felar;
Nu tycks hon vilja sluta;
Nej, nu dess rätta spel begyns.

Är det af andesånger
I skyn, som lofva Herran,
Afbrutna ljud, som jorden nå?
I drömmen många gånger
Jag hört en röst från fjerran,
Som genomträngt mitt hjerta så.

Är det min Edvins vålnad,
Som bådär, att han kommer?
Är det min egen resas bud?
Sin Fanny ren förkålnad
Han finner, då han kommer.
Hvad ser jag? Det är han! — O Gud!

Min vän, med denna smärta
Ej se på mig. Ack! lyssna
Till harpan här, från himlen rörd.
En bild utaf mitt hjerta!
När mina läppar tystna,
I henne än min suck är hörd.

MOSSROSEN.

Mossa klär den öde heden,
Klostrets mur och kämpens kulle,
Och det murkna trädets stam;
Och du Ros, som sjelfva Eden,
Sjelfva himlen pryda skulle,
Spricker du ur mossan fram?

Är det sorgens dystra fransar,
Som du kring din purpur breder?
Rosen hör ju glädjen till.
Följ mig dit, der nöjet dansar.
Nej, med tårar du mig beder:
Här hos dig jag stanna vill.

Är det dödens bild, du målar
På din sköna, veka stängel,
Med dess svepning om din knopp?
Nej, i ljusets morgonstrålar
Du, bland blommorna en engel,
Står ur brustna grafven opp.

SVALAN.

"Hvad vill du säga mig, du lilla svala,
Hvar morgonstund på fönsterkarmen här?
Det tycks mig nästan, som du skulle tala,
Och det med nit, hvad det då är."

Med denna fråga Fanny, tidigt vaken,
Slog fönstret opp, och hörde detta svar:
"Förstår du ej? du kan ju fatta saken,
Fast jag så klara ord ej har."

Din sommar förestår: jag vill dig lära,
Hur du skall lefva den förnöjd och säll.
Ett troget par, vi hvar sin börda bära,
Att bygga opp vårt glada tjell.

Sen sörja vi med glädje för de unga,
För deras seder, som för deras spis.
Vi lära dem att flyga och att sjunga,
Och lofva Skaparn på vårt vis.

Snart börja de sin föda sjelfva hitta;
Dock sluts om oss ännu de käras ring.
Än på ett tak i treflig ro vi sitta,
Än flyga, som i dans omkring.

Till slut, då fältens fägring är förliden,
Vi reda till vår tysta hädanfärd.
När allt är fullgjordt här; då först är tiden,
Att längta till en bättre värld.

O lef, som vi, lef ut din sköna sommar!
Du har ej sett mer än dess knopp ännu.
Se trädet der, som nu så härligt blommar:
Det trånade en tid, som du."

Min Edvin, det är dig, jag hör här tala.
O kom! Hvad skepnad du än taga må,
Blåfogel eller blott en simpel svala;
Så tillhör Fanny dig ändå.

Jag tillhör dig i himlen, som på jorden;
Din maka, om mitt lif förlängs,
Din engel, om jag dör. Odödlig vorden,
Jag ej af stoftets skrankor stängs.

Sörj mig ej länge, sök en annan maka
Uppfyll din plats. Min ej på jorden är,
Om ej att öfver dig osynligt vaka,
Tills vi för evigt råkas der.

KÄLLAN.

Friska källa! låt mig dig få dricka:
Du mitt enda läkemedel är,
Det mig stärker, att på dig blott blicka,
På den bild, som du af himlen bär.
Sjelf från himlen du ditt ursprung leder:
Ett välsignadt moln vid bergets topp
Göt dig hit i klara droppar neder;
Och du far igen dit opp.

Fåfängt bäcken, att din klippa hinna,
Letar sig en väg; han dig ej når.
Der du föddes, der skall du försvinna;
Han till hafs med någon annan går.

Dock deruppe väntar er ett möte:
Äfven han, fulländande sitt lopp
Genom verlden, skall ur hafvets sköte,
Som en ånga, stiga opp.

Kanske här, som moln, i aftonstunden
Purpurstänkta, mötens J en dag,
Och begjuten blommorna i lunden;
Der då sitter någon ung, som jag.
Blek, som jag, hon ser på er och tänker:
Skönt är lifvet här: hvad är det då
Bortom skyn, som dessa pärlor stänker,
Der de höga stjernor gå?

MYRTENKRONAN.

„Skall jag tro din glada helsning?
Lefver du för Edvin än?
Hvilket under! Denna frälsning,
Fanny, kan jag hoppas den?
Hvad förvandling! Himmelskt strålar
Dina ögons blick igen;
Helsan dina kinder målar;
Du mig återskänks, min vän.”

”Ja, för evigt;” Fanny svarar.
”Himlen knyter vårt förbund.
Denna afton allt förklarar;
Gå, jag hvila vill en stund.

Vänta" — Honom nu vid handen
Tog hon, och åt fönstret gick.
Så ur plågans bädd går anden,
Redan frälst, — med sådan blick.

"Se, den myrten, du mig skänkte,
Hur den växt, och löfrik står!"
Sade hon, och den bestänkte,
Leende, med än en tår.
Då de skildes, Fanny tryckte,
Sjelfmant, på hans munn en kyss.
Nu i himlen han sig tyckte,
Ensam i en öcken nyss.

"Sofver hon ännu?" han frågar,
Lyssnande vid dörrn igen.
Ändtligt öppna den han vågar,
Allt är tyst, hon slumrar än.
"Hvad! med myrtenkrona redan
Klädd till brud? Så huld hon ler!
Trött igen, hon laggt sig sedan —
Gud! hon andas icke mer."

EDVINS DRÖM.

"Edvin, hör den svanesången
Vid den ljusa midnattsskyn.

Följ dit opp den frälsta fången:

Skåda der med hennes syn,

Dit upplyftes öfver jorden

Eden, vid förbannelsen;

Som, när rosen blek är vorden,

Doften flyger undan den."

Edvin, lyssnande i drömmen,

Följer Fannys flygt, och ser,

Hur hon står vid silfverströmmen;

Stiger i dess guldsand ner,

a Del.

E

Döps, och lätt som rosenbladet,
 Som en stjerna klar och ren,
 Svälfvar ur det helga badet
 Upp åt bergets morgonsken.

Fridens dufva mot den sälla
 Nickar ner ur palmens topp,
 Då hon förs till lifsens källa
 Af en ljusens engel opp.
 'Drick, och se den bild, der strålar:
 Det är du, från stoftet skild;
 Du, och Gud i dig: Han målar
 I ditt bröst sin egen bild.

Drick, och känn, hvad kraft det skänker,
 Se omkring dig: allt hvad du
 Skönt och saligt endast tänker,
 Kring dig lefver, blomstrar nu.
 Se hvad lunder af sig sjelfva,
 (Här behöfs ej jordiskt stoft),
 Öfver dig sin skugga hvälfva,
 Slå ut blommor, sprida doft.

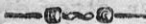
Och de blomstren ha en tunga,
 Och de löfven ha en röst.
 Hör! de spela och de sjunga,
 Hvad du känner i ditt bröst.
 Äfven deras vällukt tyder,
 Hvad du ljuft i hjertat bär.
 Bjud, och dig naturen lyder,
 Som din hand dig lydig är.

Drick ännu en gång, och lifvet
 Helt för dig förklaradt står.
 Allt är dig tillbaka gifvet,
 Allt, som flytt med dar och år.
 Nu hvar tår, du fällt på jorden
 Vid en seger öfver dig,
 På din krans en pärla vorden,
 Speglar himmelen i sig.

Hvad du älskat, har du åter:
 Tänk det blott, och det är här.
 Tänk dig dit, der Edvin gråter,
 Och du står hos honom der.

Följ hans vandring, och i Eden
 Är du, saliga, likväl;
 Ty det strålar midt på heden
 Ur din egen rena själ."

Edvin, ur sin dröm uppvaknad,
 Kände Fanny när sig än,
 Säll, att med en jordisk saknad
 Ha förvärfvt en himmelsk vän.
 "Som du lofvat, var min Engel,
 Ropte han, och i mitt bröst
 Fläkta med din myrtenstängel
 En odödlig andes tröst."

DET NYA EDEN.

Egentligen en Apologie
för ett äldre stycke af samma namn.

För det Eden, som förspilldes,
Fins det ej ett annat än?
Fins den frid, från jorden skildes,
Ej i himmelen igen.
När du dolda fel begråter,
Mot en död din orätt mins,
Välgör, umbär, tål, förlåter:
O! då vet du, att det fins.

När för otack flydd ur bygden,
Flydd åt grafven, du der ser
På ett onämndt stoft af dygden
Tusen stjernor blicka ner:

O! då känner du dig buren,
Vid en himmelsk svanesång,
Bort om gränsen af naturen,
Bort om dagens nedergång.

När i nattens lugn du tänker,
Medan månen skiner klar,
Allt hvad skönt som lifvet skänker,
Allt hvad dyrt som döden tar:
O! då når ditt tjusta sinne
Ren den stund, som evigt säll,
Sammansmälter hopp och minne,
Himlens morgon, jordens qväll.

När dig rör till ädla tårar
En gudomligt sannad dygd,
Som, blött skådad, lasten sårar,
Och förtviflan slår med blygd:
O! då stiger du i strömmen
Af det sanna lifvet ner:
Döps, och vaknande ur drömmen,
Lyckan lik en bubbla ser.

När ej frästad mer af ära,
 Eller vällust, eller magt,
 För din plikts skull du kan bära
 Ej blott armod, men förakt:
 O! då sänker sig en dufva,
 Ren som ljuset öfver dig;
 Och med aningar, så ljufva,
 Ser du himlen öppna sig.

Hvilka skyar! hvilka lunder!
 Ej så sköna sågo dem
 Jordens första morgonstunder;
 Midnatten vid Bethlehem.
 Ej så sällt den helga friden
 I det fordna Eden njöts;
 Ty af minnet, frälst ur tiden,
 Ingen glädjetår der göts.

Hvilken klarhet! Ny, som månen,
 Bryts din bild på vattnets bryn.
 Så på Tabor Menskosonen
 Glänste vid en röst ur skyn.

Ej så skön sin oskuld funnit
 Menskan först vid skapelsen;
 Ty dess hjerta då ej vunnit
 Öfver sig en seger än.

Dock, dig väntar än en bana,
 I oändligheten röjd,
 Att dig värdigare dana
 Till den högsta andefröjd:
 Den, att tjust af evigt sälla
 Verldars sammanstämda ljud,
 I din viljas rena källa
 Spegla utan skymning Gud.

Sång

öfver

Grefve

GUSTAF PHILIP CREUTZ.

Belönt af Svenska Akademien

med Dess Stora Pris

år 1797.

*Nej, Creutz! du lefver, himlalåga!
Den höga rymd du innehar,
Så vidsträckt är som din förmåga,
Så präktig som din bildning var.*

GYLLENBORG,

Ingen Erato på Thules fjellar

Gratierna böd till dans. Der klang

I dess stormbebodda hållar

Ingen Lesbisk sång. Blott Rota *) sprang

Tjutande kring heden; och i spåren

Döden flög från rad till rad.

Barden stod på klippans brant; och håren

På hans hjessa reste sig. Han qvad:

Såsom nordanvinden, skarpa

Stormade hans ljud; och på den harpa,

Der hans djerfva finger lopp,

Stänktes blod af slagna kämpars tropp.

Långsamt mogna vettet och behagen

Hemsk var denna sång: var blott ett skri

Af barbaren, som betagen

Tryckte känslan ut med raseri.

*) En af Vallkyrierna, krigsödets Gudinnor.

Som ett norrsken blänkte öfver nordén,

Denna skaldkonst, rysligt vild.

Men ock den försvann. Ej mer på jorden

Syntes Vallhalls aningsfulla bild.

Namnets seger öfver tiden

Mer ej tjuste: blott om rof var striden.

Samma stumma, döda natt

Öfver nordén, öfver södern satt.

Redan strålar öfver Roms ruiner

En ny dag från Orientens rand:

Knappt en dunkel strimma skiner

Öfver runorna i Göthens land.

Tusen taflor våra häfder gömma:

Ingen skald dem vecklar opp.

Hjeltars minnen bort med tiden strömma;

Obesjungen Vasa slöt sitt lopp.

Helsad blott af fågelns qvitter,

På en thron af berg naturen sitter,

Och i hafvet ser sin bild,

Dristigt skön och majestätligt vild.

Men förvånad Manhem ser omsider
Sjelf sin storhet vid Europas lof.

Segerns gyllne vinge sprider
En ny anda öfver land och hof.
Snillet vaknar, skyddadt af Christina:

Och ren gro på Mälarns strand
Pindens blommor, Ack! men de förtvina
Undan vården, Stjernhjelm, af din hand.

Främlingar här under Polen,
Sakna de den eld, som stänks af solen
Öfver Mantuas lagerlund,
Öfver Lesbos myrtenkrönta sund.

Hvad! om Göthen, dristig som naturen,
För sitt snille bröt en egen ban:

Och bland Polens öknar buren
På en klippa i dess ocean,
Sjöng om stjernehvalfvet, som kring Fjellen
Svängs af en osynlig hand,
Sjöng om Gastars skrän, i norrskensqvällen,
Mellan isberg längs vid hafvets rand? —

Nej, bland cypriska Favoner,
Följd af Gratier och Kupidoner,
Der naturen sorglös ler,
Föddes Skönheten: — och föds ej mer.

Endast bjellrors klang bland frusna klippor
Harmonin i våra bygder är.

Blott af hastigt vissna sippor
Är den namnsdagskrans, vår Sångmö bär.

Ville än naturen sin förmåga

Visa inom vinterns zon

I Dalin: hvad var hans snilles låga?

Blott en lusteld vid Lovisas thron.

Blott att roa hennes tärnor

Flög den opp i solar och i stjernor,

Med ett lekande behag,

Flygtigt tända för en bröllopsdag. *)

*) Både Akademien och Författaren hafva insett; att denna strof icke gör nog rättvisa åt Dalin, som bildat Svenska språket och i Svenska Skaldekonsten lemnat ett så långt afstånd emellan sig och sina närmaste föregångare. Men då vid föreslagna ändringar och rättelser betänkligheter förekommit, har Akademien, i anseende till stro-

Hvilka syner Aphrodites dufvor

Kyssas här uti en mossig tall.

Nymfer der på hedens tufvor

Lockas fram vid ljufva flöjters skall.

Hvilken trollmakt alla sinnen röna!

Allt har en ovanlig glans.

Sällsamt skön är Norden i sin gröna,

Evigt gröna, stjernbeströdda krans.

Skön är klippan sjelf, som nickar *)

I den lugna sjön: dit månen blickar

Mellan rönnens drufvor ner,

Och en himmel i dess spegel ser.

fens poetiska förtjenst ansett den kunna bibehållas, med förklaring å Författarens vägnar, att här egentligen varit fråga om den mängd af Dalins smärre tillfälliga stycken, som nästan utgöra hans så kallade Vitterhets-arbeten, och som tvifvelsutan hindrade honom att fullkomligen uppfylla det hopp, hvartill hans stora snille och hans första skrifter gifvit en rättvis anledning.

Akademiens anmärkning.

*) En klippa öfver branten hänger

Och nickar med en skäggig topp.

CREUTZ, Sommarqväde.

Och der stå, som elyiseiska hamnar,
Bilder opp af skönhet och behag:

Dem förtjust hvar yngling famnar,
Och ser verlden i en nytänd dag.
I oskyldighetens hvita slöja,

Hand i hand med kärleken,
Daphne syns: och tusen hjertan röja
Nu med sorg, att de ej älskat än.

Hofvets döltrar gå i tårar
Bort att sucka öfver flärdens dårar,
Som för qual, i skimmer klädt,
Sälja hjertats, sälja dygdens rätt.

Nya känslor, nya dygder vakna
I de Göthers jernbeslagna bröst,
Som ej mer med tomhet sakna
Carls och krigets fasansfulla röst.
Gylfes skär för deras tjusta villa

Blott Dianas lunder te:
Och med Atis hvar af sin Camilla
Får en skymt i hoppets spegel se.

Endast

Endast kärlek doftar linden;
 Blickar månen, susar aftonvinden;
 Och hvar stjerna tyckes se
 Blott på skalder och på älskande.

Der du satt ibland ett bortgömdt slägte,
 På det öde Finlands vilda strand:

Ädle yngling! o hvem räckte
 Detta snilletts prisma i din hand?
 Detta trollglas, som en dager brutit

Af så öfverjordisk glans
 På din tafla, der tillsamman flutit
 All den skönhet, i naturen fans!

Äga kärleken och våren
 Någon blomma, som ej föll i spåren

Af din Atis: kastad dit
 Af en blyg, försvinnande Charit?

Tystnen, forsar, och du storm, som tjuiter
 Mellan bergen, tystna för de ljud,

Denna Örpei lyra gjuter
 Bland ett folk, som lånar björnens skrud

Hör dem, Nord: må Södern sjelf dem höra,
Mer förvånad, mer förnöjd,
Än när Ossians vilda sång dess öra
Rysligt slog från Skottlands kala höjd.

Är det dessa Göthers sträfva,
Hjertelika språk? Se lätta sväfva
Gratierna i dess drägt,
Genomskinlig, rörlig för hvar flägt.

Lyssnen än, J sångens yngre söner:

Och det altar i naturens lund,

Som hans sköna lager kröner,

Tyst besöken i er skaldestund:

Lyssnen länge, förrn J vågen blanda

Edra toner med hans sång,

Der i Svenska ljud med Grekisk anda

Känslan går en så harmonisk gång,

Der med sanningsklara strålar

Skönheten så ren, så ljuf sig målar,

Som i Elyseens flod

Hennes bild för Platos ande stod.

Höga skugga! ren dit opp försvunnen,
Ser du henne der i himmelsk dag:

Ser en urbild, här ej funnen,
Till din dröm om skönhet och behag:
Af hvars återsken i dina sånger,

Under plågans öfvervigt,
Vi oss trösta: fruktan, qval och ånger
Tjusas bort af en oskyldig dikt.

Denna verld, ej sedd med sinnen,
O hvem skapte den? Männ dunkla minnen
Från en forden ande-sfer

Väcka snillet ur sin dvala här?

Dessa ensamhetens tysta tårar,
Denna köld för allt det gyllne grand,

Hvilket mängdens ögon dårar,
Då det fjerran ses i lyckans hand;

Denna trängtan, evigt lyft på vingar
Åt en högre salighet;

Detta själens qval, som stoftet tvingar
I dess flygt åt sin fullkomlighet;

Detta hopp att en gång hinna
Systersjäl en älskarinna,

I ett landtligt paradis
Sedd så ädelt skön, så menlöst vis:

Detta allt i lifvets morgondager
Dig o Creutz, en hemlig tjusning gaf.

Förrn dig vinkat ärans lager,
Var du skald, och viste ej deraf.

Än med Maro irrande kring heden,
Njöt du fordna ålderns bild;

Än försvann i ett Miltoniskt Eden,
Ofvan skyn från jordens söner skild;

Tills du steg fullkomnad neder
Och blef landets, och blef menskors heder;

Och förvarade ditt namn,
Yngling! i odödlighetens famn.

Men ej nöjd, att med ditt snille tjusa,
Ville du ock gagna med din dygd:

Och du lifgaf med din ljusa,
Med din varma själ din hela bygd.

Sen din morgon helgats åt Behagen,

Konsterna och Kärleken:

Du åt mödor offrade opp dagen,

Och var statsman och var menskovän.

Denna skönhet, hvaraf glödde

Hvarje tanke, som din ande födde,

Röjde du ej blott i sång,

Men i verk, i hela lifvets gång.

För Arkadiens sköna drömverld buren,

Du i pligtens hem dig skapte den.

I ditt snille fann naturen

I ditt hjerta menniskan en vän.

Sårad djupt af lasten och af flärden,

Och förlåtande likväl:

Du ej knotade att finna verlden

Olik bilden i din rena själ.

Oskulden af ungdomsvåren

Du förente med det ljus af åren,

Som förstör, till menskans blygd,

Mången dröm om sällhet och om dygd.

Fridens härold, sänd af fosterlandet,
Du försvann till söderns milda zon,

Der din vishet höll opp bandet
Mellan Vasars och Bourboners thron.
Brinnande att nya syner röna:

Du af tusen föremål
Valde ut det sanna och det sköna
Åt ditt land till nyttigt ändamål.

Snillet's ande fann ett tempel
I ditt hus; och konsterna sin stämpel
Räckte åt din säkra hand,

Nordens son, i sjelfva smakens land.

Politikens mörka min ej skrämde
Gratierna från sin älsklings spår:

De ännu hans lyra stämde,
Och med myrten kransade hans hår.
Dock de sörjde: staten hade vunnit

Undan dem hans snilles skatt.
Hvilka sköna skapelser försvunnit
Med hans hufvud ner i grafvens natt!

Så i bubblan, då hon hinner
Glimrande åt skyn, der hon försvinner,
Osedd spelt med skiftad färg
Mången bild af lunder och af berg.

Fosterlandet, freden, menskligheten
Främst för allt du satte, ädle man!

För din själ odödligheten
Var ett straff, om dygd ej henne vann.
Fosterlandet att dess väl bevaka,

Du förlät med lydig flykt:
Och med glädje i dess famn tillbaka
Flög: från Seinens sköna stränder ryckt,
Från ett folk, hvars tjusta sinne
Ser dig än i ett så älskvärdt minne,
Vid dess thron med vördnad hörd,
Med triumf ibland dess snillen förd.

Der Le Kain i scener, Romerskt höga,
Tjuste dig med fruktan och med hopp;
Eller Buffon för ditt öga
Lät naturens stora riken opp;

Eller samtal slöto för dig dagen,
 Såsom i Aspasia's hus,
 Då hvart ämne, utsökt af behagen,
 Rördes i sin flykt af snillet's ljus:

Hade vänskap, tid och vana
 Ren ett annat hem dig hunnit dana,
 Sverges son! men intet band
 Skilt din själ vid dina fäders land.

I din flykt, hvem bringar dig att stanna?
 Hvilken vis, så rik på muntra år!

Hvarje skrynka på hans panna
 Talar sanning mellan silfverhår!
 Ädel står den borgerlige mannen,

I så Romerskt enkel dräkt,
 Bland de stora, Lasten, som tyrannen,
 Såg ej denna uppsyn oförskräckt.

Det är Franklin, Stum ser flärden
 Denna rena dygd från andra världen.

Creutz! han räcker dig sin hand,
 Sämjans tolk ifrån de frias land.

Glad, med denna helsning, länge saknad
Ifrån Vinland, Sverges fordna vän,

Kom du hem; och liksom vaknad
Ur en bildrik dröm, dig fann igen
Bland de berg, de skogar och de sjöar;

Der du först din känsla rönt;
Och ännu med sina tusen öar
Fann du Sverge så romantiskt skönt.

Tjust bland Mälarns tysta lunder,
Åt din hvilas lyckligt gömda stunder
Reste du ett landtligt tjell,
Der med vänner och naturen säll.

Öfver rangen höjde sig ditt snille,
Öfver ståten höjde sig din dygd.

Men dock en gång lyckan ville
Se förtjenstens öde utan blygd:
Och hon lyfte dig, att närmst vid thronen

Stå dess prydnad och dess stöd:
Der din ena hand du åt nationen,
Och den andra åt Monarken böd.

Sanning talte du för makten,
Såg blott skal i högheten och prakten,
Och med enfald från din höjd
Smålog ner åt hvar oskyldig fröjd.

Mången ny förtjenst och sällsynt gåfva
Af din örnblick ses i dalens skygd:

Och ett tidehvarf sig lofva,
Renadt genom smak, som genom dygd.

Alla prydnader af konsten sprida

Öfver Sverges bygd sin glans.

Gustaf på dess thron, Creutz vid dess sida
Sjelfve fläta vitterhetens krans.

Öfver Svenska språkets tempel
Sväfva deras lysande exempel,

Hviskande med himmelsk röst
Än i talarns, än i skaldens bröst.

Men ett sällsamt lof bland snilletts söner,

Tjusta lätt af sköna villors sken,

Creutz, din vandels ära kröner,

Såsom ljuset glänsande och ren.

Snille blott i fantasiens rike,

Du en vis i staten var:

Gjorde ej ett medel af din like

För en bragd romantiskt underbar;

Köpte icke glans för nytta,

Sökte ej med maktens spira flytta

Till din bygd i polens land

Drömda bilder från Atlantens strand.

Att välsignas ock i nödens hydda,

Ej att lysa blott i minnets sång,

Var ditt mål. — Men hastigt flydda

Höljdes spåren af din visa gång. —

Lyfte du med konst, natur och lycka

Denna stam af sällsynt dygd,

O Försyn! att i dess mognad rycka

Från dess land dess frukter och dess skygd?

Ach han föll: och vidt kring jorden

Klagades hans fall; och stum från norden

Flög den Genius, som dit

Vinkat konster, vinkat dygd och flit.

Fåfängt vid hans röst från fordna verlden
Smaken kom, ej konstlad eller vild:

Prakten, vällusten och flärden
Resa på dess thron en sminkad bild.
Gråt, natur: och du, hans tvillingstjerna,

Ensam lemnad i din gång,
Göm dig mulen: knappt en landtlig tärna
Nämner mer hans oskuldsfulla sång.

Men en dag, då stormen hviner
Kring Europas mossiga ruiner,
Stån J öfver fjellens topp,
Utan nedgång, evigt klara opp.

BILDER af NATUREN
och
MENNISKOLIFVET,
i synnerhet
DET HUSLIGA OCH LANDTLIGA.

Fälskhet vid hans röst från höfden vellan

Smått som, i konsten eller till:

Frälska, tilluften och tilluften

Rea på dess tilluften och tilluften

Grat, natur och tilluften och tilluften

BILDER af NATUREN

och

Men och tilluften och tilluften

MENNISKOLIVET

Sten i tilluften och tilluften

i synnerhet

DET HUSLIGA OCH LANDLIGA

LIFVETS STUNDER.

Sorglösa oskuld! leende vaknar du,
 Och ser åt himmeln, ser med så hjertlig frögd*
 På morgonrodnan: Barn! så lycklig!
 Gör dig ännu blott minutens skimmer.
 Ren ljusnar världen: hasta att se dig om,
 Eldfulle Yngling. Fjerran förtjusa dig
 Än nymphers lek i myrthendalen,
 Än på en brant ett bestråladt tempel.

Säll du, som tidigt sådde ditt fält, och nu
 Din middag kröner, Man! med de stammars frukt,
 Du själf planterat: medan dären
 Fastande klappar på lyckans portar.

Ack! tung och mörk är vägen i skymningen
 Hem öfver heden. Spöken och röfvere
 Oroa Gubbens matta öga,
 Innan det sluts i den långa natten.

Sitt på din tröskel trygg, och förnöj dig än
 Åt aftonrodnan, Mulnar ock himmeln: se,
 En stjerna tindrar undan molnet,
 Medan du öppnar din port åt vandrarn.
 Bryt med den trötte vänligt ditt aftonbröd:
 Släck sen i tysthet lampan, och sof i frid:
 Till dess en morgon utan afton
 Väcker dig ny till en evig ungdom.

MODREN OCH SONEN.

Derute syns ej morgonrodnan än;
Här på hans kinder glöder den.
Hur sött han sofver! — Tyst! han drömmer.
Hvad är den englasyn, han ser?
I honom sjelf en engel ler. —
Också hans sparf ännu sin flöjt med vingen
gömmer.

Så sofven då i ro, J två
Oskyldige och små.
Jag näns er, ingendera, störa.

Med själf full blick, med vaksamt öra,
Melida satt så tyst vid sonens hufvudgård:

Hans andedrag hon ville höra.
Så står ett sändebud ifrån en högre verld,
I väntan, att dit upp en döende få föra,
Med vingen öfver honom sträckt,
Orörlig, tills han ser hans lampas sista fläkt.

Ren fågeln rör sig med ett qvitter,
Som säger: det blir dag. Med driller och med hopp,
Nu opp, nu ner, nu åter opp,
Han äflas i sin bur. I sömnen spritter
Hans vän, och lyss,
Men slumrar in igen. Med återhållen kyss
Melida står ännu, och blott med blicken smeker
Den oskuld, det behag, som kring hans läppar
leker,
Och kring hans slutna ögonlock.
Af den allena väcks han dock;
Och som en främling här, från himmeln kom-
men neder,
Han rundt om sig förundrad ser:
Tills Modren sina armar breder,
Och i sin famn en himmel honom ger.

På blommorna i fönstret strålar
 Den tända morgonglöden ren.
 Der står hon med sitt barn, förklarad, i dess sken.
 Blott Raphael den taflan målar;
 Den skönaste som jorden har,
 Som himlen sjelf från jorden lånar.
 Från Bethlehem åt skyn en Engel henne bar,
 Der hon all ljusets här, all verldens krets förvånar.

Af Modrens andakt rörd, vid hennes tyst-
 nad stum,
 Ser gossen än åt skyn på strömmen, som der flyter
 I purpurvågor, och med gyllne skum
 Emellan berg af moln sig bryter;
 Än på sin Moders blick, som står
 Inför den Högstes thron och tillber med en tår.
 Den spåde sjelf en tår af menlös fromhet gjuter,
 I det hans hufvud tätt till hennes famn sig sluter:

Då moderligt hon rör hans pannas lena hår.

"Säg, Mamma: är det Gud, som står der, och
upplåter

Sin himmels gyllne port, och ser så huldt hit ner?"—

"Ja, det är han, min son, hans kärlek, som så ler
Åt sina barn, i det han åter

Välsignadt skön sin dag oss ger.

Hans barn är du också. O! låt med blommans anda

Och fåglens morgonsång ditt hjertas suck sig
blanda."

Nu öfver skogens bryn en gyllne båge syns;
Och medan mer och mer den rundar sig och stiger,
Allt i högtidlig väntan tiger.

Men snart af lundens chor en symphoni begyns:

Hon står der, i det blåa, rena,

Och blickar öfver skapelsen,

Hon, af hvars ögonkast allena

Naturen lefver, ny igen.

En gång ur dödens natt, utropade Melida,
Framstrålar för mig så ditt anlete, o Gud!
Hvad känner då min själ? Med hvilka högtidsljud
Tillber hon i det ljus, som dina blickar sprida?

Vid dessa ord försvann den sköna syn,
Bakom en förlåt gömd, som öfver himlens bryn
Sig bredde, väfd af elfvens imma.

Dock se, den regnar ner, Melida ropar glad,
Se pärlan på de gröna blad.

Ja, bakom dimman sjelf jag skönjer ren en
strimma,

Som skall en härlig dag oss ge.

Natur! hvad du är skön i det du låter se,

Än mera skön i det du höljer!

Hvi längtar jag at se i dagen vecklas opp

Den ros, i denna knopp

Den yngling, och den man, i detta barn sig döljer?

Nu strålar solen fram, och himmelen är ren.

Melida med sin son går ut i dagens sken,

Och säger: Se mitt barn, här det i gräset skiner

Af tusen pärlor och rubiner:

Hvem glänser ur dem hvar och en?
 Den samma, som der ofvan tågar,
 Att sprida ljus och fröjd kring hela verldens krets.
 Hon, som förgyller bergets spets,
 Och gör att sjelfva hafvet lågar,
 Hon vill ock minsta gräs sin gyllne stråle ge,
 Och glädes att sin afbild se
 I droppen, som på löfvet skälfver,
 Och ner i blommans kalk sig hvälfver.
 Min son! du sjelf för Gud en sådan pärla är.
 / Han strålar öfver dig och vill din själ förklara.
 Han vill, att du hans bild i troget hjerta bär.
 O! att till lifvets qväll du kunde den bevara!

Nu läste de i skygd af träden vid det tjell,
 Der hon, från lyckans höjd nedstigen, fann sig säll;
 Säll, fastän sorgen satt med henne der allena,
 Och tyst ur fönstret såg den gröna tempelgård,
 Som hennes makas stoft emottog i sin vård.
 Tills den, (så hoppas hon), skall begges stoft förena,

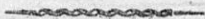
För sonen blott hon lefver än,
 Och honom lär, att i naturen finna
 Ej blott en Matmor, men en vän,
 Och en så vis och huld, som vacker Lärarinna.

Från vår till vår, från dag till dag,
 Den samma, och ändå med alltid nytt behag,
 Naturen deras sinnen rörde.

I sonens själ, som källan, ren,
 Hon af dess skönhet såg allt mer ett återsken;
 Och han dess kärleksröst ur Modrens hjerta
 Hörde.

Allt hvad i dällden lyste grönt,
 I vattnet och i molnen skönt,
 Allt var för henne blott en genomskinlig slöja
 Af den gudomlighet, som stod för hennes själ
 Så fjerran, och så när likväl.
 Och han, af henne lärd att sina blickar höja,
 Från ängens blommor upp till stjernorna i skyn,
 I beggedera såg med en förklarad syn,
 Bokstäfver skrifna af Guds finger.

Nu hela skapelsen för honom blef en sång,
 Der allt är bild och klang och tanke på en gång.
 I floden, som ur klippan springer,
 Och, lugnad, i sitt djup en himmel låter se;
 I aftonsolens leende,
 Som efter dagens storm går fram ur mörka skyar;
 I den begrafna säd, som grön
 Står upp vid lärkans sång och åkermannens bön;
 I dagens blick, som skapelsen förnyar;
 I vårens krans, som jorden klär till brud;
 I blommans tår, som ler åt ljusets källa;
 I fågelns flygt till stränder mera sälla,
 I allt, i masken sjelf, som far med vingad skrud,
 Den frälsta Psyches förebud,
 Han ser en sinnrik dikt, en poesi — af Gud.

MODREN VID VAGGAN.

Vyss! vyss!

Mamma sjunger och barnet lyss.

Vyss! vyss!

Pärnan ligger i blommans barm,

Barnet hvilar på Mammans arm,

Akta, lilla ärla,

Spill ej blommans pärla,

Stilla, katt, och tyst, du hund:

Barnet sofva vill en stund,

Vyss! vyss!

Barnet tystnar vid Mammans kyss.

Vyss! vyss!

Blomman sluter sin knopp igen:

Barnet gör så med ögonen.

Tittar skälmen åter?

Snäll, som dock ej gråter!

Liten vill i vaggan ner:

Mamma der på honom ser.

Vyss! vyss!

Mamma sjunger och barnet lyss.

Vyss! vyss!

Fågeln ligger så trygg i bo:

Liten får i sin vagga ro,

Bryr sig ej om Påfven,

Eller Kejsarhofven.

Under Mammas hand och sång,

Går hans verld sin tysta gång.

Vyss! vyss!

Sakta! — barnet har somnat nyss.

Vyss! vyss!

Ack! hvad sofver der, än i knopp?
Blinda lustar, bedragna hopp!
Göms en mask der redan,
Som der herskar sedan,
Fläckar blomman, frukten stör,
Sorg af all min glädje gör!

Vyss! vyss!
Barnet sofver och Mamma lyss
Vyss! vyss!
Ingen skall dig förderfva här:
Modershjertat är dig så när.
Snart får fågeln vingar,
Fjerran från mig svingar.
Vet jag, hvart han flyger ut,
Hvar han hamna skall till slut?

Vyss! vyss!
Sof, och vakna vid Mammas kyss.
Vyss! vyss!

Sorglös sofve din oskuld än:

Modersögat är öfver den.

En gång, när du vaknar

Och dess omsorg saknar,

Blicka då med tro och hopp

Mot ett Fadersöga opp!

DEN ARMA MODREN.

Sof, min söta gosse! sof,
Ingen fluga skall dig störa,
Ingen råtta skall få lof
Minsta grand på golfvet röra.

Sof! din Mamma sitter här:
Hon för barnet sitt skall vaka;
Medan Pappa borta är
Från sitt barn och från sin maka.

Pappa går ifrån oss så;
Går, och lemnar oss at gråta
Gråt ej, söta barn, ändå:
Vi åt Gud oss öfverlåta.

Dig din Mor ej öfverger,
Om hon dödde än af hunger.
Gråt ej, bästa gosse! mer;
Hör din Mamma, hur hon sjunger.

Mamma sjunger för sitt barn:
Hvarför skall då barnet klaga?
Mamma nystar på sitt garn,
Och skall kläder åt dig laga.

Om ej barnet ger sig ro,
Mamma från sin gerning hindras.
Hvar ska då vi arma bo?
Hur skall då vår hunger lindras?

Sof min gosse! låt mig se,
Hur du ligger söt, och drömmer.
Ser jag dig i sömnen le:
Alla sorger jag förglömmer.

Sof, min söta gosse! sof,
Ingen fluga skall dig störa:
Ingen råtta skall få lof,
Minsta grand på golfvet röra.

EMMA TILL SIN MAMMA.

Söta Mamma! häns du gå

Från din Emma åter?

Stackars Emma i en vrå

Sitter sen och gråter.

Jenny har sin docka qvar,

Lilla Beth sin amma:

Emmas enda nöje var

Alltid hennes Mamma.

Söta Mamma! far ändå:

Du får nog bli hemma.

Liten ro åt dig också

Unna bör din Emma.

Sörj ej, Mamma, fast du ser
 Emmas tårar trilla.
 Blott en kyss, och Emma ler
 Nöjd och tyst och stilla.

Blott en liten stund ännu
 Hon i fönstret gråter,
 Sjunger sen för Beth: "Rättnu!
 Kommer Mamma åter."

Och med Jenny leker glad,
 Blindbock eller gömma,
 Tills vi somna i en rad,
 Och om Mamma drömma.

Men när dagen börjar gry
 Med sin röda flamma:
 Gå vi alla tre, och bry
 Uppå sängen Mamma.

NYÅRSKRANSEN.

(Till en Mor af dess barn.)

Jag såg en syn,
Jag såg det nya året,
Som kom i skyn
Med silfverrim i håret.
Vänta, mitt barn: se på mig dock,
Skrek han, och nöp mig i kinden.
Droppande, syntes nu hans lock
Flyga, med blommor, för vinden.

Jag sprang i dans
Vid deras ljufva ånga,
Att till en krans,
En Moders krans, dem fånga.

Ack! i en drifva stjelpt, jag tog
Flingor för blommor i händren.
Snögubben såg på mig, och log,
Viste de gnisslande tändren.

Den spilldes så,
Min nyårskrans, derute.
Dock se, ändå
En krans om dig vi slute.
Sjelfva deri oss, knopp vid knopp,
Knyta vi, alla dig kära.
Blickande mot din ömhet opp,
Blicken af den vi begära.

Du ser förnöjd
I kransen ingen fela.
Ditt hjertas fröjd
Vi alla lika dela.
Blommor af dig, i oss din vår
Mångdubbel ler åt dig åter,
Ler med den himmelskt ljufva tår,
Glädjen hos kärleken gräter.

G O S S E N.

"S^e Mamma! hur det brinner der
Så många ljus på himmeln!
Men är det sanning, att det är
Hvar afton Jul i himmeln?"

Der sitter salig syster nu
Och leker med Guds englar;
Dit kommer också jag ännu,
Och vi bli sjelfva englar."

Så talte Clas, en liten en
Och såg på himlens stjernor,
Men glömde alla englar sen,
I dans med jordens tärnor.

MODERSVÅRDEN.

Sof du i frid,
Jag skall din lampa släcka,
Och dig i tid
Till boken åter väcka.
Snart efter lyckan skall du gå,
Aldrig den flyktiga hitta.
Mor vid din säng ej sitter då,
Sorgen och harmen der sitta.

Sof sött, min vän:
Kanske du får ej mera
Den ro igen,
Du nu ej vet värdera.
Dock du skall sofva än mer sött
Efter en seger för dygden:
Ännu med gråhår, då du trött
Hvilar från mödor för bygden.

DE MODERLÖSA.

Den yngsta.

Mamma sofver.

Näst den yngsta.

Tyst! gå sakta du:

Mamma hör få ro, som mår så illa.

Den yngsta.

Mamma sofver ju så länge nu:

Hela dan hon såg ej på sin lilla.

Den äldsta.

Aldrig, aldrig ser hon på oss mer:

Hon bärs bort i jorden.

Näst den äldsta.

Nej, en stjerna

Far hon opp till himmeln, och hon ser
Derifrån ännu på oss så gerna.

Näst den yngsta.

Hvem blir nu vår Mamma?

Näst den äldsta.

Det vet jag:

Pappa blir det.

Den äldsta.

Hur kan han bli Mamma?

Näst den äldsta.

Jo, han kan: det såg jag ren i dag.
Han kan hålla af oss, såsom Mamma.

Den äldsta.

Höll han icke alltid af oss så?

Näst den äldsta.

Men han satt och skref och läste bara:
Sällan kom han ut till sina små.
Och nu vill han ständigt med oss vara,
Lyfter oss i knä, och på oss ser,

Just som Mamma förr. Och tårar strömma
Ur hans begge ögon, då han ber
Oss ej nånsin Mammans lärdom glömma.
Du, som mins så väl, påminn mig den.

Den äldsta.

Aldrig, aldrig glömmet jag de orden:
”Mina barn, jag syns ej mer på jorden;
Men jag blir hos er i hjertat än.
Om J der en hemlig varning känner
Mot det onda af en osedd vän,
O! så tänken: Mamma är den vännen.”

M O R M O D R E N.

Söner, döttrar, stora
Från den gamla gå.
Må hon dem förlora:
Hon har qvar de små.
Se uppå den sälla,
Då de i sin ring
Mormors länstol ställa,
Dansa sen omkring.

Är det elfver, eller
Englar, som jag ser?
Frågar hon och fäller
Ögats perlor ner.
Elfver! om de nätta
Varelserna nu,
Börjar hon berätta,
Och om deras Fru.

Hur hon går ur klara
 Silfverdroppens bad,
 Att med fjärlar fara
 På ett rosenblad;
 Och af Kungen mötes,
 Då af bin i ring
 I trompeter stötes,
 Sjungs: God save the King.

Hur han sitter mächtig
 På sin mandelthron;
 Hur hon lyser präktig,
 Guldsmidd allt till skon;
 Hur omkring dem hela
 Riket lyckligt är:
 Dansa blott och spela
 Gör allt folket der.

Ensam med de späda,
 Jollrar Mormor så.
 Barndomsminnen gläda
 Henne sjelf också.

Men på länstolskarmen
 Hennes hufvud, trött,
 Sjunker ner mot armen,
 Och hon somnar sött.

Stilla! tyst! så vinka
 Åt hvarann de små,
 Våga knappast blinka,
 Smyga sig på tå.
 Men hon vaknar åter,
 Och åt himlen ser.
 Himlen sig upplåter,
 Englar stiga ner.

”Komne, att mig båda
 Till en bättre verld,
 Jag på er vill skåda
 Vid min hädanfärd.”
 Åter ner hon dignar,
 På de kära ser,
 Sakta dem välsignar
 Och ej rör sig mer.

D E S M Å.

Vet, söta Pappa, då jag for
I jons så snällt till ottesången,
Och lyste med mitt hvita flor,
Som en prinsessa, första gången —
Det floret, som den bocken bar
Åt mig till Jul: och ville stänga,
Och jag skrek till, och tänk! det var
Bror Wills med horn så långa, långa!

Det floret, hvad det klädde mig
Med lilla rosenröda tröjan!
Och Mormor sad: Gud signe dig!
Du är så vacker med den slöjan,

Som Magdalena, der hon står
Inunder Christi kors och gråter —
Och vid det ordet föll en tår
På Mormors stora bibel åter.

Och Pappa slog mig med sin vant,
Och sad, jag var en liten näbba;
Och Stella såg så obekant
Uppå mig, och begynte bjebba;
Och Pappa lyfte sjelf mig opp
I breda släden bredvid Mamma;
Och klatsch! for Brunte med ett hopp
Ut genom porten i det samma.

Jeannette! se intet på dig så;
"Sitt rak" — sad söta Mor i racken,
Och när jag lyfte hufvet då:
Putsveck! var hufvan öfver backen,
Och flög i vädret opp och ner,
Just som vår stora hvita dufva;
Och alldrig tänkte jag att mer
Få se min enda granna hufva.

Men ett tu tre! kom en så nått,
Så vacker gosse: och i blinken,
Fast ingen bad, för han så lätt,
Som Wilhelms snurra, öfver brinken,
Och fick så qvickt i bandet fast,
Som Mormors stygga katt i vingen
På svalan, då hon skrek så hvasst:
Jo pytt! jo pytt! och flög ikring'en.

Der satt vi flata i vår rack,
Just som två bilder, midt på vägen;
Och intet sad jag en gång tack:
Vet Pappa! jag var så förlägen.
Men han var just, som min kusin,
Så egen, och tog af sig hatten,
Och sad' med en så hurtig min:
Nog flög hon bra; men jag fick fatt'en.

Och sen i kyrkan, bäst jag satt
Och såg ett hål på nya floret!
Och sad åt Mamma: tänk! hvad spratt! —
Så står han midt för oss i choret.

Och hade Pappa sett hans hår!
Så långt det hängde, som en kappa;
Och brunt som kaffe, när jag slår
Helt litet grädda i för Pappa.

Och hvit och röd, som mjölk och bär,
Han stod der, splitterbar i barmen;
Och rocken var som himmeln der,
Och hatten låg så nätt på armen.
Tänk! att jag än i all min dar
Sett ingen så'n! — jo tyst! — min amma
Beskref Guds englar; och det var
I drömmen en — ja, just densamma.

Men hör nu Pappa! — bäst jag ser,
Så brinner jag så röd i synen;
Och dosan far i bänken ner
Pladask! med alla sockergrynen.
Och han i Choret såg sig om
Med sina stora, sköna ögon.
Jag vet nu intet hvad det kom
Ifrån de sköna, bruna ögon.

Det var så godt det var så ömt!
 Jag hade lust att ta'n i fam'en
 Det var, som om jag hade drömt,
 När Presten i en hast sad' Amen.
 Hvar är min handske? sad jag då.
 Du har ju honom på dig, flicka!
 Sad' Mamma, och jag skämdes så;
 För han gick just förbi och nicka.

Och sen, när jag kom hem, och låg
 I fönstret: gick han otta gånger
 På gatan af och an, och såg
 Hit opp, och helsa alla gånger.
 Det ringer! tyst! hvar är mitt flör?
 Vi ska väl, Mamma, dit vi ärna.
 Vet Pappa att jag alldrig för
 I någon aftonsång så gerna.

NANNAS TÅRAR.

Ljus och mörker, ve och väl
Vexla på vår bana.

Tidigt de min Nannas själ,
Som en blomma, dana.

När det mörknar, när det gryr,
Dagg från himlen stänker.

När hon kommer, när hon flyr
Glädjen tårar skänker;

Och de sköna lifva opp
Nannas dygd, som blomman's knopp.

FAVORITEN

ELLER

MANNENS ART.

Vet Tant! deroppe i min bur —

Kas, katt! hvad står du här på lur? —

Der är en liten: den har tunga:

Tant skulle höra henne sjunga!

Hvad tycks? I går satt här Sophie

Och sjöng. Hon efter stämde i

Med samma ton. — Det kunde röra

En sten: så tog det själ och öra.

Och hon förstår min minsta vink.

Allt hvad jag vill, sker i en blink.

En sådan vän har knappast Kungen.

Tant skulle se den snälla ungen!

Från topp till tå är hon så nätt,
Och som en eld, så qvick och lätt.
När får hon nånsin nya kläder?
Dock som en spegel är hvar fjäder.

Och blott jag nämner hennes namn,
Är hon, som pilen, i min famn,
Och bröd från mina läppar hackar,
Och sjunger sen så sött, och tackar.

Vet Tant, hon lefver blott för mig.
När jag är god, hon fägnar sig,
När jag är ond, hon dufven sitter
Och klagar med ett sorgligt qvitter.

Hon rymde väl till skogs en gång,
Och sjöng der glad en frihets sång;
Men hon lät narra sig tillbaka:
Nu skall jag nog min vän bevaka.

O ve! smög inte katten dit?
 Min lilla, sköna favorit!
 Blott dunet ryker efter henne!
 Men du, din best! men du det känne!

"Slå honom ej," föll Tanten in:
 'Hans kärlek dylik var, som din.'
 Till hvem?--"Till fågeln."--Hur?--Förklara.
 Tror Tant, jag ätit opp den rara?
 "Det tror jag ej, att du, som Man,
 Uppäter den, ditt tycke vann:
 Ty leds du vid din älskarinna
 Så har du qvar en tjenarinna."

FOSTERBARNET

ELLER

QVINNANS ART.

”Du på en landsväg här allena?

Hur kan du, rena,

Ha trefnad i dess grus och dam?

Tror du, att vandrarns steg förskona

Din stjernekrone?

Tänk! om ett hjul här ginge fram.

Kom i min vård.” Så Hildur sade,

Och blomman lade

Med rot och klimp i varsam hand.

Hur glad hon sprang, den skuldfritt lätta,

Att henne sätta

I rundeln af sitt blomsterland.

Se, hur hon der på lilla kullen
 Sjelf bäddar mullen,
 Ej om de hvita fingrar rädd;
 Blott mån, att väl sin planta akta.
 Så lägger sakta
 En Mor sitt barn ur famn i bädd.

Nu kannan stjelps, och silfret droppar
 från blad och knoppar.
 Så står en Mor vid gossens bad,
 Och ler, då han der snöhvit blänker,
 Omkring sig stänker,
 På Mamma sjelf, och jollrar glad.

Kan Hildur blomman glömma sedan?
 Nej, hon är redan
 För dagen der, och efter den.
 Sjelf fosterbarn, hon ser med fägnad
 Dess oskuld hägnad,
 Och mins sin egen fara än.

Ty af sin Fader öfvergifven,

Af nöden drifven

Hon gråtande på vägen gick,

Lik blomman, lycklig att der finna

En skyddarinna

Hvars kärlek, som dess vård, hon fick.

Se henne från den gamla fromma

Gå till sin blomma,

Med tåren i sitt öga än.

Der dotterligen ömt det strålar;

Här bilden målar

Af moderliga ömheten.

Och blomman liksom ögon äger,

Och röst, som säger:

Också i mig en själ är gömd.

Med tårar på sin vän hon blickar,

Och tacksam skickar

Sin vällukt opp, ur hjertat tömd.

Och se, vid Hildur sig fördöljer
 Och henne följer,
 Som Hebe, skön, en himmelsk hamn:
 Som än, då gråhår henne kröna,
 Skall dem försköna;
 Och *Qvinlig Huldhet* är dess namn.

TILL DE HEMMAVARANDE.

Lyckliga ni Systrar! som i skygden
Af er faders hydda sitten än,
Och som Dygdens Gratier kring Dygden,
Dansen kring en mor, som är er vän.

Och de små emellan er i ringen,
Som cheruber svänga sig omkring:
Och på hela jorden dansar ingen
Gladare, oskyldigare ring.

Arme jag! som måste långt i verlden
Långt från egna efter lyckan gå:
Hvad jag gläds, då jag får, undan flärden,
Med ett bref mig smyga i en vrå;

Med ett bref från er: der jag kan spegla
Edra hjertan i hvar enda rad;
Der de späda bödo er försegla
Hvar sin kyss inom det kära blad;

Der af Henne, som för oss blott känner
Lifvets sorg och glädje, ej för sig,
Jag välsignas: och der barndomsvänner,
Och den gamle tjenarn, helsa mig.

Hvad jag njuter då! och mins med tårar,
Hur vi sammanstämde, alla vi.
Ack! hvad här mig fägnar eller sårar,
Ingen delar, ingen såsom J.

Drömman återstår mig: vid min lyra
Drömmer jag mig hem: och ser i vrån,
Hur J stannen midt i lekens yra,
Saknen mig, och bort att gråta gå.

Mången blomma på vår syskonstängel
Knoppats ut, sen jag blef ryckt från er:
"Mamma frågar der en liten engel
Hvar är då den bror, som ingen ser?"

"Jo, jag mins, hur långt, långt bakom kullen
Han for ner, och alldrig kom igen:"
Svarar du, som gret med mig i tullen
Och sprang efter mig till grinden än.

Du som sade, (alldrig ur mitt minne
Går det ordet), då du såg ditt bref
Läggas in: "o låg jag sjelf derinne,
Och hos Bror hans hjälp och lärning blef!"

Goda hjertan! detta är vårt öde:
Som små fåglar spridas vi omkring.
Men vi råkas väl ibland de döde:
Der skall ingen saknas i vår ring.

Snart törhända, så det vill mig ana,
Far jag längre, längre bort från er.
O! ännu jag sluta kan min bana
Utan skräck, förrn jag förvillas mer.

Gråten då ej länge, o! du Ömma,
Som så öppet lider för hvar vän,
Och du Glada, som din sorg kan gömma,
Och du Goda, som kan bära den.

Våren hastar: gån till dansen åter.
 Och du jollrare, som rörs att se,
 Huru syskonen, hur mamma gråter,
 Narra dem, att midt i sorgen le.

Dock ibland, när i en höstlig timma,
 Vid min rönn J sätten er, och sen
 Aftonstjernan på det fönster glimma,
 Der jag ofta tyst besåg dess sken.

Knäpp då, Goda! sorgligt på din zittra;
 Ömma! sjung af dina qvädens tal
 Någon hjertlig sång; och sakta qvittra
 Efter dem, du nordens näktergal:

Du som anar om dens nöd som lider,
 Med din ljufva klagan: du som satt
 På vår flaggstångs spets i långa tider,
 Och sjöng bort för mig så mången natt.

Lyssnen sen: och för min hamn ej rädens,
 Som i vinden susar er förbi. —
 Gån i frid: och sofven sött, och glädens
 Att jag somnat leende som J.

TILL EN UNG FLICKA.

Unga flicka! i din vår

Bind dig myrtenkransen.

Dansa medan du det får:

Snart är du ur dansen.

Innan morgonen sin kos

Smyga sig behagen;

Då en annan yngre ros

Tränger dig ur dagen.

Spegla dig, så länge än

Spegeln dig berömmert

Denna oförställda vän

Nog en dag du glömmert.

Medan du omkring dig ser
 Ynglingar i låga,
 Flicka, sjung vid ditt klaver,
 Skämta vid din båga.

Snart en Herre återstår
 Af den slaf, der smilar.
 Barnet gråter, vaggan går,
 Och klaveret hvilar.

Lek med diktens drömmar än,
 Och dess blommor plocka.
 Lek med sjelfva Kärleken,
 Såsom med en docka.

Snart med en förvisnad barm,
 Såsom Fru, du vaknar,
 Vaknar till besvär och harm,
 Och din krona saknar.

Rosorna i hymens bädd
 Taggar ha, som sticka.
 Värre dock, att tvär och hädd
 Gråna bort som Flicka.

Medan lifvet blommar än,

Hvar minut värdera.

Dina femton år igen

Får du alldrig mera.

TILL EN YNGLING.

Gode Gosse! glaset töm
Gerna ser din flicka
Någon gång dig glad och öm
Ibland vänner dricka,
Som med hjertats sympathi,
Eldiga och unga,
Klinga glädjens harmoni
Lifvets sötma sjunga.

Gerna vill hon i din hand
Se kristallen glindra,
Se din kind i purpurbrand,
Se ditt öga tindra,

Se din känsla, ditt behag

Lifligt sig förfina,

Och i hvarje anletsdrag

Själens genomskina.

Drick, — och lifvets väg ej mer

Går igenom heden.

Se i glaset: och du ser

Jorden är ett Eden.

Drick: i glaset sanningen

Plär sig naken måla.

Drick: i glaset kärleken

Ser sin himmel stråla.

Drick — men sällan och med mått.

Mins hvad Syrach skrifvit:

"Vin och vänskap smaka godt,

då de gamla blifvit."

Tänk! hvad fröjd på gamla dar

Gubbens hjerta känner!

Gammalt vin har gubben qvar

Än för gamla vänner.

VARNING.

(Från Tyskan).

En högre rodnad på din kind sig gjuter;
 Din höljda barm i nya böljor går;
 Som i en dröm, din blick sig tankfull sluter,
 Och lyft mot himmeln, glänsar af en tår.
 Ditt dolda qual, den fröjd du hemligt njuter,
 Allt bådär gästen, som du hysa får.
 Din oskuld anar ej den höga Anden:
 Vet! det är Kärleken, som är förhanden.

Med bafvan möt den Gudamagt, som stiger
 In i sitt tempel, till hans tjänst beredt:
 Och i den hemlighet, han än förtiger,
 Träng ej att forska med förtidigt vett.
 Njut tyst den eld från himlen, som inviger
 Ditt rena hjerta, ach! så oförsedt.
 Men vårda den, att den ej lös må rasa.
 Ach! lifvets glädje blir så lätt dess fasa.

DEN FÖRSTA KYSSEN.

WILHELM.

Hur den skönaste bland sköna,
Rosen, föddes, sjöng en gång
Jag för Lilly; och min sång
Lilly lofvade belöna,
Mins du med hvad pris, min vän?
Mins du, hvad du bød mig hoppas,
När den första rosen knoppas?

LILLY.

Sjung den sången om igen;
Eller hör mig sjunga den.

Allting stod som grönast,
I sin sommarglans.
Jorden bar, som skönast,
Nu sin fulla krans.

Slöjan från sig ryckte
Himmeln, mornad nyss,
Såg sin brud och tryckte
På dess kind en kyss.

Himmelsk kärlek glödde
I den kyssen ner ;
Och den skönhet födde,
Som i Rosen ler.

WILHELM.

Vet du, Lilly, hvad jag kände
Under sången? — Afund tände
Mina egna rim hos mig,
Då jag tänkte, hur du förde
Dem på tungan, hur de rörde
Dina läppar, kysste dig.
Om ock skalden sin belöning
Njöt i versernas försköning

Af din mun; har älskaren
 Dock sitt pris att fordra än.
 Ser du rosorna der spricka,
 Ser du, himlen har igen
 Kysst sin brud. O sköna Flicka!
 Möt ock du från himmelen
 Med din första kyss din vän.

LILLY.

När den första rosen blommar,
 Var mitt ord. En knopp, min vän,
 Är ej någon blomma än,
 Icke mer, än vår är sommar.

WILHELM.

Ack! hur länge låter du
 Mig min sköna sommar bida?
 Jag är rädd, den skall förlida,
 Innan den begynts ännu.
 Trast och bofink tystna redan;
 Kort är rosentiden sedan:
 Lilly, låt den börjas nu.

LILLY.

Trasten än i går jag hörde,
Hvad hans sång mitt hjerta rörde,
Wilhelm! — Det var redan natt,
Dock af qvällens sköna timma
Öfrig än, en purpurstrimma
Nådde lunden, der han satt —

WILHELM.

Och ditt fenster, för att stanna,
Som en gloria, kring din panna.
Ack! du vet ej, huru skön
Du der stod och spred en ljusning
Öfver skuggan, kring dig grön;
Der med darrande förtjusning
Någon Yngling gömde sig,
För att tyst betrakta dig.
Dock jag tror, att honom röjde
Löfvens prassel vid hans steg,
Och att du ditt hufvud böjde,
För att lyss, då trasten teg,
Till de suckar, som den gömde
Ur sitt fulla hjerta tömde.

Saknar du ett himmelskt band? —
Himmelsblått, omkring dig knutit,
Det en himmel har omslutit —
Ack! det bandet från dig flutit
Vet du hvart? I Grefvens hand.

LILLY.

Grefvens? Det var ni, min Herre,
Ni som stod der, och hvad värre
Stal mitt band, som blåste ner.
Ja, känn åt, känn åt, jag ber
Så i samvete, som ficka.

WILHELM.

Vid mitt hjerta, goda flicka
Bär jag det fördoldt, se här;
Och det blir för alltid der.
Dock du får det, om du genast
Ger mig kyssen. Genom den
Öppnas för mig himmelen,
Hvarom bandet kan allenast
Ge en skymt åt ögonen;

Och åt hjertat ge en aning,
Medan tanken gör sin spaning
I en dröm, om allt hvad der
Skönt och ljust och saligt är.
Räck mig handen, och vi byta
Band mot kyss.

LILLY.

Nej, ros mot kyss.
Det var löftet, sad' du nyss:
Jag mitt löfte ej vill bryta.
När i all sin skönhet står,
Med sin glada morgontår,
Blomman, som förklarar jorden
För en brud åt himmelen;
O! då gif mig, jemte den,
Panten, att jag din är vorden.

WILHELM.

Dyrbart är hvart ögonblick
Af min sällhets sköna knoppning,
Älskarn blott för en gång fick
Dessa dar af tjust förhoppning.

Vet du, hvad jag gör? Jag tar
Nu med mina ögon redan
Från de söta läppars par
Kyssen, som du ger mig sedan.

LILLY.

Och jag åter, vet du hvad,
Tar emot från dina blickar
Kyssen, som der ler så glad,
Som ditt hjerta åt mig skickar.

WILHELM.

Tänk! det såg jag ej förut.
Si, en rosenknopp slog ut,
Då du talte.

LILLY.

Hvilken?

WILHELM.

Denne,
Som är målet för mitt hopp.
Nu, min stolta, har jag henne
Der jag vill. Din munn, en knopp

Då du tiger, — vecklar opp,
 Vid det minsta ord du säger,
 All den fägring, rosen äger.
 Ja, än mer: der innanför
 Sådan rad af perlor lyser,
 Som ej någon morgon strör,
 Som ej någon blomma hyser.
 Lilly! därför fordrar jag
 Hvad du lofvat, ren i dag,
 Nu på stunden. Ach! jag borde,
 Genast då du löftet gjorde,
 Så förstått det,

LILLY.

Tror du väl
 Segra med så vrängda skäl?
 De behövas ej. — Utslagen
 Är en verklig ros, se här,

WILHELM.

Skall jag tro min syn? Just här
 Har jag sökt den hela dagen.
 Qväll och morgon, alla dar,
 Hvarje knopp jag räknat har.

En försvann: det var den största,
 Och den skulle bli den första,
 Att slå ut. Så var mitt hopp.
 Säg mig, är den återfunnen,
 Eller hvarifrån upprunnen
 Är den rosen? — Ur hvad knopp,
 Som oss viste nyss blott gröna,
 Fransbehängda svepet än,
 Steg den blomsterdrottningen
 Plötsligt fram i allt sitt sköna
 Majestät och fulla prakt?
 Gjorde en osynlig makt
 För min kärlek detta under?
 Bor en Fé i dessa lunder?
 Ack! den vackra Fén är du.

LILLY.

Ja, i morgons under bladen
 Vek jag denna ros, och nu
 Steg hon upp igen i raden,
 För att främst sig låta se.

WILHELM.

För din hand, Förtjusarinna,
 Rosor födas och försvinna.

Blott en blick af dig kan ge
 Rosens färg åt sjelfva kulna,
 Bleka höstens anlete.

Huru lifvet än må mulna,

Lilly! blott på dig jag ser',

Gylstan omkring mig ler.

Mins du bland de ljud från öster,

Af de fjerran sköna röster,

Dem vi lyddes till en gång:

Mins du näktergalens sång

Om sin kärlek till den ena,

Som för honom är allena

Blomman, glädjen, skönheten

I naturen. Denna ena,

Enda, mins du, rosen är.

Gyl och Bylbyl; dessa lena

Ljufva namn, det ömma, rena

Elyseiska paret bär.

Du är Gyl för mig. O vore

Jag din Bylbyl: alldrig fore

Jag till vintern bort. Hos dig

Jag en evig sommar funne,

Och i sång om dig förrunne

Sjelfva åldrens natt för mig.

LILLY.

Men när Gyl förbleknad tynas,
Hvad gör Bylbyl? Ack! han tör
Då ej höras, då ej synas,
Och den arma ensam dör.

WILHELM.

Nej, han dör med dig. — Men, grymma,
Hvarför så det Eden skymma,
Som i denna sköna stund
Strålar fram ur vårt förbund.
Låt mig först ifrån dig tåren
Kyssa bort ur ögonhåren —
Ack! en skymt af himmelen
Glänser ock ur tårens spegel —
Sedan trycke Kärleken
Sitt obrottsliga insegel
På de läppar, der jag ser,
Ur en paradisisk källa
All den salighet uppvälla,
Himmelen åt jorden ger.

EMMAS KLAGAN.

Edvin kom der borta,
Kom ej fram till mig!
Edvin såg sin Emma,
Och fördolde sig!
Han, som smög sig ständigt
I min väg förut,
Gick jag in i hyddan
Eller gick jag ut!

Tyst! jag hör hans stämma?
O! den käns så väl!
Först med den han trängde
In sig i min själ.

Så bakom mitt fenster
Sjöng han mången qväll.
Ach! nu stäms hans luta
Vid en annans tjell.

Se! han knyter blommor:
O! han knöt dem förr
Till en krans, hvar morgon
Ny, uppå min dörr.
Den, som nu der hänger,
Kom dit längesen;
Och beständigt falla
Vissna blad af den.

Edvin går der åter:
Ej min Edvin mer.
Nu en ann, än Emma,
Han sitt hjerta ger.

Kan man ge sitt hjerta,
Sen man en gång gett?
Kan det ges åt flera,
Det som är blott ett?

Ack! jag i min enfald
Trodde honom så:
Trodde, när han räckte
Mig sin hand derpå,
Att om jag än bröte,
Bröt ej han ändå.
Ack! jag i min enfald
Trodde honom så!

Skön! med vårens sippor
Slog hans kärlek ut.
Ack! med sommarns rosor
Tog den hastigt slut
Kanske, när han ser dem
Spricka ut igen,
Kommer han tillbaka
Till sin glömda vän.

Men då skall jag svara:
Jag vill älskad bli
Ej blott rosentiden;
Den är snart förbi.

Vill du ej bli hos mig

Öfver vintern än:

Flyg då kring som fjäriln,

Och försvinn som den.

HÅMPLINGEN.

Kärlek sjunger min hämpling, full af själ:
 Kärlek blott är hans lif, hans ve och väl;
 Fast han stängdes i bur ifrån de andra,
 Som på äfventyr ut så unga vandra.

Hör hans lockande röst: se! hur han far
 Ifrån pinne till pinne, utan svar,
 Fåfängt tjust af sin drömda älskarinna,
 Som han ständigt i molnen ser försvinna.

Från min härmande flöjt han hör ett ljud,
 Tror sig höra ur skyn sin komna brud,
 Sjunger, stannar och lyss, och sjunger åter.
 Arma hjerta! hvad du dig narra låter.

På mitt finger en dag till spegeln förd,
Skrek han: Aj! och så glad, så hjertligt rörd,
Kysste glaset, och teg. Ach! stackars lilla!
Hvarför när jag så grymt din ömma villa?

Men jag sjelf, i den stund min ande sig
Djupast känner, så ensam finner mig:
Ser min skugga mitt enda sällskap vara,
Hör blott eko min känslas utrop svara.

Hvarför fingo vi ej i verldens rymd
Tidigt pröfva vår flygt, ej stängd, ej skymd?
Hvarför lästes vi in att fåfängt ömma,
Och blott sjunga om kärlek, och blott drömma?

LÅRKPARET.

Han.

En kyss, då jag far, o min Maka:

Den lifvar min flygt i det blå.

En kyss, då jag kommer tillbaka:

Den eldar mig mera ändå.

Hon.

Ack! blif hemma i det gröna:

Njut med mig, i tysthet säll,

Daggen, blomstren, allt det sköna,

Himlen strör omkring vårt tjell.

H a n.

Dit lyft, på de glänsande skyar,
Der våren åt kärleken ler,
Jag ser, huru allt sig förnyar,
Och sjunger för dig, hvad jag ser.

H o n.

Se i spegeln af den droppen:
Himlen är ock här, min vän.
Kärlek tittar ur den knoppen:
Sätt dig här och sjung om den.

H a n.

Här tystnar min sång. Vid din sida,
Hvad kan jag? Blott se uppå dig.
I rymden, i dagen sig sprida
Vill sången, som lefver hos mig.

H o n.

Lyssnande förtjust, jag bäfvar
För din flygt, så skön den är.
Det är präktigt, der du sväfvar,
Men så lugnt i skuggan här.

H a n.

Hvad fröjd! Om du kände den fröjden
Att sjunga i skyn: det är vår!
Och lyfta från tegn åt höjden
En suck af den trefne, der sår!

H o n.

Far då dit, der solen stänker,
Dina vingar med sitt guld.
Hänryckt ser jag det och tänker:
Han är min, han är mig huld.

H a n.

Dig ser jag, hur högt jag än svingar;
Dig, hulda, i himlen jag ser.
För dig på de flämtande vingar
Jag hvilar, och sänker mig ner.

H o n.

O! hur säll att dig tillhöra,
Vårdar, värmer jag ditt bo.
Ach! hvad ville jag ej göra
För din glädje, för din ro?

H a n.

En dag du ej mera dig döljer
I brådden, som gulnat till skörd.
Då flyger du opp, och mig följer,
Af mig bland odödliga förd.

SLÅDPARTIET.

Af hofvars dân, af hingstars skrik
Genljuder hela Staden.
Ren tågar, vintergatan lik,
Med bjellrors klingande musik,
På snön den långa raden.

Hvart fönster fylls af hufvun opp,
Som ingen blick förlora
Af paren, som med hemligt hopp,
Der mysa i det glada lopp,
Likt Hesper och Aurora.

I unga bröst är bloden varm,

Trots kalla vintervinden.

Dock närmar Han på slädens karm

Mot Hennes lena bräm sin barm,

Sin munn åt rosenkinden.

Ur barmen tittar Kärleken

Och fram på selen flyger;

Men fryser, hoppar ner igen

Till sobelklädda Gratien,

Och in i muffen smyger.

Med högmod opp sin pannas frans

Den ystre fålen svänger;

Och gyllne snäcken far i dans

På vikens marmor, som en krans

Af mörka tallar stänger.

Med isigt skägg ur vaken opp

Sig gamle Necken höjer,

Och solen i sitt snabba lopp,

Bland moln af snö på kullens topp,

Med halfdödt öga dröjer.

Tills gnistan far ur holmens tjell
Af brasans gyllne bränder;
Der hvar sin Donnas hufva, snäll,
Har knutit opp, och värmer säll
Emot sitt bröst dess händer.

Det heta vinets bläddror ren
Kristallens ^{partis} koner fylla.

Hur glittra dansens hvirflar sen,
Liksom vid aftonrodnans sken
Sig aspens löf förgylla!

En skara bakom fönstret står
Och ser på stadens söner;
Beler de ungas hvita hår,
Ett kors för hvart det under slår,
Hon på de dårar röner.

Snart hemåt vänd den glada tropp
Ser stadens fönster glimma;
Ser rökens stoder stiga opp
Åt månen med försilfrad topp
I qvällens lugna timma.

* * * *

Jag arme sitter här, och kan
Blott måla hvad de röna.
Der kom, som med ett tigerspann,
En stolt Adonis, och försvann
Ifrån mig med min sköna.

Lik sparfven, skild i halfbygd t bo,
Ifrån sin älskarinna,
Jag lyss, och väntar utan ro.
Jag tviflar ej om hennes tro:
Men — hon är dock en qvinna.

Sen Paris tid hans leda slägt
Förnyar tidt det rönet:
Att svagt är för en pudrad knekt,
Som fäktar skönt, och dansar käckt,
Det altför svaga könet.

DEN FATTIGA FLICKAN.

Rättnu af mina blomningsdar

Ej många återstå:

Och ingen friare jag har,

Och ingen lär jag få.

Hvar söndag klär jag mig så grann,

Och from i kyrkan går.

Der står vid dörren man vid man:

Min fästman der ej står.

En ser på den, och en på den:

På mig ser icke en.

En annan finge tie män,

Och jag får icke en!

De andra ha då mer båd vett

Och fromhet och behag.

Men är mitt ansigte så ledt?

Och hvad för ondt gör jag?

Jag tycker att jag är så god,

Så flitig vid mitt hjul;

Och när jag nyss för spegeln stod

Jag syntes ej så ful,

Men vore jag en skönhet dock!

Jag satt ej här och spann.

Jag satt ibland en friarflock:

Den bäste blef min man.

Dock nej — en liten blomma blott

En fattig skönhet är:

Hon brytes af, och kysses smått;

Och lemnas sedan der.

Nej, hvarken skönhet eller dygd,

Blott pengar ge behag.

En flicka utan stöd och skygd

För all min tid är jag.

Nog går det, arma barn! ännu

För dig i tysthet an:

Att ej få sitta opp som Fru,

Kanske åt en tyran.

Men ach! på dina gamla dar,

När handen tröttna vill,

Att ej ha bröd, ej ha försvar,

Och gäckas än dertill!

Stor sak likväl! blott himlen ser

Min oskuld utan fläck!

Hvad är all fröjd, som lifvet ger?

Lik bubblan i en bäck!

Som barn, en afton klädd till brud,

Hvad jag mig kände säll!

Men all min sällhet med min skrud

Togs af mig samma qväll.

Så går med mången verklig brud:

Hon lycklig är en dag.

O! blott jag har en vän i Gud,

Långt lyckligare jag!

VÅRLÅNGTAN.

Din sol, Natur, går opp så skön,
Och alla dimmor fly.

Hvar mask får lif, hvar fläck blir grön,
Och himlen sjelf är ny.

Jag ensam tynar utan hopp:

Min sol går alldrig opp.

Det ras af drifvor syns ej mer,

Der vädren stridde nyss.

Till bröllops allt omkring mig ler;

Hvar fläkt är blott en kyss.

Men ach! i detta hjerta rår

En vinter utan vår.

I dalen öppnas knopp vid knopp
Med tusen färgers glans;
Och fjäriln längs de skönas tropp
Far opp och ner i dans.
En enda blomma jag begär:
Den enda fins ej här.

Bofinkens maka kom i skyn
Ifrån sin pelgrimsfärd,
Och glömde vid sin älsklings syn
Levantens sköna värld.
Vår eller vinter: alldrig mer
Jag här min flykting ser.

Der sitter det i hvar sin topp,
Det himmelskt fria par.
Vid hvar en drill han håller opp,
Att vänta hennes svar.
Ach! obesvarad blir min sång:
Den blir ej hörd en gång.

Hvem skrämdes opp de sälla tu?

Dock se. De mötas ren

I närmsta lund, och sitta nu

Och kyssas på en gren.

Ach! när vi stördes, for jag hit,

Och hon för evigt dit.

Dem skilja icke rang och guld,

Som bryta ed och tro.

Är han blott kär, är hon blott huld,

De sörja ej för bo.

Mitt bo är grafven, äfven den

Besöks ej af min vän.

HEMKOMSTEN.

Det var en afton: solen log
 Ännu i nedergången,
 Och vinden öfver vattnet drog
 Sin anda sista gången.

Ett utländskt skepp för ankar låg,
 Ej långt från kyrkogården:
 Der Hanna på en graf besåg
 Den enkla minnesvården.

Med ögat fäst orörligt ned,
 Och kinden sänkt på handen,
 Hon märkte ej en slup, som skred
 Med årors takt till stranden.

I tanken till den döda förd,
Som upphört ren att lida,
Hon såg ej fremlingen, som rörd
Sig ställt vid hennes sida.

Men nu, i det hon lyfte opp
De långa ögonhåren:
Förbyttes till en rosen knopp
På hennes kinder tåren.

Han såg på henne: hon såg ned,
Och talet kom till korta.
Försynthet är ej sjömäns sed,
Men allt hans mod var borta.

Hans öga ren en fråga gör,
Som dör på läppen åter.
Nu ser han grafvens kors, och spør:
Hvem's stoft hon der begråter?

"Min Fars!" — Vid detta enda ord
Hon vattnas ser hans öga,
Ehur hans kind är brynt om bord,
Der tårar gälla föga.

Nu vid hans frågor mindre brydd,
Hon i sin oskuld sade,
Att hennes mor, ur staden flydd,
Ett tjell i skogen hade.

Bröd vann hon för sin mor och sig
Med sina händers möda;
Men kojan, böjd af vädrens krig,
Förmådde hon ej stöda.

Vid hennes tal än sorg, än fröjd,
Uti hans drag sig målar.
Ett jagadt moln på middans höjd
Så bryter solens strålar.

Hon gick: han följde henne än;
Tills vid en lind på stranden
Hon drog en suck: han märkte den,
Och henne tog vid handen.

”Säg: har du ej en utvald vän,
(Hans hjerta flög allt mera),
Som var det eller är det än?
O! säg mig: hvilketdera?”

”En har jag ägt i späda dar,
En vän, och ingen annan.
Som granngårds barn, i lek ett par,
Vi växte för hvarannan.

Men engång, då vi sutto här,
Han såg en fåglaskara,
Vid sommarns slut, till andra skär
Högt öfver molnen fara.

O! skrek han, och stod opp på tå,
Och sträckte sig från stranden:
O! den som finge flyga så,
Dit bort om himlaranden!

En afton kom han, klädd så bjert
I sjömansdräkt, från hamnen,
Så rask och fri, och lång och smärt,
Och flög mig rörd i famnen.

Farväl! — en man skall se sig kring,
Ej qvinligt hemma stanna.
Farväl! och göm, göm grannt min ring,
Jag gömmer din, min Hanna.

Med himlens fåglar for han af.

Dem såg jag återvända:

Han blef der, bort om berg och haf,

Längst bort vid verldens ända.

För hans skull afslog jag en man,

Som skulle stödt vår koja.

Han glömt mig, — eller smäktar han,

O! Gud, i Turkens boja." —

Med hatten tryckt på ögat ned,

Han djupt betagen hörde,

Och sade med en röst, som stred

Emot det tal han förde:

"En sjömans ed med vinden far:

Slå honom hel ur hågen;

Och följ mig till det hus, jag har,

Så pråktigt här på vågen."

"Det huset står på flyktig grund:

Det far med vind och bölja.

Min mor mig saknar denna stund:

Jag kan dig icke följa." —

"Skänk mig din hand: och genast här
Ett hus jag bygga låter,
Och svär att ankra hos dig der
Hvar vår, som brudgum åter." —

"Du är en sjöman, äfven du:
Din ed far ock med vinden.
Dock trodde jag den ed ännu,
Han svor mig här vid linden."

"Så tro den nya ed, han svär,
Här vid den samma linden.
Min Hannas egen Klas jag är,
Och far ej mer med vinden." —

"Hvem? du! så mörk och stark och stor!
Min Klas var som en lilja.
Dock jo: mitt hjerta ren dig tror:
Det tror dig mot min vilja.

Du är ej mer den samme en,
Hvars bild jag bar härinne.
Dock dubbelt kär, du plånar ren
Den förra ur mitt minne. —

"Glöm den, som öfvergifvit dig,
Glöm honom utan skoning;
Och nu i slupen sitt hos mig
Och följ mig till min boning.

Räds ej, fast du den svaja ser:
Den skall för alltid stanna,
Jag nog sett verlden, för att mer
Dit längta från min Hanna.

Snart till en liten landsgård här
Mitt skepp skall sig förbyta.
Min Hanna blir min styrman der:
Och sen må stormen ryta.

Kom mellertid om bord, och se,
Hvad jag förvärfvt derute.
Nu först skall det mig glädje ge,
Då vi det begge njute." —

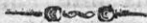
"Nej, mins min gamla, sjuka mor,
Och kom förut till henne,
Att hon ock, då hon minst det tror,
Till slut sig lycklig känne." —

Vid dessa ord en hjertlig kyss
På hennes munn han tryckte,
Och fast så ljuft betagen nyss,
Nu dubbelt säll sig tyckte.

Vid hennes hand hvad nöjsam gång!
Hur njöto ej hans sinnen
Den ljusa natt, och trastens sång,
Och alla hemmets minnen!

O! brast han ut vid hyddans syn,
Som, fast dess halmtak vägde,
Dock stod så täck vid vattnets bryn,
Och skygd af aspar ägde.

O! blott hos dig, hos dig, Natur!
Bor glädjen undan flärden.
Så litet, som hon trifs i bur,
Hon sväfvar ut kring verlden.

DET ENDA GLASET.

Kom, ur valsen, kom på tå,

Yngling, smyg hit sakta.

Mosler glas här fyllda stå,

Sköna att betrakta!

Se, hvad Cupidoner der

Doppa sina pilar.

Skynda! tag det främsta här,

Medan dansen hvilar.

Vid en ring af skönheter

Ställ dig tjust att dricka,

Högt för alla Gratier,

Sakta för din flicka,

Onämnd, ser hon af din min
Dock ditt hjertas mening.
Dans och kärlek! sång och vin!
Himmelska förening!

Då ditt ögas perlor ner
Ibland vinets blandas,
Står hon rodnande, och ler,
Och för dig blott andas.
Hvad är alla nöjens sus,
Under ungdomsrasen,
Mot ditt hjertas tysta rus
Af det enda glaset?

DE MÅNGA.

Efter ANAKREON.

Lilla svala! årligen
Kommer du från Nilen hit,
Bygger bo, och far igen
Undan vintern dit.

Men mitt arma hjerta är
Ständigt Cupidoners bo.
Ständigt nya ungar der
Pipa utan ro.

Sina vingar väger en,
En i ägget slumrar än,
Och på skalet pickar ren
Tredje Kärleken.

Af de äldre bröders tropp
Samma mod de yngre få.
Desse, då de vuxit opp,
Föda nya små.

Men mitt hjerta, säg, hvad slut
Tar det här? — Du bergar ej
All den mängden. Kör dem ut.
Näns du det? Ach nej!

GLÅDJENS ÖGONBLICK.

Sörj ej den gryende

Dagen förut.

Njut af den flyende

Hvarje minut.

Rosornas doft,

Drufvornas ånga,

Skynda att fånga:

Yngling! de vissna: du själf är ett stoft.

Fatta det blinkande

Glaset förnöjd.

Sjung om den vinkande

Kärlekens fröjd.

Men då du ler,

Munter för dagen,

Skräm ej Behagen:

Flydda en gång, de ej följa dig mer.

Drick ur den sparade
Ungdomens bål,
Drick den bevarade
Oskuldens skål.
Glädje och Dygd
Elda hvarannan.
Kransad om pannan,
Visheten skämtar i vinrankans skygd.

Klinga med roliga
Vänner i lag.
Tryck den förtroliga
Handen i dag.
Kanske du den
Alldrig mer trycker:
Härjaren rycker
Brud ifrån brudgum och vän ifrån vän.

Glad må du somna i
Grafven, du ock;
Känslorna domna i
Tiden ändock.
Efter en qväll
Måttligen njuten,
Hjertligen sluten,
Sofver man roligt, och vaknar man säll.

INBILDNINGENS TRÖST.

Till andra verldar med den glada solen
Den gyllne skyn i hafvet ren försvann.
Dock än förtjusar nejderna af polen
Dess glans, lik minnet af en ädel man.

Hör, dagakar! din hvilotimma ringer.
Ack! lycklig du, i hvilkens famn hvar qväll
En liten härold från din maka springer,
Hvars bord dig väntar i ditt egna tjell.

Min aftonro är blott, att ensam svärma,
En fridlös vålnad lik, från berg till dal;
Än till en graf min gång med bäfvan närma,
Än återkallas af en näktergal.

Dock äfven hoppets drömmar äro ljufva;
O! det är sällt, att andra sälla se.

Hur rörde mig den kyss, jag såg en dufva,
Der mellan löfven, åt sin älskling ge!

Med munter sång på vikens sköna spegel
Mjölkflickan ror sin lätta julle fram:
Från skeppet helsad, som med fällda segel,
Nyss intill bergets branta sköte sam.

Hvars är den rösten? Hvars den lyfta handen?
Det är din ynglings; säger mig din kind.
Rör tätt din åre; han är ren på stranden,
Dig återburen af en himmelsk vind.

Hur slår mitt bröst! Hur glad min känsla delar
De ömma famntag, hon sin sjöman ger!
Fins någon fröjd på jorden, som mig felar?
Jag äger sjelf hvar glädje, som jag ser.

Ack! prisom himlen, som åt menskan skänkte
Inbildningens och känslans svärmeri.

Hur ofta njöt jag, hvad jag endast tänkte
Den fröjd, som kom, och den, som var förbi.

Jag såg bland stjernor aftonstjernan blicka
I raden främst, och ljufvast i behag.
Ach! ropte jag förtjust: så skall min Flicka,
Bland bygdens döttrar, möta mig en dag.

Sen lärkan slöt, begynte näktergalen:
Den ena glänsande i dagens höjd,
Sjöng för att ses; den andra, gömd i dalen,
Sjöng för sin vän, belönt af sångens fröjd.

Jag skapte straxt, med drömmande förtjusning,
Mig sjelf en vän, en lyra och ett tjell.
Ej Delias kyss, ej lagerkronans susning
Från Luras dal, mig skulle gjort mer säll.

HEMVÅNNEN.

Jag har i hyddan, der jag bor —
Den hyddan är väl icke stor,
Och icke grann; men, i mitt sinne,
Jag finner mig så väl derinne.

Jag har ett litet sällskap der,
En hemvän, mig så hjertligt kär.
Ach! en förtrolig vän förutan,
Hvad vore hyddan sjelf, och lutan?

De tvenne, som jag älskar så! —
För allt hvad lyckan lofva må,
Åt dem, som löpa efter henne,
Jag alldrig bytte bort de tvenne.

Än mindre gåfve jag min vän,
Som kom från sjelfva himmelen,
Att trösta här i ensamheten
Den melankoliske poeten.

Liksom en Sylf, hon sväfvar glad
Kring mina böcker, mina blad.
Nej! utan hennes muntra snällhet
Jag kände ingen huslig sällhet.

Må himlen mulna, eller jag:
Hon lika vänlig är hvar dag,
Och alla mina mörka griller
Kör bort, i hast, med ett par driller.

Från det hon vaknar, är hon huld,
För hela dan, och ren, som guld,
Och rörs så flitigt och behändigt:
Och därför trifs hon hemma ständigt.

Hon far väl litet ut ibland,
Att andas i det gröna land;
Men ett! tu! tre! är hon tillbaka!
O! finge jag en sådan maka.

Må hela stan, dig locka än:
Du näns ej öfverge din vän:
Är det ej sannt, min Bibi? — Svara.
Ach, hvi är du en fågel bara?

En flicka vet jag, dig så lik:
Hon bor der i den lugna vik.
O! flyg med detta blad till henne,
Och sjung en bättre sång än denne.

DEN SÖKTA,
ELLER
YNGLINGEN OCH MANNEN.

Ynglingen.

Hvart försvann min tjustrarinna?
Var det blott en dröm igen?
Nej, jag måste henne finna:
Här är hennes bild, min vän.

Som en lilja, rak och spenslig,
Fyllig, som en rosenknopp,
Som en eolsharpa, känslig,
Ren, som snön på fjellets topp.

Rodnar hon: se, solens tärna
Står så röd med nattlig lock.
Blicka, blicka, aftonstjerna:
Hennes blick du har ej dock.

Känslofulla hennes händer
Mellan mina gömma sig.
Vid en snölik skymt af tänder
Rosens anda möter mig.

När hon klär sig, rundt om henne,
Gracerna för spegeln stå.
När hon kommer, alla trenne
För och efter henne gå.

Nyss som en Arkadisk Flicka,
Menlös och naif och öm,
Nu i kretsen af de Qvicka,
Fin i tadel och beröm.

När hon talar, tiger sprätten,
Han som tystat alla nyss.
När hon sjunger, från gazetten
Gubben sjelf står opp, och lyss.

Rör hon harpan, henne kransen
Psyche sjelf med tårar ger.
Rundt om henne stannar dansen,
Står i ring, och endast ser.

Nu Aline, hvad hon herdinnan
Vexlar skönt med Drottningen!
Nu Zaire, hur älskarinnan
Suckar i martyren än!

Hon hos Sappho, blott hon ville,
Sutte i Cameners chor;
Men på glansen af sitt snille
Sveper hon behagets flor.

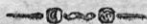
Såg du min förtjusarinna?
Ach! dess skugga nyss så när,
Sprang jag hit, att henne finna.
Säg mig, säg mig, hvar hon är.

Mannen.

Lek med denna bild af ether,
Yngling! — Dröm, då du det kan.
Sammansatt af stridigheter:
Ve dig! om den blefve sann.

Finner du den underbara:
Väl! beundra, men på håll.
Ju mer tjust, ju mer befara
I förtrollerskan ett troll,

Sök, som jag, en huldrik maka,
Finn som jag, en själfull vän.
Bruden får du ej tillbaka;
Engeln står vid grafven än.

DEN FUNNA,
ELLER
MANNEN YNGLING IGEN.

Hastigt sig ett fenster sänkte,
Hastigt lyfte sig ett flor;
Och en blick ur vagnen blänkte,
Som mitt hjerta genomfor.

Fåfängt sprang jag efter handen,
Som ur fenstret sträckte sig.
Den var borta; men i sanden
Fann jag ett förgätemig.

Hänryckt tog jag det, och sökte
Henne, henne utan namn,
Der bland hyddor ån sig krökte,
Der bland slott hon blef en hamn.

I hvar nymph, som åt mig myste,
 Trodde jag den enda se;
 Men min oskuld åt dem ryste,
 Åt min ömhet logo de.

Oskuld! ömhet! ach! de dödde
 Under saknad och begär.
 Skyn försvann, som för mig glödde:
 Verlden syntes, som den är.

Och jag kom, med dufna sinnen,
 Till min barndoms dal igen.
 Frisknad vid dess ljufva minnen,
 Fann jag mig en yngling än.

O! hur rörd vid ån och lunden
 Mindes jag de glada spratt,
 Hur jag gick, som blindbock bunden,
 Visste dock ta Mimmi fatt.

Tyst! hvad känner jag för tjusning?
 Kring mig hvilket doldt behag?
 Är det löfvens aftonsusning?
 Är det blomstrens andedrag?

Om hon fans här? och den samma
Mot sin Ludvig vore än?
Mot den kalla, otacksamma,
Som förgat sin första vän.

Som sin barndoms älskarinna,
Som sin lilla englabrud,
Glömde för en tjusarinna
Utan namn. — Hvad ser jag? — Gud!

Samma villohamn der nickar,
Vid min bild, i ån igen.
Hvilken oblid trollmagt skickar
Äfven hit den falska än?

Hastigt på min panna trycktes
Tvenne händers lena band.
Nämn mig, sad en röst, som tycktes
Mig så känd på denna strand.

Mimmi! skrek jag, och mig vände.
Mimmi! stod der, fullväxt nu.
Dig i vagnen jag ej kände,
Gjorde af den enda tu.

Kan jag än din ömhet vinna?
Är jag värd ditt hjerta än?
Ach! ja: din medtäflarinna
Var ju blott du sjelf, min vän!

O! med dig jag får tillbaka
Blomman af min första vår.
Ja, du gör mig, ungdomsmaka,
Ung ännu med silfverhår.

SPARFVENS DÖD.

Efter CATULLUS.

Sörjen, o Cupidoner, o Chariter!
Allt, hvad menlöst och täckt är till i verlden,
Sörje. Sparfven är död: den sparf, min flicka
Höll så hjertligen af, mer än sitt öga.
Också var han så söt: och kände henne,
Såsom barnet sin mor: och ville alldrig
Gå ur famnen på henne: utan alltid,
Hur han hoppade hit och dit kring henne,
Sprang han pipande fram till henne ensam.
Men nu vandrar han der den mörka vägen;
Den man alldrig har lof att vända åter.
Hvad jag önskar dig ondt, du onda Orcus

Som så slukar dit ner allt täckt och vackert!
 Hvad sötunge till sparf du tog ifrån oss!
 O! så styggt det var gjordt. Ach! stackars lilla!
 Blott för din skull, i dag, min Flickas ögon
 Ser jag svälla af gråt och bli så röda.

* * * * *

P. S.

Mins du, Lilly, glädjens ögonblick
 I din barndom, då du fågeln fick?
 Mins du sorgens, då han dödde sedan?
 Låtsa nu, att jag den fågeln är,
 Dig så trogen, och för dig så kär —
 Hvad! — ditt öga faller tårar redan:
 Anar du, att såsom han jag dör?
 Nej, din kärlek mig odödlig gör.
 Ja, jag stannar, när de andra farit,
 Som en vinterfågel, hos min vän.
 Då mig sjelf jag sjunger ung igen,
 Sjunger dig så vacker, som du varit.

TILL KÅRLEKEN.

Efter WEISSE.

Amor! Amor! Söta gosse!

Dina pilar låna mig.

Komme Lilly sen och trotse! —

Hör! jag svär, att jag med dig

Vill det fångna rofvet dela.

Lillys hjerta, — utan skämt, —

Vill jag dela med dig jemnt.

Tro, min hand skall icke fela.

Vägrar du? — Nå, nå! i dag

För din Mamma sjelf jag klagar:

Lillys ögon alla dagar

Få dem låna, alldrig jag.

TILL DEN SAMME

(I EN SEDNARE TID).

Skynda dig, Kärlek, af Behagen åtföljd,
Skynda, att lifge med din tända fackla,
Lilly, hvars oskuld, på en bädd af rosor,
Sofver för länge.

Elda dess uppsyn med en liten skrämsla;
Höje dess barm sig, och dess kinder rodne!
Stanna dock halfvägs, då du ser dess gördel
Lösas i flykten.

SÖNDAGSMORGONEN

(Efter HEGEL.)

Ej knäpp, ej kny, ehvart jag lyssar
Så Lördan sad åt Söndan nyss.

Hvar menska sofver ren så sött,
Af hela veckans omsorg trött.
Det går mig sjelf på stunden så:
Knappt kan jag mer på benen stå.

Så sagdt, slog klockan tolf i byn,
Och Lördan sönk från himlens bryn,
Och Söndan sad: nu gäller mig. —
I dörrn ännu han sträcker sig,
Och bakom stjernorna en stund
Ur ögat gnuggar bort Jon Blund.

Sen tänder han ett rödlett ljus,
Och går med det till Solens hus.
Hon sofver än så skön och varm.
Han klappar på dess fönsterkarm,
Och ropar: Tiden hastar ren.
Hon svarar: Gå, jag kommer sen.

På tårna blott så tyst han går,
Och vänligt ren på berget står,
Och tittar ner åt dalens bryn,
Men ingen rör sig än i byn.
Allt sofver sött, och tyst! med flit
Han vinkar då han kommer dit.

Och när de vakna opp till slut
Från sorglös hvila natten ut:
Så står hon der så skön, och ser,
Igenom fönstret in, och ler,
I solskensdrägt, så mildt och gladt,
Med blommor på sin söndagshatt.

Så from och god, han skyr all strid
Och vill ej störa någons frid;
Men tycker det ej natt är mer,
När solen högt på himmeln ler;
Och minsta blomma mot dess sken
Ifrån sin hufva tittar ren.

Hur skön i lilla trädgåln står
Hvar säng, som rensades i går!
Hur frisk och ljuf är hvarje flägt
Från träna i sin helgdagsdrägt!
• Hur flitigt samlar biet der,
Som vet ej, att det söndag är.

I hus och gård, på väg och fält,
 Allt är så rent och lugnt och sällt.
 Man hör i byn ej annat ljud
 Än Herrans frid! och Signe Gud,
 Och det blir, Gud ske lof! i dag
 En skön och härlig sommardag.

Och fågeln med så gälla slag
 Upphöjer Skaparen i dag,
 Som visste han, när helgdag är. —
 Det veta alla barnen der,
 Som kring sin mor i väntan stå,
 Att sina granna kläder få.

Det ringer tredje gången ren:
 I dag är prostens icke sen.
 Gå bryt mig der en rosenknopp,
 Som håller på att vecklas opp.
 Vid kyrkan möter jag min vän,
 Och smyger i dess halsduk den.

BRÖLLOPSDAGEN.

Vakna! Ej nu mer du behöfver, Yngling,
 Famna en drömbild, ej i dödlig saknad
 Sucka likt fjäriln, som i stängda fönstret
 Väcktes i förtid.

Glädje och kärlek hela ängden andas,
 Rik, i sin blomning, så på sång, som vällukt.
 Vakna: sin guldport, öfverhöljad med rosor
 Dagen har öppnat.

Ser du ej, Brudgum, hvad på bordet snöhvitt
 Glänser. Din fästmö det med mången halfsuck
 Sömmat, och blodröd hon befalle hit det
 Bäras i aftons.

Flyg i förtjusning, och emot ditt hjerta
Tryck det hon vidrört med de sköna händer.
Skynda: af löfverk dig en segerbåge

Väntar derute.

Spring genom trädgård'n: du ej henne finner.
Endast af brudmör, då de kronan fästet,
Letas ut harmens på de blyga böljor

Rörliga prydnad.

Spring genom förmak, genom sal och kamrar:
Icke hon syns der. Bakom hennes fönster
Smyg dig: en förlåt är der hängd. Din sol sig

Döljer i skyar.

Vänta: vid middan öfver dig skall stråla
Hela dess skönhet, då de glada klockor
Kalla dig. Fruktlöst du likväl tillbaka

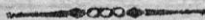
Blickar i porten.

Gå du din väg fram till det helga altar:
Der skall hon, trofast, i din hand af fadern
Lemnas för alltid; och du står med henne

Under en himmel.

Ser du, hur småle i de fyra hörnen,
Helsa och Oskuld och Behag och Ömhet!
Under de bildnamn, jag de fyra ville
Visa i staden.

Henne blott ser du, och den himmel, hennes
Öga, som upplyfts med en tår, dig visar.
Der, då din sällhet i ett ja förkunnas,
Svarar ett Amen.

B R U D E N.

Flicka, nu ditt öde är
Hvälfdt ur tidens urna;
Nu du myrtenkronan bär,
Den blott en gång burna.
Såg du i din spegel nyss,
Såg du, hur hon pryder?
Sade dig en stulen kyss
Allt hvad hon betyder?

Vet du väl, att Flickan der
Såg sig sista gången?
Blott till offer krönt du är,
Re'n af röfvarn fången.
Bort han för dig: ej din Far,
Ej din Mor dig hägnar.
När han en gång hjertat har,
Allt han sig tillegnar.

Brud! hur skönt det namnet är:
Namn, som allt förklarar.
Allt kring Bruden blommor bär;
Men hur kort det varar!
Fru i morgon, stolt du ler;
Men se Herrn, som nickar.
Endast framåt Flickan ser,
Frun tillbaka blickar.

Dock med tiden hvälfver sig,
Till en aftonstjerna,
Glädjen, som nu helsar dig
Såsom morgonstjerna.
Skön, som brud, du blir det mer,
Såsom Mor och Maka.
Skön är Gumman sjelf, som ler,
Då hon ser tillbaka.

WILHELMS MAK A.

Sen du glad som solen
Kysst mitt öga opp,
Tills i glöd åt polen
Dagen sänkt sitt lopp:
O! min vän hur stunden,
Rymmer, ljuf och snar!
Likt en fläkt ur lunden,
Doftar den och far.

Lugnt mitt lif förrinner
I din vishets skygd.
Nya krafter vinner
Af ditt mod min dygd.

Dubbelt är hvart nöje,
Deladt med en vän:
Från din blick mitt löje
Strålar nytt igen.

Ser jag molnen ila
Öfver lundens topp,
Der vi lugna hvila,
Under himlens lopp;
Hör jag åskan bullra
Med en plötslig vind:
Trygg emot din skullra
Lutar jag min kind.

Ach! förrän du stämde
Mina känslors språng:
Hur ett löf mig skrämde
I min skygga gång!
I hvar menlös tanka,
Skalf jag för ett fel;
Lik en ostödd ranka,
För hvar vind ett spel.

Till nytt väsen buren,
Wilhelm, i din famn,
Ser jag i naturen
Nu en gudahamn,
Som mig vänligt vinkar,
Efter dældens dans,
Dit, der stjernan blinkar
Med odödlig glans.

Ej för menskor skygga,
Tjusta ej af dem:
Vi vår sällhet bygga
Inom eget hem.
Kärleken och Friden
Följa dit vår stig:
Deras vingar Tiden
Klipper bort åt sig.

Mot hvar blindt förveten,
Lustas lönska makt,
Står Förnöjsamheten
Vid vår dörr på vakt.

Vänskapen blott språke
 Hos oss glad och fri.
 Våra dörrar åke
 Fåfången förbi.

Hvässe sina pilar
 Tadel, sorg och harm.
 Wilhelms maka hvilar
 Orörd vid hans arm.
 Kring hans stam sig lindar
 Mina blommors ked:
 Blott med honom vindar
 Bryten J mig ned.

FÖRSTLINGEN.

Fins väl en sällhet på vår hela jord, som
Väger opp älskarns i det enda nu, då
Bakom en förlåt, han i väntan upplöst,
Bruden emottar?

Jo, för hans kärlek än en högre glädje
Föds ur ett dödsqval, då han upp åt himmeln
Ser, med en förstling på sin arm, ifrån den
Frälsade modern,

CHRISTNINGS DAGEN.

Hvad denna dag är skön! I morgons redan,
Hur säll, hur rörd, jag smög mig hit på tå,
Att se på dig, och se på barnet sedan,
Hur sött J sofven här, J dyra två.

Med lampan i min hand, jag stod der länge,
Och såg förnöjd, tills solen uppgick ren.
Då lyfte jag ett hörn af fönstrets hänge,
Och öfver vaggan föll ett gyllne sken.

Du vaknade dervid, och såg den lilla
I detta himlaljus: ett förebud
Af det som nu skall ske. Jag dröjde stilla,
Ej sedd af dig: ditt hjerta var hos Gud.

När sen du såg mig, såg på mig med denna
Tårklara blick, behöfdes inga ord.
Ej heller nu, att säga hvad vi känna,
Behöfvas de. Din fröjd i min är spord.

Fröjd, att med faran smärtorna se flydda,
Se barnet frälst med dig — Hvad denna gäst
Gör allting nytt i hjerta, som i hydda,
Gör allting skönt, som till en himmelsk fest.

Ja, himmelsk är den. Himmelen med Ordet
I våra hjertan stiger ner dervid.
Ett Tempel rummet blir, ett altar bordet:
Vid helga källan der står himmelsk Frid.

Hör! Han, som barnen till sig komma låter,
Upptar ock vårt. Han kallar det vid namn.
Nu, Moder, tag den Gudinvigde åter;
Nu göm en himlens arfving i din famn.

Det är Guds barn, du till ditt hjerta sluter.
Du är Maria; jag mig Joseph tror.
Hvad glans din själ i dina ögon gjuter!
Du är förklarad af din fröjd, som Mor.

Räck mig din hand, den hand, som all min lycka
I tiden gör, i sorgen all min tröst;
Att jag må den emot mitt hjerta trycka,
Då du vår älskling trycker till ditt bröst.

Men denna purpur, som allt högre stiger
På dina kinder, hvad betyder den?
Är det blott glädjens färg? — Hvad! du förtiger,
Kanske, ett ondt, hos dig förborgadt än.

Du ryser, bleknar: svara mig, min maka. —
Tyst! se hon ber, fast hon ej läppen rör,
Ber med sin blick. O se från skyn tillbaka,
Se på ditt barn. Gud! — hon är kall: hon dör.

BEGRAFNINGSDAGEN.

Hvilken högtid i mitt hus beredes,
Med så tyst och aningsfullt bestyr.
Snölik svepning öfver fönstren breddes:
Är det sorgen, som för dagen skyr?
Eller är det glädjen, som här galler,
Tydd med blommors doft och lampors sken?
Det är bröllop: midt i rummet ställer
Man en brudstol, nej, en brudsäng ren.
Och af tärnor med så rörda sinnen,
Se en tår i deras ögon ler,
Bruden härs, ren afklädd, blott i linnen
Menlöst svept, och läggs så tyst dit ner.
Utan skrud, hon fäster på sitt läger
Allas ögon, allas hjertan än.
Och hon sofver ren: och ingen säger,
Med en vink blott, till åt brudgummen.

Är det mig, man lemnar qvar hos henne,
 Mig, man smyger hennes vigselring?
 Store Gud! hvad ser jag? Det var denne,
 Här är begges namn, just denne ring,
 Som jag en gång i förtjusning tryckte
 På en Engels finger under skyn,
 Och som klippan fast min sällhet tyckte,
 Tills jag, vaknad, fann den blott en syn.

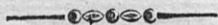
Drömmer jag å nyo? Den hit burna
 Är hon sjelf, är min försvunna vän.
 Ach! jag gret ren öfver hennes urna:
 Och hon slumrar här, så lik sig än!
 Var min fröjd, att jag den sköna vunnit,
 Var min sorg, att jag den goda mist,
 Hittills blott en dröm? Och har jag hunnit
 Nu först målet, nu först sannt och visst?

Ja! jag ser vårt bröllop är förhanden!
 Ja! jag hör ren templets högtidsljud.
 Vakna då, du trogna, och den handen,
 Du mig lofvat, gif mig nu, min brud.

Vakna! hör! här tycks ren sällskap vara,
 Som skall vittna vår lycksalighet.
 Hvad! till bröllops kommer denna skara,
 Och bär sorgdrägt? — Ha! jag vet, jag vet.

O! haf ömkan med den qvaldes villa! —
 Dröj med locket, låt mig se igen,
 På den Hulda, som der ligger stilla
 I sin oskuld, och tycks småle än.
 Ach! den själ, som öppen i dess öga,
 Då det lyftes, då det sänktes ner,
 Hjertan vann, och visste deraf föga,
 Ser ej mer mig, svarar mig ej mer.

Skuggan blott är kvar utaf den flydda,
 Och man sliter från mig äfven den!
 Dock det frö, som från min tömda hydda
 Jorden får, uppblomstra skall igen.
 Denna kalla, stumma öfverlefva
 Uppstå skall, och bli på nytt min brud.
 Med det hoppet endast vill jag lefva,
 Med det hoppet endast dö, o Gud.

TILL SÖMNEN.

(Efter DELLA CASA.)

O sömn! o du den stilla, sorgeblida,
Välkomna nattens son! Du ende vän
För sjuklingen i kojan, och för den
I lifvet lärt blott gömma sig, och lida.

Kom att mitt hjerta lindra, kom att sprida
Från dina vingar kraft att hoppas än.
Åt dessa brutna lemmar skänk igen
Den korta ro, de länge ren förbida.

Hvar är den hvila, som för dagens röst,
Till natten flydd, på sina knän hon väger.
Och hvar de drömmar, hon till sällskap äger?

Ach! fåfängt suckar mitt förtärda bröst
Till er, J kalla skuggor, döfva läger!
O långa natt! O väntan utan tröst!

TILL HOPPET.

(Efter Fransyskan.)

Du, som nöjet ger en vinge
Och en tagg från plågan tar,
Ljufva Hopp! om allt förginge,
Allt i dig jag ägde qvar.
Dina molnslott vore tomma:
De försköna dagens lopp.
Jordens glädje är en blomma:
Hoppet är den blommans knopp.

Den åt nödens bränning drifne
På ditt ankar tröstar än.
Den af vänner öfvergifne
Äger dock i dig en vän.
Trots den bommande barbaren,
Ner i häktet tröst du bär;
Men förskräcklig är tartaren;
Ty du finnes icke der.

Plöjarn ser dig öfver tönken
 Gå i himlabågen opp.
 Du mot vandraren i öknen
 Skyndar källans dolda lopp.
 Upp till ärans branter leder
 Blott din vink med segrens palm.
 Sömn och helsa stiga neder
 Blott med dig på tårstänkt halm.

Du vid ljusets dystra saknad
 Bjuder månen tändas ny.
 Du mot drömmarn, ängsligt vaknad,
 Ler i österns glada sky.
 När mitt hjerta, tömdt af öden,
 Tynar, böjdt åt griften ren;
 Du en Engel gör af döden,
 Som mig för till Elysen.

KÄRLEKENS DOTTER.

Goda Flicka! hvarför så med handen
Höljer du din uppsyn mot mitt bröst?
I den stund, då ändtlig ödets röst,
Böd min kärlek nå den sena stranden!
Då jag efter långa, långa år,
Blott i bref och drömmar sorgligt njutna,
Får dig se, och glömmer det förflutna,
Och mig tror tillbaka i min vår.

Tror mig än mer ung, än i den stunden,
Då jag kom från visdomsberget ner,
Full af allt hvad man der fjerran ser,
Högt och djupt; — och mötte dig i lunden,
Och förgat Athen och Rom för dig.
Tie år min lycka mognat sedan,
Och den hand, du räckte mig då redan
Såsom min, nu ej vill svara mig.

Jo! den svarar; men ditt sänkta öga
Tveksamt lyfts emot mig med en tår.
Ditt bekymmer, Betty, jag förstår.
O min vän! du känner mig då föga.
Tiden, sorgen, saknaden af mig
Dina rosor blekt, din eldblick mattat;
Och den bild, mitt hjerta af dig fattat,
Fruktar du, ej mer skall likna dig.

Trösta dig. De blommor du begråter,
Skulle vissna innan kort ändå;
Ve! den man, som blott om dem vill rå:
Törnet står för all hans lifstid åter.
Men en Skönhet trotsar åldrens höst:
Själens skönhet evigt skall behaga.
Hör! jag vet om Kärleken en saga,
Som är sann till trogna hjertans tröst:

* * * * *

Kärleken till jorden for,
Förd af Skönheten, sin mor.
Barn ännu, han gret och hängde
Jemt vid Mammans hand och blick:

Jemt på hennes knä sig trängde,
 Jemt en kyss med socker fick.
 Ledsen dock att ständigt smeka,
 Pilten, redan temligt stor,
 Lopp ifrån sin söta mor,
 Att med Gratierna leka.
 Äfven leka, det må ske
 Med Behagen alla tre,
 Utan ända, tröttar sinnet.
 Suckande åt tomheten
 Af sitt lif, som endast minnet
 Af Olympen tröstar än,
 Går han till sin Mor igen.
 Dufvorna för vagnen spända,
 Ser han glad, och blott begär,
 Att med henne återvända.
 Redan vagnen honom bär
 Och i glädjen, att den bringar
 Honom hem, han sina vingar
 Gör till segel öfver den.
 Ren begynner den sig höja,
 Då han ser åt jorden än,
 Ser ifrån en upplyft slöja
 Ögon blicka, som hans spår

Följa med en själfull tår,
 Och i hans försmälta dröja.
 Det är Psyche. Ner han far,
 Låter Venus i sin char,
 Glänsa, småle och försvinna;
 Går att nu det hjerta finna,
 Som han efterlängtat har.
 Jorden för det trogna par
 Blir en himmel. Alla dar
 Sällheten vid deras möte
 Är med ny förtjusning röjd.
 Men en dag, hvad festlig fröjd!
 Då ett barn ur Psyches sköte
 Bärs i hans förtjusta famn.
 Skönhet! ropar han betagen.
 Skönhet! vare ock ditt namn,
 Som din Mors.

Ifrån den dagen
 Ej blott Son af Skönheten,
 Men ock Far är Kärleken.

DEN NYGIFTE.

Se, hur förnöjd han sitter vid din sida,
Och, döf för oss, på dig han endast ser.
Men när ett år, en månad fått förlida,
Ser han från dig i boken endast ner.

Nu glömmen han sitt glas, och det ej tömmer,
Förrän din bild han fångat ur sitt vin:
Snart är det dig, som han vid bordet glömmen;
Än hör han ej, än svarar på latin.

Var lugn likväl: de drömma så, de lärde.
Dock älska de, och mena desto mer.
Tro mig: hvar dag han finner mer ditt värde,
Och utan dig han sjönk i grafven ner.

PRAKTLIFVET.

Till din hydda, min vän, Glädjen med Friheten
Flyr ur marmorpalats, flyr för de svängda svärd,
Som der blixtra vid porten,
Men ej stänga Bekymren ut.

Se ur vagnen, hvori lyser det himmelsblå
Vakt utropande band, flyga de svarta ner,
Flyga upp i den trappa,
Der den mäktige stiger stolt.

Genom dörren, som slår vingarna ut, och vid
Öppnar, mellan en trångt bugande flock, hans
gång,

De insmygt sig, och redan
Laggt sig, der han i soffan sänks.

Stannen der, då hans arm bjuds åt den lysande
Dagens Drottning — om ej nattens, hon näm-
nas bör:

Det är natt och en stjernflock
Öfverstrålar det mörka hår.

Nej, på sjelfva det bord, der ur kristallers mängd
Glädjen doftar, de nu sitta på glasets brädd,

Såsom nyss uppå guldets
Mellan de vexlade bladens kast.

Denne fly de ju dock, denne, som blott på lek
Härmar döden, sin bror, skakande från sin krans,

Som han doppat i Lethen,
Elyseiska fridens dagg.

Se, med drömmar, i dans leende, sväfvar han,
Följd af Kärleken ner öfver den thron, der står

Under Indiska tältet —
Ach! blott bilder, zirater blott!

Allt har tystnat: man hör endast, hur Tidens
puls

Sakta slår i porphyryn. Visande öfver tre,
Han de gyldene vingar

Breder ut, och ej rörs likväl.

Ängsligt sucka dervid makarna. Hvar i sin
Flygel gömd, för hvarann störa de ej den ro,
Som de vänta vid lampans
Bleka sken ur albasterns rund.

Dock de buro en tagg ner i sitt ejderdun
Från hvarann, till den mängd, cerkeln dem
gaf förut,
Medan spegel mot spegel
Bröt det leende smickrets bild.

När de domna till slut, öppnar sitt fönster ren
Morgonrodnan, och strör rosor, dock ej åt dem.
För dem rodnar blott middan
I gardinernas purpurvåg.

Du med lärkan tillreds, firar den saliga,
Paradisiska stund under det klara blå;
Och som röken ur hyddan,
Så uppstiger din andakt dit.

Låt mig följa din gång långsmed din teg åt
sjön.
Låt mig andas med dig luft, som ej smittad är
Genom straffade laster,
Fåfängt höljda af sminkad pragt.

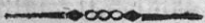
Ja, jag räddar mig dit, der du med Friden går,
Ej af plågan i vagn eller på krycka mött,
Der ej tiggande händer
Räckas fram med en mordisk blick.

Der mig visa, hvad här endast för konstens
skull

I en tafla beses, eller i skaldens dikt:

Der mig visa Naturen
Landtligt enkel, dock ädelt schön.

Du som lefver, ej blott sjunger idyller, du
Med din sunna Charit: under den ek, du ärft
Störd i Skördarnes läsning
Af din jollrande Dotters kyss.

HEMNÖJET.

Ja, goda Fanny! ja, du unnar dem
Sin höga ro på den förnäma balen.
Ach! tusen gånger mer vårt tysta hem
Gör glada hjertan, än den marmorsalen
Med sina glimrande kristallers prakt
Och sina dundrande trompetters takt.
O! låt dem der i yppighetens glans,
I nöjets stoj sin hela håg förvilla;
Sin ungdomshelsa offra för en dans,
Arbetarns sömn med nattlig oro spilla,
Och med en vämjefull otålighet
Ren tråna efter nästa lustbarhet.
För oss i vrån, der ej af präktigt tvång
Vår menlöst fria glädtighet är bunden,
En liten syskondans, en konstlös sång,
I egnas krets, förkortar aftonstunden.
Hur hjertligt roar oss den lilla blott
Med sin så näpet härmade gavott.

LANDTLIFVET.

Sök lyckan du, sök henne genom staden,
Vid vexlarns bank, på couren hos en Prins,
Af rum vid rum den långa granna raden,
På slottet följ, och fråga, hvar hon fins.

Jag i min dald blir vid den ärfda tegen,
Der jag i dag, på stället, lycklig är.
Blott halmbetäckt är hyddan; men min egen.
Der är jag född: o! dödde jag ock der.

Af samma jord, som födde mine Fäder,
Jag har mitt bröd och trampar deras spår,
Åt samma utsigt öfver sjön mig gläder,
Och längs med ån till samma kyrka går.

Sen ur min hand jag låtit kornen regna,
Och trött bär hem min tömda såringskorg;
Hvad hyddans rök, hvad gårdens trån mig fägna!
Dit in med mig ej följer någon sorg.

Må det i natten klarna eller mulna:
Jag sofver sött, och låter himlen rå.
Blott jag har lien hvässt, när axen gulna:
Jag äflas ej, att om Guds väder spå.

Flyg icke bort, du, som här sjöng om våren:
Tag fritt det korn, du finner i mitt land.
Också för dig, du enka, tyngd af åren,
Jag ej skall räkna axen i din hand.

Den första skärf, min båt ur staden bringar,
Se'n äpplet lånt af mina gossar hyn,
Ifrån min hand i kyrkohåfven klingar,
Som ber om hjälp för någon blind i byn.

O! huru sällt förrinna dina dagar,
Blott du förnöjd med litet lefva vill!
Du njuter allt; det minsta dig behagar,
Och nöjet ej till ledsnad räcker till.

Kom, lägg dig här, der ån förbi mig flyter,
Der jag är skyld af denna friska alm.
Känn svalkan här, och fråga, om jag byter
Mot din alkof, dess siden och dess qvalm.

Midsommarsdan, hur präktigt jag bekransar
Min hela gård och gör min koja ny!
Och julen ut, hur hjertligen jag dansar,
Sjelf barn igen, med barnen i vår by.

Såg du min fröjd, den känner ej monarken,
Hvar gång en ymp i blomma redan är;
Hvar gång ett lam, som modren glömt på marken,
(Ve! sådan mor) i barmen hem jag bär;

Hvar gång min hjords anförerska om qvällen
Ser efter bröd vid dörren af mitt tjell!
Hon är det värd: hon ringer dem från ställen,
Der vargen går; hon för dem hem hvar qväll.

Om på mitt bord ej kinabålar blänka,
Och dofta vin, som vandrat mången sjö,
Så har jag mjölk, som skummar sig, att skänka
Ur kärl af trä, så hvita som en snö.

I blåst och regn, hur ljuft att sitta inne,
Och trycka ömt min Betta till mitt bröst!
Än med en dikt jag muntrar hennes sinne,
Än sjunger hon en visa till min tröst.

Må hvem som vill sin oskuld äfventyra
I hof och stad, för ära och för guld.
Jag är berömd, om Betta hör min lyra,
Och jag är rik, om Betta är mig huld.

Må när som helst mig döden hädanrycka,
Blott jag får se på henne, när jag dör;
Blott hennes hand jag än får tacksamt trycka,
Då hon ej mer min qväfda stämma hör.

Se'n vet jag visst, att hon så tomt det finner,
Och mins mig än i många Herrans år.
Ja, mången tår på hennes psalmbok rinner,
Då till min graf hon ifrån kyrkan går.

Så framt vi ej på en gång somne roligt,
Två vänner likt, som natten skiljer sent,
I hjertligt tal fördjupade förtroligt
Om fordna dar och hvad dem först förent.

VÅR OCH VINTER.

Ö! der alltid rosenhäcken
Blommor bär;
Gyldne fisk i silfverbäcken
Spritter kär;
Linden på Zephirens vingar
Strör behag;
Sång af Philomeler klingar
Natt och dag.

Ren är gubbens hjessa gränad:
Men ännu
För hans fåfängt spända trånad
Rymmer du.
Vinter! kom: ty jag vill hoppas
Vårens stund.
Ömsom vissnar, ömsom knoppas
Glädjens lund.

BLOMMORNA PÅ SJUKSÅNGEN.

Blommor till min sjuksäng! O förhoppning!

Lyfter du ännu mitt klämda bröst?

Flyr ännu min allt för bråda höst?

Följer på min vissning än en knoppning?

Ljufva ångor! Sommarns ande ren

Lifva tycks mitt blod och mina sinnen!

Glada färger! O min ungdoms minnen!

Än min framtid lånen J ert sken!

Blommor midt i vintern! — Sköna under!

Dock ett större i mitt hjerta sker.

Midt i dödens natt jag qvicknad ler,

Och mig vandra tror i helsans lunder!

Ädla konst! som Norden häpen ser

Fostra Söderns välluktsrika gäster:

Hittills prydde du blott glädjens fester,

Nu och sorgen du en högtid ger.

TRÖSTEN.

Da ser på mig, om mina ögon sanna
Det hopp, jag än med halfva ord dig ger,
Se upp till skyn: der låt din smärta stanna.
Der är den hulda, ej på jorden mer.

Gråt för de små. Ja, Lilly, sorg för andra
I goda hjertan egen sorg gör lätt.
Gråt ock för dig: hvem kan din ömhet klandra,
Om hon ock mins ditt eget hjertas rätt?

Försmält i gråt: hvad kan du mer än gråta?
Och jag, hvad tröst kan jag din saknad ge?
Den, att ej tårar eller suckar båta?
Nej, hellre stum blott på din smärta se.

Och kyssande en tår från dina kinder,
Med mina egna blanda dem du göt;
Och klaga, att de band, naturen binder,
Grymt slitas af, då hon dem fastast knöt.

Dock glädoms: döden själf olösligt finner
Två ömma själars heliga förbund.
Försvunnen från den verld, der allt försvinner,
Hon i ditt hjerta lefver än hvar stund.

Som i ditt bröst Allfadren är tillstädes,
Blott dunkelt tänkt, tills evigt uppenbar:
Så af den dödas nära skugga glädes
Din trogna själ, tills du ock hädanfar.

HVAD HON VAR.

Se morgonperlans glans uppå det gröna blad,
 Som aktar, att ej spills den klara, himlarena:
 Så i Föräldrars vård hon glänste, menlöst |glad.
 Känn hela rummets doft af nejlikan allena,
 Och döm hvad i sitt hus, hvad i sin bygd hon
 var.

Och för sin Man! O du, som tidens stormar
 skakat,
 Skönt blef din aftons lugn af hennes dygd be-
 vakadt. —

Hon var! — Lös dufvans band: hem genom
 skyn hon far.

Dock engeln återstår, fast qvinnan har för-
 svunnit.

Sörj ej, att jorden mist hvad himmelen har
 vunnit.

DET HÖGRE LIFVET.

Natten kom: och allt blef öde,
Utan färg och utan röst.
Lifvets pulsar syntes döde,
Blott ej oron i mitt bröst.

Månen uppgick: bildningsgåfvan
Skapte en ny verld igen;
Och mot himmelen der ofvan
Viste sjön en annan än.

Der en engel, en gudinna
På en vågig silfversky
Såg jag glänsa, och försvinna,
För att följas af en ny.

Men der kom, af skogens brusning
 Bådad, fram en vind, och bröt
 Klara spegeln med en krusning,
 Som till slut i fraggor röt.

Suckande, att äfven diktens
 Sköna verld försvunnit så,
 Hörde jag i tornet pliktens
 Morgontimma redan slå.

Upp med dagens stunder ila
 Måste jag den tunga stig.
 Dock i gräset vid min hvila
 Daggens perla tjuste mig.

O! hur rent du speglar ljuset,
 Föll du från dess källa hit?
 Men du trifves ej i gruset:
 Solen drar dig åter dit.

Henne lik, jag såg en tärna,
 Engeln lyste ur dess kropp,
 Som ur molnets flor en stjerna,
 Bröt sig ut, och flög dit opp.

Genom henne dock en mening
Och ett mål min lefnad fick.
En gång vid en ny förening
Allt förklaras för min blick.

Lifvet, likt en troll-laterna,
Viste mig blott ytlig flärd.
Blott ett skuggspel i min hjerna
Var min stolta tankeverld.

Men jag kände hos den fromma,
Att ett högre lif är till.
Jord och himmel vare tomma:
Verkligt är, hvad dygden vill.

QVINNANS VÄRDE.

(Efter SCHILLER.)

Ära ske Qvinnan! Af qvinliga handen
Knytas vid hjertat de husliga banden,
Närs den ej slocknade kärlekens glöd,
Strös i vår sorgfulla jordiska lefnad
Himmelska rosor, och tröst eller trefnad
Sprids öfver allt, båd i lif och i död.

Evigt lysten och förveten,
Mannen i sitt lugn ej trifs.
Fjerran kring oändligheten,
Våg för våg, hans tanke drifts.
Intet motstånd utaf tingen,
Ingen gräns hans styrka tål.
Rastlös, genom stjerneringen
Jagar han sitt drömda mål.

Dock af en moder, en syster, en maka
Lockar en blick den förflugne tillbaka,
Fäster hans känsla vid hem och vid nu.
Fromt, vid sin gerning, i oskuldens slöja,
Sitta de inne och blygsamma röja,
Barn af naturen, dess enfald ännu.

Våldsam såsom eldens låga,
Mannen genom lifvet far.
Intet skonsmål hans förmåga,
Ingen ro hans trängtan har.
Hvad han skapt, förstör han åter,
Saknar hvad han nyss har flytt.
Hydran lik, hans önskan låter,
Föll ett hufvud, se ett nytt.

Qvinnan belåten, ehur hon är bunden,
Plockar i tysthet en blomma för stunden,
Som af dess omsorg med ömhet är närd:
Fri, mer än han i sin ändlösa irring,
Vis, mer än han i sin lärda förvirring,
Rik, mer än han i sin diktade verld.

Stel och kall, som pyramiden
 Spetsar sig vid Nilens elf,
 Mannen hårdnar under striden
 Med sitt öde, med sig sjelf;
 Känner ej det himlanöje,
 Att med själ mot själ förbytt,
 Hjertligt dela gråt och löje,
 Födas i en vän på nytt.

Men som eoliska harpan i bäfning
 Klagande sätts af en fläkt, af en sväfning,
 Likså hos Qvinnan den känsliga själ.
 Blott af en dröm, att den älskade lider,
 Häfs hennes barm, och en blekhet sig sprider
 Under den perla, från ögat sig stjal.

Stolt af segrar, rik af byten,
 Mannen gör sig rätt med våld.
 Med sitt svärd bevisar Schyten,
 Och till slaf är Medern såld.
 Grus och aska hölja fälten;
 Plötsligt föll, hvad sekler byggt;
 Blott en rå barbar blir hjelten
 Under Gratiernas flykt.

Men med en ljuft öfvertalande stämma
 Kastar sig Qvinnan, att blodbadet hämma
 Mellan de stridandes ljungande spjut.
 Der af en fader, och här af en maka,
 Fattar hon handen: och begge försaka
 Hämnden för evigt, en släkt blott till slut.

TILL FRUNTIMREN

VID EN MEDICINÆ DOCTORS-PROMOTION I ÅBO.

Ej en Skald med lagerkransad tinning
Helsar Er, J Sköna, denna gång.
Vänten ingen rosenfärgad sång
Öfver edra ögons segervinning,
Ej af Myrten en odödlig krans,
Ej ett Paris-äpple: det ej fanns
På den väg, vi gått till mödans ära.
Äfven oss likväl det budet rör,
Som är perlan i den Visas lära:
Att i allt, hvad sannt och godt man gör,
Främst åt Gratierna offer bära.

Gratierna dyrka äfven vi,
Ej, med Skalden, endast såsom sköna:
Såsom goda, de vår Guddom bli,
De vår möda lifva och belöna.
Hvarför nämns du, älskansvärda kön,

Blott det Vackra, ej det Goda hellre?
 God är Engeln, därför är han skön.
 Rosen vissnar; Godheten, ju äldre,
 Blir ju mera skön. Vi se det här
 Hos de Ädla, som vår högtid hägna,
 Dem vi främst i dag vår vördnad egna.
 Om hos Ynglingen förlåtligt är,
 Att en blick, en hemlig suck kan hända,
 Åt de nyss utspruckna liljor sända,
 (Liljor nu, i stilla, menlös glans,
 Snart Zephirer i en aftondans):
 Högst likväl för oss er fägring galler,
 I den mogna åldrens Eterneller.
 Alltid lika, edra blommor bäst
 Pryda, prisa Hygieias fest.
 Dock, hon sjelf är ung, och bland de unga
 I sitt tempel sig med stolthet ser.
 Ungdom, Oskuld! åsyn blott af er
 Hellsans känsla åt en sjukling ger,
 Och den gamles steg gör mindre tunga.

Äldre, Yngre! Er, — ej blott i dag,
 Hyllar denna hatt, hvars tunga ära

Utom Er vi ej förmådde bära.
 Om ej edra rörande behag
 Vi i sorgens boning skulle finna;
 Om vid plågans bädd ej oftast stod,
 Med ett helgons tro och tålmod,
 Med en engels blick, en tröstarinna:
 O! hvem ville, i sin ungdoms hopp,
 För så sorgligt kall sig offra opp?
 Hvem förmådde härda ut, att ständigt
 Se hvad mest bedröfligt och eländigt,
 Grymt och rysligt, menskolifvet har?
 Ja, hvad kunde, om vi rätt besinna,
 Läkarn göra utan Läkarinna?

Läkarinnor ären J, en hvar.

Se en Mor, en Dotter, se en Maka,
 Se en Syster: nätter, såsom dar,
 Hon ej tröttnar att vid sängen vaka;
 Och den droppe, som der tindrar ner
 Ur den huldass ögon, lindrar mer,
 Låker mer, kan hända, än de alla,
 Som ur glaset efter räkning falla.

Sköna! Goda! J, till hvilkas kön
 Ej blott Gratier och Sångmör höra,

Men ock alla Dygder, som os göra
 Lifvet ljust, och sjelfva sorgen skön:
 O, er ömhet, mer än konsten, säker
 Hjertat når, och med en blick blott läker.
 Hören af dess magt ett ryktbart rön.

Lemnad ren af Läkaren åt döden,
 Låg en ung och älskvärd Kungason:
 Fadren gick förtviflad derifrån;
 Ingen hjälp han visste mer i nöden;
 Ingen tröst hans hjerta tog emot;
 Inga böner mer, blott bittert knot,
 Göt han ut mot himlen och dess Gudar.
 Icke ens den skönaste af brudar,
 Redan anländ till hans kungaborg,
 Skingra kan hans faderliga sorg.
 "Allt på jorden ville jag försaka,"
 Ropar han, "för detta kära namn:
 "Thronen sjelf jag gåfve för hans famn" —
 "Äfven jag" — så hans bestämda maka

Suckar, tyst, för sig; och hastigt, höljd
I en slöja, går, af ingen följd.

Hör jag ej en skönhet, som mig frågar,
Halft ironisk, efter hennes bild?

Måla den så himmelskt skön och mild,
Som hon var, jag kan ej, och ej vågar;

Men jag tror, att, om hon syntes här

Träda in och slöjan af sig fälla,

Sådan, med den uppsyn, som hon der
Sågs af Prinsen vid hans bädd sig ställa,

Torde hon — förlåten! jag är sann,

Jag beundra, men ej smickra kan —

Torde hon ifrån Er alla vända,

För ett ögonblick åtminstone,

All den mängd af ögon, som nu se

Endast Er, af edra blickar tända,

Liksom glänste här för deras syn

Fullt af stjernor, fallna ner ur skyn.

Ja, de sjelfva, som här mest förblända

Eller ljufvast röra hvarje själ,
 Skulle säkert, hvad de än att klandra
 Hemligt funne, alla ge likväl
 Henne priset, nemligen det andra:
 Första priset lemnar ju en hvar,
 I sitt hjerta — sig: en domarinna,
 Bland de sköna, denna sportel har:
 Eljest vore hon ju icke qvinna. —

Med ett ord, Prinsessan kom, och såg
 På det bleka dödens rof, der låg.
 Har hon såg, jag vet ej — men han kände
 Alla plågor fly, och trodde ren,
 Så han tjustes, sig i Elysén,
 Tills det lif, hon i hans ådror tände,
 Nyss för hennes skull till slockning bragt,
 Trotsade igen all dödens magt.
 Ej af feber mer, af glädje glödde
 Nu hans kinder, strålade hans blick.
 Vid den ljufva hand, som honom stödde,
 Steg för steg han nya krafter fick,
 Förd af hoppet till sin Faders möte.

"Lefver du? hvad under frälste dig?"

Ropar Konungen, med öpnadt sköte;

"Ja, han lefver, men ej utan mig"

Svarar hon. Då, blek och stum, tillbaka

Drar sig fadren, såsom från en hamn,

Stötande sin älskling ur sin famn.

"Allt du lofvat för hans lif försaka"

Fortfar hon; och, redan rörd, han ser

För sin fot dem begge falla ner.

"Välj, att son förlora, eller maka,

"Kanske båda. Ja, mitt hjerta spår,

"Att du begge snart begråta får,

"Om du ej den ena vill försaka." —

"Jag är Far" utbrast han, "och jag ser,

"Att, för ett, två barn mig himlen ger."

Sådan är den magt vi hos Er röna.

Lycklig den, som fann bland Er en vän:

Ty hvad ondt J gören, såsom Sköna,

Gören J, som Goda, godt igen.

B O R D V I S A.

När skämtet tar ordet vid vänskapens bord,
Med fingret åt glasen, som dofta;
Så drick och var glad: — på vår sorgliga jord
Man gläder sig alldrig för ofta.
En blomma är glädjen: i dag slår hon ut,
I morgon förvissnar hon redan.
Just nu, då du kan, haf en lycklig minut,
Och tänk på den kommande sedan.

Hvem drog ej en suck öfver tidernas lopp?
Dock sitt ej och dröm på kalaset.
Här lef i sekunden: och hela ditt hopp
Se fyllas och tömmas — i glaset.
Här sörj blott för glaset: om fullt, så töm ut;
Om tomt, så försänd det att fyllas;
Ooh mins, att det sköna och goda förut,
Sen glädjen och nöjet, må hyllas.

Ty egne vi först åt värdinnan en skål:

Hvad vore vår fröjd utan henne?

Sen prise vi värden, och särskilt hans bål:

Hvad vore vårt mod utan denne?

Dem båda förene ett glas och en sång:

De sjelfva så skönt sig förente.

Med drufvorna myrten blef skapt på en gång,

Hvem ser ej hvad Himmelen mente?

För öfrigt må värden ge alltid nytt skäl

Till ständig omsättning af glasen,

Och visa, att rangen är nyttig likväl:

Till skålarnas mängd på kalasen.

Men förrn han är färdig med klang och harang,

Vi skynde att sjelfmante dricka,

Och helge ett glas, som är öfver all rang,

I tysthet — en hvar åt sin flicka.

ÅRENS KRAFT.

Sätt dig, Goda, här vid spisen:
Sätt dig hos den Gamle här.
Gammal! ja: och därför bär
Du åt mig från källarisen,
Gammalt vin i flaskan der.

Se, hvad rimfrost öfver henne:
Hon är grånad såsom vi.
Kanske vet du ej, Sophi,
Att en lock för dig, ja, tvenne,
Hålla på att silfver bli.

Korken ur! O känn, hur åren
Anden stärkt deri! o känn:
Rosen doftar ej som den.
Hvad! om vintern är i håren?
Vi ha vår i hjertat än.

D E N SJUTTONDE FÖDELSEDAGEN.

(Efter Voss.)

Nära till spisen satt i sin länstol Walther den
gamle,

Han som i fyrtio år bestridt Församlingens
orgspel.

Far och Farfar suttit förut i den stora, siratligt
Snickrade stolen af al, på det mörkbrunt skif-
tande juftet.

Lutande öfver postillan, han, nu med händer-
na knäppta,

Suckade tyst för sig, nu högt uppläste de tröstrikt
Manande ord. Tillslut begynte, med ögonen
slutna,

Hufvudet nicka, och sjönk i ett stärkande mid-
dagsslummer.

Klädd i sin högtidsrock, satt gubben, rakad
och borstad,

Ty han fyllde i dag sina sjuttio vintrar med
heder.

Också hade hans son, den vördige Pastorn i
Näsby,

Skickat till honom i går ett bud med fyra buteljer
Gammalt helsosamt franskt, och lofvat att jemte
sin unga,

Blomstrande Fru i dag besökade gamle, om nånsin
Vägen det tillät, ty fastän snöplogen med tre par
Dugtiga oxar der gått, så var den dock åter
igenyrd.

Under måltiden nyss steg gumman upp, och
med småslugt

Leende min, tog fram en korkskruf, ställde
för gubben

En af flaskorna fram; och han drack med hen-
ne sin Sons skål,

Jemte den blomstrande Fruns, som han gerna
omfamnade en gång

Än för sin saliga död. Nu låg på boken hans
snöhvitt

Glänsande hår: glasögonen lågo bredvid, och
den nya

Sammetmössan med räfskinsbräm och tofs utaf
gulltråd.

Mor hade hängt för fönstren och sängen
 rena gardiner,
 Sopat golvet, bestrött det med granris, bredt
 öfver bordet
 Den rödblommiga duken, och blåst på det ra-
 ra citronträt
 Dammet af löfven. Också leukojerna blåste
 hon rena,
 Glad, att de knoppades ren. På hyllorna glän-
 ste, af engelskt
 Tenn, blankskurade fat och tallrickar. Öfver
 dem stodo
 Muggar af blått poslin, och under dem hängde
 en eldtång
 Jemte en prydelig aln, ett bessman och mau-
 gel och strykjärn.
 Men det gröna klaveret, som nyss den gamle
 med strängar
 Åter försett och stämt, stod främst i rummet,
 en prydnad.
 På notställaren låg uppslagen en gammal cho-
 ralbok,
 Gumman lyfte på den, såg efter, om under
 den gömdes

Dam, och satte den ner igen, så att nummern
var ostörd.

Äfven det präktiga skåpet af ek med seraphims-
hufvun,

Blommor af valnöt, messingsbeslag och skruf-
vade fötter,

Henne till brudskänk köpt af modern, kloc-
kerskan salig,

Hade hon dammat utaf och bonat med vax,
att det glänste.

Ofvan på kransen stod en hund och ett gapan-
de lejon,

Begge af gips, sex slipade glas med gull uti
kanten,

Tre par koppar af blommigt poslin, och kor-
gar med äpplen.

Nu steg gumman ifrån sin spinurock, trip-
pade sakta

Till vägguret, och knöt slaghammarens snöre
på spiken,

Så att det klingande glas och kucku ej skulle
i förtid

Väcka den gamle. Sen stod hon vid fönstret
och såg, huru stormen
Jagade tapptals dit snöflingorna, skakade går-
dens
Trän, och de hoppande skatornas spår bort-
bläste på ladan.

Hjelp oss Gud! Hvad det stormar. Hvad
snön uppstapplas i högar,
Sade hon sakta för sig, och runkade ängslig
sitt hufvud.
Stackars resande folk! Hvem kör väl sin hund
i ett sådant
Väder på dörrn. Dock kommer min son. Det
känns i mitt hjerta
Slå så besynnerligt. Se huru katten, på foten
af bordet,
Slickar sin tasse, och kammar sitt skägg, och
borstar sin nacke,
Det betyder ju främmand i alla förnuftigas tanke.

Sade, och tog fram kopparna, ställde dem
sakta i ordning,
Fyllde i sockerdosan, och dref bort flugor, som
gubbens

Flitiga smälla bespart till vintersällskap, och
nedtog
Sjöskumspiporna båda, så väl den silfverbeslagna,
Skänkt af hans son, som den andra, hvarmed
han dagligen rökte.

Skakande, hällde hon sen kardusen, öfver en
tallrick.

Nu till stugan bredvid hon varsamt öpp-
nade dörren,
Vinkade fram Susanna ifrån sin surrande spol-
rock,

Talte med nedstämd röst och bad henne skyn-
da till vedbon.

Tag, en börda och bär hit in; men sakta på golfvet
Lägg den, hör du, mitt barn, att ej du väcker
den gamle.

Krafsa ur ugnen sen ett par, tre kol, och i spiseln
Blås upp eld till en brasa. Du vet, huru Fars-
gubben klagar

Ständigt om köld, och midt om sommaren sitter
i solsken.

Äfven de unga, som komma från resan, be-
höfva ett varmt rum.

Pigan hämtade ved och blåste på kolen,
med kindren
Pösande, hostade sen och gret och trätte på
veden,
Tills den ändtligt blef tänd. Nu brann den
med sprakande låga
Hastigt till glöd, och vid glöden satte sig Gum-
man beskäftigt
Ner, för att bränna sitt kaffe. Hon rörde om
bönorna flitigt.
Knastrande brynte de sig, och svettades olja
och vällukt.
Derpå lyfte hon ner ur en skrubb den behän-
diga qvarnen,
Skakade bönor deri och satte den knäna emellan,
Höll med sin vänstra hand den fast, och mol
med den högra,
Plockade opp ur sin famn, hvar böna, som
hoppat ur tratten,
Drog sen lådan derut och strödde på papper
det malna,
Snodde om vefven igen, men stannade, medan
hon talte:

Spring, Susanna, och tag en bit af den mögliga
limpan,

Locka i lidret Burdus och stäng den vaksam-
ma in der,

Att hans skällande ej, när de komma, må väc-
ka den gamle.

Hör sen efter, om Matts ren gått att hämta ur
sumpen

Gäddorna. Vänta. Förut skall han vedträn
klyfva så många,

Säg honom det, att vi kunna vår gås väl bryna
på spetten,

Klif på dufslaget sen, och se, om släden ej
kommer.

Pigan med brödet gick, och på knät sig
klappande, listigt

Lockade in Burdus och lät den 'skrapa och
gnälla,

Vadade sedan i drifvan till Matts, som i stal-
let med ifver

Hackelse skar, ty han frös. Och sen hon sagt,
hvad hon skulle,

Klef hon på dufslaget upp och pustade, ref sig
i händren,
Stack dem inunder sitt förkle, och slog sig på
axlarne korsvis;
Men nu såg hon i molnet af flygande snön, hu-
ru släden
Slingrade ut för backen vid byn med klingan-
de bjellror.
Hoppande ner från stegen, hon sprang att be-
rätta åt Matmor.

Gumman med darrande knän lopp ut, och
med klappande hjerta,
Andades kort, och en toffel ifrån henne flög
uti brådskan,
Pigan till porten sprang och öppnade. Närmre
och närmre
Hördes nu bjellrornas klang, och den klatsjan-
de piskan, och slutligt
Äfven hästarnes traf, som in på gården med
släden
Ilade, höllo vid dörrn och snöiga rykte och
fnyste.

Gumman vid släden stod och skrek: Välkom-
na! välkomna!

Famntog först sin son, som främst sig skyndat
ur släden,

Sprang sen, och hjälpte hans maka ifrån sin
lurfviga fotsäck,

Knöt upp banden på hufvan, och kysste; och
tårar af glädje

Spritte ifrån hennes ögon på dottrens rosiga
kinder.

Men hvar är Far? Han mår väl ej illa på
födelsedagen?

Frågade sonen. Tyst! sad' modren med vin-
kande händer,

Tyst! han sofver. Mitt barn! kläd af den snöiga
pelsen:

Väck honom sen med en kyss, du aldrakära-
ste dotter.

Stackars barn! hvad din kind är röd af den
kyliga vinden!

Skyndsamt hängde hon upp deras pelsar
 på svarfvade knappar,
 Vred helt sakta på nyckeln, och böd dem sti-
 ga i stugan,
 Der den blomstrande Frun med sin älskyärdt
 leende uppsyn,
 Skyndade fram, och kysste den gamle på kin-
 den. Förvånad,
 Såg han upp, och slöt sina barn i darrande
 armar.

DEN GAMLE KNEKTEN.

Det var i Saimen på en ö,
Dit sällan någon länder,
Förutan måsar ur den sjö,
Som stormar vid dess stränder.
På udden stod i stormen fram
En ensam tall med högväxt stam.

Der satt i många Herrans år,
En man af gamla världen.
Från klippan med sitt hvita hår
Långt synlig ut på fjerden,
En vålnad blott från fordna dar.
Han för den häpna seglarn var.

Det syntes på hans vissna kind
En banad väg för tåren;
Och kulen flägtade en vind
De glesa silfverhåren.
Hans blick än sönk i djupet ner,
Än log åt skyn, som sorgen ler.

Svensk eller Finne! kom med mig
Till dessa öde ställen.
Der vågen hvitast tumlar sig,
Och spritter högst mot hällen;
Der satt han. Följ mig dit, och hör:
Hör honom sjelf, förrän han dör.

"Jag är den siste Carolin,
"Den ende än på jorden,
"Som sett Kung Carl." Med trotsig min
Han uppstod vid de orden.
När Carl blef nämnd, han hvarje gång
Tog af sin hatt, mer rak och lång,

"Se här" — nu med sin vänstra hand,
Den högra Ryssen skjutit,
Han läste upp ett folioband,
I lås af messing slutit.
Sin Bibel bar han med sig dit
Hvar dag, tillika med sin plit.

"Se här hans bild: så såg han ut,
Som jag, i rock och bälte.
Men när han stod i moln af krut,
Se, det var Kung och hjelte.
Stor, när han vann, men mera stor,
När, att förlåta, hem han for.

Jag ser ännu vid Fredrikshall —
Der stod jag honom nära,
Och hörde, när det skottet small,
Som fälldes Sveriges ära. —
Jag ser, hur på sitt svärd han drog,
Med hot bakom sig såg, och dog.

Gret Sverge: mer gret Finland dock,
Som mor och enka gråter,
Gret far och barn. Dess söners flock,
Ej kom från Norge åter.
Ej att den fälld af Dansken var:
Men till en stod frös häst och karl.

Jag ville dött der, jag också!
Dock Svensk ännu var Finnen,
Och byggde upp sin brända vrå,
Stolt af de stora minnen,
Dem allt från Gustaf Adolfs dar,
Han ärft af Farfar och af Far.

Hvi föll jag ej, förrän jag såg
Vårt folk för Ryssen springa?
Dock sprang jag ej: i blod jag låg,
Och höll ännu min klinga
I venstra handen, som var qvar,
Då man från Villmanstrand mig bar.

Här ser du både svärd och man;
Och slika voro många;
Men utan hufvud går ej an,
Hur käck man är, att stånga.
Dock freden kom, och böd oss än
Förblifva Svenske frie män.

Som sådan, o! hur lycklig här,
Min ärfda teg jag skötte!
Blott ej en skymt ur viken der
Af grönt och rödt mig mötte.
En annan syn mig gjorde ve,
Att Fändrikar i vaggan se.

Då ropte jag: hur skall det gå,
Om Ryssen kommer åter?
Men tänk! som fordne gossar blå —
Af glädje än jag gråter,
När jag det mins — der stodo män
Vid Valkiala upp igen.

Bland dessa en! — Men hör förut:

Jag var ren gammal vorden,
Då jag en enka fann till slut,
Som tog mig uppå orden,
De orden: Topp! *En* hand jag har:
Törs du den ta? Vi bli ett par!

Sen log min ålder, lika skild,
Från flärden, som från bristen.
En dotter! — Såg du Engels bild
Bredvid Evangelisten?
Så stod hon vid mitt morgonbord,
Och läste för mig Herrans ord.

Sen gick hon i mitt hus, och böd:
Och allt blef skick för dagen.
För henne blott, sen modrens död,
Och af den fröjd betagen,
Att se det Svenska mod igen
Bli hvad det var — jag lefde än.

En aften vid en fremlings arm

Hon kom der öfver ängen.

Jag såg ren, rodnande af harm,

Åt min pistol vid sängen.

Ehuru lam, jag än haft mod,

Att kräfva ut förförarns blod.

Men strax, han trädt inom min dörr,

Jag fann en man af heder.

Så steg till Patriarken förr,

En gäst från himlen neder.

Carl kämpat: ej dör Hoglands namn!

Så var hans helsning i min famn.

Nu, Herre! skrek jag, låter du

Din tjenare få fara.

Nej, ropte han: nej, lef ännu,

För att ett vittne vara,

Hur mig din dotter lycklig gör,

Då segren hit mig återför.

Der skymtar bort om sjön hans gård,
Som bonden glad besökte:
Der utan skryt hans visa vård,
Naturens fågring ökte,
Dit böd han mig till lifstidsvän:
Hit väntad blott som brudgum än.

Ren kom hans dag, ren slog hans stund:
Ett bud för honom lände.
Ett bud om segren vid Svensksund
Den ädle till mig sände.
Till himlen lyft, på knä för Gud,
Jag glömde bröllop, måg och brud.

Ren bruden satt i all sin skrud,
Och högtiden begyntes.
I land flög måsen, stormens bud:
Och ingen brudgum syntes.
Det hven så hemskt, som ur en graf.
Det blef ett Herrans väder af.

Jag ofta sett den vilda sjön
Stå upp, som till en härnad,
Ej blott mot klippan här och ön,
Men emot himlen ärnad.
Dock aldrig förr jag sett den så
Förgrymmad häfva sig, som då.

Ett segel syntes; bruden lopp
Med dödens färg på kinden;
Och kronan refs ur håret opp,
Och fjerran flög med vinden.
Dock här en brudsäng bäddad var,
Här nere, för det kära par.

Hit styrde han, att undfly der
Försåtet af en bränning.
Hit lyckligt frälst, från udden här
Han skulle, med en vändning,
I hamnen löpa in. Då kom
En il; och hvälfde båten om.

Ett hufvud — det var hans — hon såg
 Sig öfver vågen lyfta,
 Och sprang dit ner, der samma våg
 Sig vrok åt brantens klyfta.
 Der sänkt på knä, hon hof sig fram
 Med handen sträckt, då han dit samm.

Han grep den, och från klippans brädd
 Af vågen drogs tillbaka;
 Och drog med sig sin brud i bädd:
 Så blef hon dock hans Maka.
 Man fann de tu med hand i hand,
 Och grof dem så i kyrkans sand.

"Snart hundraårig, sitter jag
 "Dock lugn, här i min skrefva:
 "Blott ej mitt fosterland en dag,
 "Jag nödgas öfverlefva!" —
 Så talte han, och från den dan
 Ej syntes mer, der han var van.

Blott tallen ser man än der stå,
 Af stormens våld ej bruten.
 Blott vågen hör man än der slå
 Mot klippan, skum begjuten;
 Och kyrkan än i sitt förvar
 Hans bibel och hans värja har.

D E N D Ö F V E.

Farväl, Natur och Vänner! — Evigt stängd
Från allt hvad skönt och ömt kan själen väcka,
Jag släpa skall min ålders tröga längd,
I ensligt lugn, som masken i sin snäcka.

Jag lefver, ach! men mina sinnen gå,
Ett efter annat, långt för mig i grafven.
Här på ett näs, hur länge skall jag stå,
Hur länge tvina, lefvande begrafven?

En främling lik, vid skådespelets slut,
Stängd i sin loge, sen täckelset är fallet,
Musiken tystnad, ljusen släckta ut,
Står jag, och lyss än efter sista skallet.

Förgäfves! — Allt är tyst, allt dödt för mig.
 Jag hör ej lärkan med naturen vaknad,
 Och ej den suck, som sakta smyger sig
 Ur vänners bröst vid känslan af min saknad.

Okunnig i min vrå om verldens gång,
 Också i sällskap Eremitens like,
 Jag lifvets oro känner på en gång,
 Med tomheten ifrån de dödas rike

MOTSATTS *).

Du sälla döfhet! af ett sakta sus,
Likt aftenfläktens, ljuf du förespåddes.
Du unnat mig, ännu vid dagens ljus,
Att finna lugnet, innan hvilan nåddes.

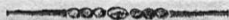
Nu nalkas mig, så tysta i sin gång,
Liksom af vördnad, menskorna och djuren.
Jag halft förklarad, njuter på en gång,
De dödas ro och lifvet af naturen.

Döf är jag, lyckligt döf, för hvarje platt
Och tanklöst ord af tidens gälla dårar.
Mitt öra nås af intet fånigt skratt,
Och ingen mjeltsjuk gråt dess hinna sårar.

*) Föregående verser skrefvos i en väns namn, som på en tid förlorat sin hörsel. Han svarade sjelf med dessa.

"Men näktergalens, lärkans sång, så ljuf!
 "Du ej kan höra!" — Väl, men J förgäten,
 Att ock min natt ej störs af någon uf,
 Min dag af ingen kråkas kärfva läten.

I lycklig ro för lifvets stormars brak,
 Som på en ö emellan båda landen,
 Jag sitter trygg, förväntande i mak,
 Den vink, som kallar mig till andra stranden.

DE GAMLAS SKÅL.

Hvem helga vi den ädla strömmen,
Ur gamla flaskor för oss hälld?
Åt ungdomen, som flyr likt drömmen?
Åt skönheten, likt blomman fälld?

Nej, tacksamheten höje rösten,
J Gamle, till en sång åt er.
Blott kransar våren ger, men hösten,
Den gyllne hösten, drufvor ger.

Se, åt de älskansvärda gamla,
Hvad fröjd Behagen ännu gömt,
Då endast ångrens qval sig samla,
Kring mången ung, som allt ren tömt!

Se Gubbens ögon. Skalken smyger
Ur dem ännu i hemlighet,
Och väpnad öfver bordet flyger
Till Gumman med en vink: du vet.

Han far, med helsan att beställa,
Åt dem ett bröllopp än af guld.
Ty egnom skålen åt de sälla
För seklets hälft, som snart blir full.

HUSLIG SÄLLHET.

Du som sade: "Barn af jorden,
At ditt bröd i anletssvett."
Dina voro ock de orden:
"Man och Qvinna varde ett."
Gud! hvad flitens stunder ila,
Lysta af din himmels ljus
Gud! hvad sällhet att få hvila
Med de sina i sitt hus.

Qväll och morgon för de kära,
Du mig gaf, jag prise dig.
Qväll och morgon till din ära
Höje de sin röst med mig:
Hon som än med grånad hjessa
Följer mig i lust och nöd,
Och de små, och alla dessa,
Dem du genom oss ger bröd.

O! hur lätt till dagens möda
 Går jag från en hjertlig vän!
 O! hur glad vid tarflig föda
 Ser jag mina barn igen!
 Ser dem kring mitt bord i blomma,
 Såsom oljeqvistar stå,
 Ser dem, ledlda af den fromma,
 Ren på Herrans vägar gå.

Fader, moder, kärt förtrogna,
 Sitta vi i lugn och skygd,
 Och dem skåda, hur de mogna,
 Dag från dag, i vett och dygd.
 När vi somna, när vi vakna,
 Är för dem vårt böneljud:
 Att när oss de arma sakna,
 De ej sakne dig, o Gud.

Du! som på de dina tänkte,
 Under korsets qval och hån,
 Och din vän en moder skänkte,
 Och din moder gaf en son.

Låt de späda öfvergifna
 Växa i din läras ljus;
 Och den ensam af oss blifna,
 Sänd din tröst i sorgens hus.

Skiljas måste makar, bröder:
 Men det ges ett hem ännu.
 Dit mitt hopp, när hjertat blöder,
 Lyft, o lifvets förste, du.
 Der mitt rätta bo jag hinne,
 Här blott skyld i vandringsdjell!
 Der de saknade jag finne,
 Evigt, oskiljaktigt säll!

E P I L O G.

Morgonsol! hvad jag dig prisar!
Skön är glädjen, om ock kort
Af den fågring, du mig visar,
I de perlor, du tar bort.

Blommans knopp, som fick dem hysa,
Fick dem suga in en stund,
Ser jag öppna sig och lysa,
Stjernlik, i den gröna lund.

När om qvällen hon sig sluter,
Komma perlorna igen.
Så den gamle tårögd njuter
Sina ungdomsminnen än.

VERLDSLJUSE T.

"Skymning oss i dalen höljer:

Verldens stora ljus sig döljer,

Bakom fjellets höga bryn.

Om en annan verld derute,

Vi blott drömme, och blott slute

Till en sol, som flyr vår syn."

"Fordom, högt på himlabågen,

Har hon, speglad ner i vågen,

Vist sitt Guda - anlete;

Och ännu på östra bergen,

Vi den höga purpurfärgen,

Af dess gyllne strålar se."

Så i gräset satt och tänkte,
 (Dit han trött sin vinge sänkte,
 Sen han bergets högd ej nått),
 En af Ephemerers slägte,
 Qvällens son, hvars lefnad räckte,
 Några dunkla timmar blott.

Natten kom: och nu de tusen,
 Små och stora, sköna ljusen,
 Såg han tindra fram i skyn.
 Gudar! skrek han, och föll neder.
 Dock — den mängd, som han tillbeder,
 Snart förvillar blott hans syn.

"O! hvad ser jag? Hvem framträder
 Der så stor, och rör och gläder
 Själ och hjerta ljuft och ömt?
 Att vår syn din glans må tåla,
 Vill du, så förmildrad, stråla,
 Sol, som vi i natten glömt?"

Månen var det', men i månen
 Solen lyste. Så i Sonen
 Fadren oss blef uppenbar.
 Ljus af ljus! ur nattens våda
 Du oss frälst. I dig vi skåda
 Det, som evigt är och var.

TROLLSLOTTET.

Se, bort till diktens verld af nattens sylfer
buren,
En yngling vaknar upp i ett förtrolladt slott.
Med frågor, utan svar genljudande från muren,
Han går från rum till rum, och vet beundra
blott.
Allt hvad i haf och jord, värdt kungakronor,
gömmes,
Och allt hvad dagen klär med sina färgers prakt:
All rikdom under skyn, all skönhet, som blott
drömmes,
Här, i ett sammanhang, är för hans ögon bragt.
Nu täflar om hans flit en rad af kabinetter,
Med verktyg för hvar konst, vis, nyttig eller
glad.

Strax dukar sig ett bord, med val af hundra
rätter,

Och ur ett sofrum hörs ett spelurs serenad.
Sen lockar honom ut en lund för näktergalar,
En hägnad af jasmin för dufvors ömma lek.
En dam, af svanor plöjd, och mellan gröna
salar,

En gång till en kaskad bakom en park af ek.
Men der en port af jern är för hans forskning
sluten,

Och här hans utsigt dränks af en omätlig sjö.
Men af en Scylla stängd, af en Charybd om-
fluten,

Står midt i elfvens fall en elyseisk ö.

Allt syns en hemlig vård af någon ande dela,
Som här osynlig går, hans hela dyrkan värd.
Dock ser han någon gång en liten ordning fela:
Der är en lilja stjelpt, och här en dufva snärd.
Hvad gör då denna gäst, hvad känner han sig
böra?

Ger han ej liljan stöd, och hjälper dufvan fri?
Tjust af parterrens plan, vill han den hellre
störa,

Än fylla, enligt den, hvad stormen bröt deri?

Skall han, sig sjelf till straff, vildt rasa, blindt

förtruten,

Om ej hvart lås sprang opp för styrkan af

hans hand,

Ej hvarje ros, han bröt, blef utan smärta

bruten,

Ej till hans möte kom en fjerran skådad strand?

Nej, trygg vid det han ser, och nöjd med det

han njuter,

Han till de verktyg går, för dem han krafter

fick.

Ehvad hans dolde vän om honom sist besluter,

Försörjd uti hans hus, han verkar till dess

skick.

DE TRE BRÖDERNE.

Från Europa trenne bröder
 Reste, för att världen se;
 Och förläste, längst i söder,
 Vid en ö: dit endast de
 Frälste sig bland många andra,
 Dem ur skeppet böljan bar.
 Der att återse hvarandra,
 Glädjen lik ett under var.
 Dock, hvad oro snart de fingo,
 Då de funno, hvart de gingo,
 Intet menskospår på ön.
 Eljest var den glad och skön,
 Rik på palmer, som dem bödo
 Ymuigt både bröd och must;

Rik på sånger, som der ljöde
I hvar buske lif och lust.

I det högsta trädet hängde
Frukt, som de ej smakat än.
Nu dit opp den yngste klängde,
Tog den; och de njöto den
Alla tre; och snart försporde
Verkan, som den frukten gjorde.
Lethen lik, den släckte ut
De förflutna årens minne.
Allt försvann ur deras sinne,
Hvad de sett och hört förut.
Dock en öfvad kraft och vana
Blef i tankegåfvan kvar
Hos det friska trillingspar,
Som nu gick, att häpet spana
Rundt om sig i skapelsen,
Och, på en gång barn och män,
Nybegynna lifvets bana.

Nu i dadelträdet skygd,
Utan fruktan, utan blygd

Njöto de, i ljuf förening,
På en mossig tufvas bädd,
Vid en kylig källas brädd,
Spel af känslor utan mening.
Nu kring ön, med vindens hast,
Öfver berg och dal, de flögo:
Der en stenget sprungo fast;
Här på en forell sig smögo
Midt i flodens strida lopp;
Der igen på klippans topp,
Åt en flygande Flamingo,
Slungade en spetsad sten;
Och med märg i sina ben,
Mod i sina hjertan fingo.
Stundom delta om ett rof,
Bragte dem dock snart till sämja,
Hjertats ädlare behof,
Samt den klokhet att befrämja,
Genom andras eget väl,
Och en lusta i sin själ
Med en annans styrka tämja.

Så de sågo dag för dag
Utan annan önskan ila,

Än att jagande i lag,
 Njuta sen i lag, och hvila.
 Ön för alltid syntes dem,
 Deras första sista hem.
 Dock utaf det lifvets värde,
 Som på ön var dem beskärddt,
 De en olik känsla närde.
 Ty af frukten mest förtärt
 Yngste brodren af de trenne,
 Och den äldste aldraminst.
 Derfor anade ock denne
 Mera än blott dagens vinst.
 Derfor mången gång han kände,
 Medan ljufvast, berg och dal,
 Haf och sky, hans hjerta tände,
 Midt i njutningen ett qual.
 Han förstod ej sjelf sin trängtan:
 Tills en dag ett segels syn,
 Som försvann vid himlens bryn,
 Gaf en mening åt hans längtan.
 Hvilken dröm hans själ betar!
 Af ett skepp i sjön begrafvet,
 Af ett land fördoldt i hafvet,
 Af en der tillbeden Far,

Bilder vakna i hans sinne,
Tjust af aning, hopp och minne.

Mången afton, mången natt
Ytterst på en håll han satt,
Och med hufvudet på handen,
Blickade åt himlaranden.
Hänryckt såg han sky på sky
Der i ljusets purpur flyta,
Och en skepnad alltid ny
För hans druckna blick förbyta.
Eller, från all världen skild,
Blott sin egen tankes bild
Njöt han, och med själens låga,
Döfvade all kroppens plåga,
Sjelf till slut en skugglik bild.

Fåfångt för de andra båda,
Som ur djupet af sitt bröst
Höra blott begärets röst,
Och i rymden kring sig skåda
Endast böljorna och skyn,
Målar han sin inre syn
Och de minnen, honom röra.

"Drömmar blott! som själ och kropp
Tära med ett fruktlöst hopp,
Hindra jagten, glädjen störa!"
Skrek den yngste, trött att höra,
Och sköt bort med afvig hand
Hela talet, från gazellen,
Som han redde till för qvällen.

"Möjligt, att ett annat land
Göms der bakom himlens rand,
Äfven troligt kan det vara:"
Så med saktmod hördes svara
Andra brodren af de tre.

"Men min vän, då vi ej se,
Ännu mindre nå den stranden,
Lefvom, verkom, njutom här,
Pröfvande hvad rättast är,
Lånande hvarannan handen,
Båd till hjelp i nödens stund,
Och till njutningens försköning.
Känslan sjelf af vårt förbund
Vare trohetens belöning."

Så han icke lärde blott,
 Men ock lefde, mån att sätta
 Straxt i verk den tänkta rätta,
 Som han fann i samfällt godt.
 Dock ibland, när blott en plåga
 Följde af hans visa flit,
 Kände han sig hemligt fråga:
 "Hur, och hvadan, kom jag hit?
 Är blott äta, jaga, sofva,
 All min lefnads ändamål?
 Fick jag tankens ädla gåfva,
 Som ej tingens chaos tål;
 Fick jag känslan, deraf buren,
 Ej för mig och stunden blott,
 Men för allt inom naturen,
 Nu och evigt sannt och godt;
 Fick jag kraft, att längre hinna
 Med min håg, än med min syn;
 För att bubblan lik försvinna,
 Med den bild, jag bär af skyn?
 Och min sällhet, ytterst hunnen,
 Är den blott lik tjusningen,
 Af min flöjt, hvars ton, knapt funnen,
 Med ett anddrag, straxt igen,
 Med ett anddrag är försvunnen."

Så af dunkla frågor brydd,
 Ser han snart sin ungdom flydd,
 Som af timmen, af minuten,
 Sög sig glädje, sorglöst njuten.
 Dock mer kär, ju mindre glad,
 Blir den verld kring honom mulnar,
 Som för bit den blomsterrad,
 Der hvar dag en stängel gulnar.
 Tårfull blickar han åt sjön,
 Som oändligt sträckt kring ön,
 Ren den yngste af hans bröder,
 Halkad från en klippas grund,
 I sitt djup behöll en stund.
 Mest för dem hans hjerta blöder;
 Mest han fasar för det slag,
 Att allena bli en dag:
 Då, till ångest blott förveten,
 Hans kring tingen förda blick
 Ser hvar stund förgängligheten,
 I hvar glädje, som förgick,
 I hvart löf, som vinden sprider,
 I hvart mygg, som sjön begrof.
 Hvad! om hela ön ett }rof

Blef för elementrens strider?
 Tänker han, och häpen ser,
 Än åt himlen, än åt hafvet,
 Än i eldens rike ner,
 Under bergets svalg begrafvet.

Ren, en natt, då för hans syn
 Allt är fraggor eller lågor,
 Medan hafvet gnyr mot skyn,
 Blixtar fräsa emot vågor,
 Tycks hans aning uppfylld bli.
 Dock det gryr, och sedan dagen
 Stillas vådrens raseri,
 Syns en köl, bland klippor slagen,
 Och hvad syn! en menskohamn,
 Sträcker der mot ön sin famn.
 Till dess räddning på sekunden
 Sam den andre af de tre,
 Och den äldste, att bese
 Skrofvat som der låg på grunden,
 Säkert från hans drömda land,
 Skickadt att hans hopp besanna.
 Blott den yngste syntes stanna

Liknöjd på sin trygga strand,
 Dock maskinen kunde gömma
 Något ämne för hans tand,
 Något verktyg för hans hand.
 Så med klokhet van att dömma,
 Kröp han ren i skeppets buk,
 För att der med ifver tömma,
 Hundra ting af nyttigt bruk.

Blott med en kompass i handen,
 Kom den äldste dän, den stund,
 Som den räddade på stranden
 Vaknat ur en dödlik blund.
 "Hvite!" ropte han betagen,
 Vid den underbara syn,
 Af den Europeiska hyn,
 Af de regelbundna dragen.
 "Hvite!" skrek han utom sig:
 "Detta under tyd för mig,
 Hur jag denna ask må vrida,
 Vänds dess lilja åt en sida."
 "Landsman!" svartes: "äfven du

Syns mig hvit, fast brynt af solen.

Alla tre J ären ju

Födde närmare åt polen,

I ett annat bättre land,

Bättre genom ljus och seder.

Dit sig vänder i er hand,

Nålens spets, som skifvan leder.

Dit en dag den styre eder,

Sen J byggt ett fartyg här

Likt det sönderslagna der.”

Knapt han dessa orden lyktat,

Förrn han låg der stel igen.

Stoftet värms med tårar än:

Fåfängt! Anden hade flyktat.

Höljdt med blommors friska doft,

Gömde man det dyra stoft,

I en grottas djup vid stranden.

Grottan snart ett tempel blef,

Der sin spillda dag fördref,

Med kompassen blott i handen,

Syslöst betraktande,

Den förstfödde af de tre.

Plötsligt hans förspända sinne,
 På det tidsfördrifvet föll,
 Att om kraften, som derinne
 Skifvan i sin rigtning höll,
 Med en grälig ifver grubbla;
 Och ju mindre han förstod
 Med dess trotsigare mod,
 Sitt förklaringsnit fördubbla.
 Slutligt i en träta snärd
 Af sin yngste bror, som dömde
 Hela asken intet värd,
 Om dess sköte icke gömde
 Någon nytta för den verld,
 Der de verkligt njöto lifvet:
 Bröt han för att sluta kifvet,
 Ask och glas ifrån hvarann,
 Och af nålen han der fann,
 På sin pinne svängd mot norden,
 Trodde sig högst upplyst vorden.
 Dock om den blef samma strid.

Andre brodern medlertid
 Ofta tänkte på de orden,

Som den hvites ljufva röst,
Sagt dem, döende till tröst!
Ej han bedt dem här sig plåga
Blott med suckars tomma flärd,
Åt den fåfängt drömda värld;
Men med verk en byggnad våga,
Kanske nyttig ren vid ön,
Men nödvändig öfver sjön,
Dit ett hopp med sjelfva lifvet,
Syntes deras hjertan gifvet.

Tjust af detta höga mål,
Som bedrar det än hans syftning,
Dock hans själ en ädel lyftning
Ger från hvardags föremål:
Tyder han med ljus och värma
För sin bror i grottans djup,
Planén till en liten slup,
Som blott skuggan skulle härma
Af den höga harmonin
I den strandade ruin.
Trots den yngstes bittra löje,
Åt det dristiga förslag,

Börjas timringen en dag,
 Ren i mödan rik på nöje.
 Hvar besegrad svårighet,
 Gaf dem dubbel munterhet.
 Felet sjelft, hvaraf de lärde,
 Ledde till fullkomlighet:
 Och nu först sin sanna värde
 Fick i deras ögon den
 Till sitt förra skick igen
 Lyckligt fogade kompassen.

Ren en julle stod i vassen,
 Klen, men flytande likväl.
 Hvilken glädje! Nu jemväl
 Yngste brodren fann det roligt,
 Att från stranden föga skild,
 Låta vagga sig förtroligt,
 Och i sjön se himlens bild.

Sen det lyckats, snart från hällen
 Skjuts ett större fartyg ner,
 Der man bättre likhet ser,
 Med den mäktiga modellen.

Bort till hafs, den samma qvällen,
För all tid, den äldste vill.

"Bröder!" skrek den yngste till,
"När den hvite sjelf förliste:
Hur kan det väl lyckas oss?
Jag blir här, hans ord till trots."

"Till det land, som han oss viste,
En gång, en gång segle vi:"
Sad den medlerste; "men, Bröder,
Låt oss nöjde här förbli,
Medan denna jord oss föder.
Äfven här den Far är röjd,
Som vår tro der borta tänker.
Aktom först, med tacksam frögd,
Här hans vinkar i hans skänker.
Se den rymd, der gränslös sträcks:
Tanken sjelf för den förskräcks.
Hoppet möter väl på vågen,
Men i hoppets ljusa spår,
Fruktan som en skugga går.

Tung att spänna är väl bågen,
 Som oss här vår njutning ger;
 Men den gläder oss dess mer.
 Och vår ö, ehur vi klaga,
 Alltid är oss kär ändå.
 Alltid, hur vi segla må,
 Tycks dess strand oss till sig draga.
 Dock att en gång lemna den,
 Görom oss i tid beredda,
 Kring dess alla bugter ledde
 Af den trogne visaren,
 Som oss gaf vår hvite vän.
 Må så länge vi här stanna,
 Dess i stormen säkra nål,
 Genom ögats klara mål,
 Hjertats blinda aning sanna,
 Och då moln och böljor skyn
 Hölja för vår häpna syn,
 Oss för bränningarne varna;
 Tills de icke finnas mer,
 Då den sista färden sker,
 Dit, der nya himlar klarna."

Så han talte: och hans bud
 Följdes under bifallsljud.

Dubbelt sälla sen den tiden,
 Njöto de båd sjö och land.
 Fliten, vänskapen och friden,
 Af det broderliga band,
 Fästes på den sköna strand.
 Än försökte sina segel
 Skeppet på den höjda våg,
 Än med pröfvad styrka låg,
 Flaggande på hamnens spegel.

Tills förmörkade i hast,
 Sky och haf och stränder skälfdes,
 En vulkan ur bergen brast,
 Mötte en orkan, och hvälfde
 I den öppna afgrund ner
 Hela ön, ej funnen mer.

Men de tre sig lyckligt frelsat,
 På sitt skepp och ställt dess lopp,
 Rätt åt norr med trofast hopp.
 Snart af andra skyar helsadt
 Blef det gamla mot ett nytt
 Mer fullkomligt fartyg bytt.

Som dem bragte till det möte,
Hoppet lofvat deras dygd,
Af en anad fosterbygd,
Af en dyrkad faders sköte.

DE TU ÅRO ETT.

Zeus blott *tänkte*, och Pallas med hjälm och
sköld ur hans hufvud

Trädde bland Gudarna fram: häpnande gäfv
vo de rum.

Alla den stridbara *min* beundrade; alla dock
skydde

Sköldens förstenande bild, Ugglan och —
Visheten sjelf.

Idel *känsla* var Cypris; och skön med flad-
drande vingar,

Sprang ur dess hjerta en pilt, eldig och
kraftig, men blind.

Alla på knä den smekande togo, och prisade,
alla

Utom Pallas, som skrek: bort med det gif-
tiga kräk.

Kärf och stel är hon, som ingen moder har
ammatt;

Tuktad af ingen far, vild och förarglig är
han.

Henne han gör beständiga spratt, hon bannas
på honom

Stundligen. Ej en minut kunna de tåla hvar-
ann.

Tåla hvarann ej tanke och känsla? Ej vishet
och kärlek?

Vishet! Kärlek! de? Spill ej de heliga namn.

Sinnlighet blott är han, och hon *Spetsfundig-*
het endast.

Kärlek och Vishet, de tu, äro i himmelen ett,
Äro hvad dikten benämnt URANIA, målande
henne,

Skön som Gracernas mor, ren som de stjer-
nor, hon bär.

Ren som ljuset hon är och schön; schön äfven,
då törnen

Kröna dess panna, och rätt heter hon —

RELIGION.

LJUSET OCH VATTNET, ELLER GENIETS URSPRUNG.

Hvem är det vingade barn, der far med en
fackla i natten?

Lysande himmel och jord, lyser han äfven
sig sjelf,
Skön, som en Gud. Än skönare nu på en klip-
pa i hafvet,

Står han i morgonens glans. Se hur det
himmelska guld,
Flammande upp ur vågorna, stänks på hans
lockiga panna,
Stänks på den lyra, han slår, tjust af den
glödande kyss,

Ljusets gudomlighet ger åt vattnets, i det hon
naturen

Nu, som i skapelsens stund, väcker och lif-
var igen.

Redan sin bana har solen begynt. Den vin-
gade gossen

Örnlik svingar sig dit, mäter dess krets,
och beser

Allt hvad dess strålar, i djup och på höjder,
daga och lifva,

Äfven dem sjelfva till slut klyfver han, färg
ifrån färg.

Hvem är det barnet med säkrare blick, än
den grånade Tiden,

Visare under sin lek, stundom, än Visheten
sjelf?

Vill du veta hans börd, så förnim en Myth,
som naturen

Sjelf förtäljer ännu, fast den af Greken är
glömd.

Greken beskref i sin dikt om eldens och vatt-
nets förening

Konsternas ursprung blott, fast han ej dröm-
de, hvad konst

Skulle ett nytt element frambringa ur vattnet
och elden,

Ångornas, mera än de, mäktigt i människans
hand.

Se, der rörs af dess kraft, ej endast med lem-
mar, men lungor,
Hjerta och ådror, ett skepp, lefvande liksom
ett djur.

Dock ett verktyg blott, ej anda deri, och ej
skönhet,
Skapar du, fyndige dverg, eller du halte
Vulcan.

Ej i din underjordiska eld, der ofvan i ljuset,
Tändes den fackla, han bär, han, som der
flyger så schön,
Icke en son af dig, ej heller af den Aphrodite,
Rättare Hafsfru nämnd, hvilken du vann till
gemål.

Äfven den rätta är född i hafvet, ehuru hon
icke

Der med Sirenerna bor. Upp till Olympen
sin flygt
Ställde hon: dit af Gratier följd. Dock, nyss
på sin snäcka
Stigen ur vattnet, hon der såg det oändli-
ga djup,

Ensam och tyst, och sig sjelf deri. Hvad!

himmelska urbild

Ropte hon! du, hvars vink tjusande förde

mig hit,

Stannar du der? Och himmelen sjelf, som jag

sökte här ofvan,

Nu der nere jag ser! — Dit, i sin villa,

igen

Tänkte hon störta sig ned, då hon hörde i

lunden på stranden,

Blåsas en rörande ton, svarad af kulle och

dal.

Blickande upp, och kring sig, hon log; och

det leendet tjuste

Himmel och jord. Hon sjelf blef af dem

båda förtjust.

Åter ur lunden hon hörde en röst, i den rö-

sten ej endast

Välljud, utan en själ, sådan hon kände hos

sig.

Snart med en flöjt framträdde en yngling.

Från himmelen endast

Kunde han komma så skön, fast i en herde

fördold.

Likt de strålar, ett moln, för solen hängande,
sprider,

Spriddes hans lockars guld under det kran-
sande löf.

Mer än lagern likväl, och håret, det himmel-
ska spelet

Röjde Apollo; och han både af blick och ge-
stalt

Kände igen Cytherea, ty skönheten utan ett
tecken

Tecknar sig sjelf. Förtjust möttes det sali-
ga par,

Han, som af ljuset var kommen, och hon som
stigit ur vattnet.

Vattnet och ljuset så skönt fånga och famna
hvaran.

Vatten och ljus upplifva naturen. Vattnet, i
jordens

Svällande ådror en puls, sträfvar åt höjden
likväl.

Ljuset der ofvan är kallt, här nere det vär-
mer och fostrar,

Spelar i färger, och skönt strålar åt rym-
den igen.

Hvad bekläder vår jord med grönska och blom-
mor och frukter?

Vattnet, till skyarna lyft; ljuset, med stof-
tet förent.

Dödlige! se, sin stora myster i de tvenne sym-
boler,

Skapelsen röjer. O! gå, låt dig invigas deri.
Kasta dig ner i en rinnande flod, som vär-
mes af solen:

Känn dig renad, och känn lifvet, som ström-
mar ur skyn.

Låt ock ditt hjerta bli rent, din ande förnyas
från höjden:

Så med anande fröjd tar du det eviga fatt.
O! det nalkas ej blott ditt hjerta med heliga
känslor:

Se för ditt öga jemväl glimtar en stråle deraf,
Glimtar ur allt hvad du ser mest skönt; och
de skönaste syner

Både på himmel och jord äro blott vatten
och ljus.

Morgonens skyar af guld, regnbågen och aft-
 nens purpur,
 Bäckens silfver, och sjöns blånande sal af
 kristall;
 Pärlan i rosens barm, och rosen sjelf, och den
 rosen,
 Som än hvit, än röd, spricker på oskuldens
 kind;
 Äfven dess ögons rena azur, och den högre,
 som höljer,
 Stjernornas prägtiga bo, — äro blott vatten
 och ljus.
 Hvarför är liljan så skön? för det hon suger
 ur ethern
 Strålar så rena, och dem sänder så klara
 igen:
 Himmelska tankar likt, som inges helgade hjer-
 tan,
 Der de i bön och i sång åter till himme-
 len gå.
 Skön är i molnets flor den daggiga stjernan,
 som ensam
 Blickar i dalen ner, tröstande sorgen, der bor.

Skön är dagen, som efter en regnskur klar-
nande helsar

Från en välsignande Gud, jorden, som grå-
ter af fröjd:

Äfven vintern är skön; ty se hur ljuset i vatt-
net

Stelnar in, och beströr fälten med liljor ur
skyn.

Mer än Konungars krona är trädens, rik på
demanter;

Mer än det segrande svärd blänker den stan-
nade än.

Gladare far han om våren likväl; och den un-
drande stranden

Skådar de bilder, han bär, vexlande skönt,
i sin famn;

Lik den vise, som ej försmår en blomma i
stoftet,

Fast en oändlig verld speglar sig djupt i
hans själ.

Såsom Nympher i bad, så leka i droppar af
vatten

Ljusets strålar, och klä ringaste gräs till en
brud.

Se i templet den brud, der träder fram, och
de sänkta

Ögonen lyfter, och nu sjelfva den älskade vän
Glömmer i Guds åsyn. O! se hur henne för-
klara

Tårarne; se, genom dem ögonen stråla åt
skyn!

Ej det jordiska blott af det himmelska, vattnet
af ljuset,

Får sin skönhet och glans; nej, det Gudom-
liga sjelft,

Tar en dödlig gestalt för att röra oss: ljuset i
vattnet

Sveper sig in, för att ljuft smyga sig fram
till vår syn.

Ej på fästet är månen så skön, som dess bild
är i källan,

Der af en himmelsk dag skiner det nattliga
djup.

Skönast är solen sjelf, och störst, i de dödlig-
gas ögon,

När hon i hafvets famn sjunker igen med en
kyss.

Allt det är minnen blott af den saliga tid,
då Apollo

Lefde på jorden och der mötte i Cypris sin
brud.

Då din skönhet, natur, förtjuste det himmel-
ska sinnet,

Dess harmoniska ljud väckte en ande hos dig.

O! då sprungo i hvar en däld kastaliska källor,

Vid hvar hydda sitt guld bödo hesperiska
träd.

Då var vishetens högd, att renast fatta det
sköna,

Lifligast ställa det fram både i gerning och ord.

Men de försvunno, de gyllene dar. Från jor-
den de tvenne

Flydde, då menniskan der skilde, hvad him-
len förent,

Dyrkande dem blott hvar för sig, och med
offer, ej rena,

Ej ens burna åt dem, utan åt larfver af
dem.

Under skönhetens namn, drog lustarnas fräcka
gudinna,

Fjerran från vishetens lund, ungdomens le-
kande svärm.

Visheten sjelf, som en spåman blott, ur en
håla, hvars ångor

Gjorde den frågande yr, lemnade gåtor till svar.
Se, i de flyddas spår uppväxande, lagern och
myrthen,

Såsom minnen af dem, älskas af skalden ännu.
Svanen, med ljusets färg i vattnet boende,
vittnar

Om dem både än mer. Kär för dem båda
han var,

Drog dem i vattnet, så väl som i skyn. Maje-
stätlig och snö-
h

Samm han för snäcken, och stolt höjde så
vingar som bröst;

Stoltare än, då han flög med dem upp till
stjernornas granskap.

Hänryckt hörde en Skald då hans odödliga
sång,

Sedan af sorgen förstummad. O se! med svart
öfver näbben,

Svart, öfver fötterna höljdt, sörjer han trogen
ännu.

Ej aflägger han förr sin sorg, ej bryter sin
tystnad

Förr, än han sjungande far upp till de sak-
nade två.

Efter dem lefver en son ännu, och söker de
flydda,

Modren lik i behag, Fadren i fynd och i
kraft.

Genius är dess namn. Uppfostrad i skuggan
af Pinden,

Går han i verlden ut, söker i tjell och i slott,

Söker i lugn och i värf, der en vis begrundar
med andakt,

Eller en hjelte sin tid skapar och dör för
sitt verk;

Söker i hafvets djup, bland himmelens stjernor,
det sanna,

Sköna och goda, som spår efter det himmel-
ska par,

Söker det sanna som skönt, det sköna som sannt,
och det goda

Såsom de båda i ett, som det från evighet var.

TIDENS TRENNE DÖTTRAR.

Först den medlersta af trenne
 Sköna Systrar var min vän.
 Barn ännu, jag stal af henne
 Nu en kyss, nu en igen.

Hvad jag sprang till hennes möte,
 Hvad jag höll i hennes hand!
 Tills jag sof i hennes sköte
 Från en bitter gråt ibland.

Vaknad log jag, och betagen
 Såg på blomman, hon mig bød
 Från den ranka, der för dagen
 En blef född och en blef död.

Yngling ren, jag ville finna
Ej blott blomman hvardagslik,
Men min sjelfva älskarinna
På behag allt mindre rik.

Med ett mikroskopiskt öga
Fann jag fel i hy och drag.
Log hon, fägnades jag föga;
Var hon mulen, trätte jag.

Otacksamme! skrek min tärna:
Du försmår det trogna Nu.
(Så hon hette) Fly mig: gerna!
Du skall sakna mig ännu.

Mellertid blef jag betagen
Af den yngre systemns bild,
Som ett kloster undan dagen
Gömde, än från verlden skild.

Genom molnet af den slöja,
Som betäckte hennes drag,
Tyckte jag så visst sig röja
Mer än dödliga behag.

Ännu mer: då jag fick höra
Den ej seddas tempelsång;
Hvilken engel slog mitt öra
Och mitt hjerta på en gång!

Natt och dag besjög min luta
FRAMDELES, den skönas namn.
Fåfång möda! Blott min luta
Fick jag trycka i min famn.

Hoppas! böd en ros i knoppning,
Fälld från hennes fönster ner.
Ack! för sen är all förhoppning,
Då man ej kan njuta mer:

Ropte jag, i förtid grånad.
Dock den spillda sommaren
Fann jag, midt i vintrens månad,
Ersatt hos en tredje vän.

Äldst bland döttrarne af Tiden,
FORDOM, kallade hon sig.
Enka! men, kring floret vriden,
Satt en krans förgätemig.

Vänligt log hon genom tåren,
Och af sjelfva sorgen skön,
Njöt ännu de flydda åren,
Nöjsamt vis af många rön.

Dock i längden litet dyster,
Bjöd hon sjelf mig gå igen
Till sin alltid unga syster,
Också till den dolda än.

Nu är en af dem min maka,
Som gör hvardan för mig säll,
En min vän, som ger tillbaka
Lifvets morgon åt dess qväll.

Och dess natt den tredje gläder
I sin slöja, drömd blott än:
Tills en verklig engel träder,
När jag vaknar, fram ur den.

Ö M H E T E N.

Med de ögon, blygsamt sänkta,
 Denne, — är det Kärleken?
 Nej, de röja, tårbestänkta,
 Piltens syster, Ömheten.

Koger bär hon; men det gömmer
 Pennor blott, och vers, och bref,
 Dem en vän, som du ej glömmes,
 Han ej dig, från fjerran skref.

Har du hört den bågen klinga,
 Som hon sjufalt strängad bär?
 Af de pilar, [dän sig svinga,
 Hjertat rördt, ej såradt, är.

Vid den bågen, när dess finger
Rör den, till dess hjerta tryckt,
Stannar nöjet sjelft, som springer,
Lyssnar snillet från sin flygt.

Har du sett den eld, hon tänder?
Facklan är en lampa blott.

Vid det stilla sken, hon sänder,
Glädjen trifs i tjell och slott.

Vingar fick hon, ej att sväfva
I en flygtig lek omkring;
Men att upp åt ljuset sträfva
Öfver stoftets trånga ring.

Lyfte hon de ögonhåren,
Såg du själen, under dem,
Le åt höjden genom tåren,
Helsa ofvan skyn sitt hem!

Hon har lyft dem: se, de blicka,
Goda hjerta, öfver dig.
I din uppsyn, ömma flicka,
O! hur skön hon speglar sig!

Se! de öppna sig, de söta

Rosenläppar; hör dess röst:

"Trogen var; jag vill dig möta,

"Lika ljuf, i äldrens höst."

DAGGDROPPARNE.

"Är det med tårar blott, du helsar det kommande ljuset?"

Fjäriln frågar en ros, kysser, och väntar ej svar.

"Tårarne äro från skyn, och se, i de himmelska pärlor

"Speglar sig morgonens färg, ack! så förgänglig, som skön,

"Speglar sig solen sjelf, den eviga;" sade i löfvet

Näktergalen, och sjöng, klagande ljuft på en graf.

"Ångor från jorden äro de blott;" försäkrade lärkan,

Och mot dagen sin flygt höjde bestrålad och fri.

"Ja, och när skuggorna fly, så bli de blott ångor ånyo,"

Röpte en solros ^{ens} ner åt en nattens viol.

"Väl!" var violens svar, "men de ångorna stiga åt höjden

"Och nedfalla i regn, när vi af hettan förgås."

Var, som du är, lik rosen, Sophie: ej sluten för ljuset,

Göm åt din aften ännu känslan, som tåras mot skyn.

DEN FÅNGNE FJARILN.

Sophie.

Ser du Psyche der, som flyger?

Edward.

Vänta! jag vill fånga den.

Sophie.

Vinglös Amor, du dig smyger
Fåfängt i dess spår, min vän.

Edward.

Flyger hon, så kan jag springa;

Rosen henne lockar ner.

Öfver dem min hatt skall svinga

Vid den kyss, hon henne ger.

Sophie.

Själ och Skönhet! Näns du störa,
Skilja åt dem, Edward, du?

Edward.

Nej, åt dig, som de tillhöra,
Fångar jag dem begge tu.

Sophie.

Fångna, kyssas de ej mera.

Edward.

Tog jag ej det sköna par?
Låt oss se på beggedera
Med det mikroskop, jag har.

Sophie.

Tror du Psyche dervid vinna,
Mer än Rosen?

Edward.

Lika godt!

Endast vi det sanna finna,
Ej bedras af ytan blott.

Sophie.

Tänk! på dina vingar, fjäril,
Bär du riktigt fågeldun.
Och du, ros, har tusen käril,
Ådror, porer, fräknar, fjun?

Edward.

Går du från mig? Flera under
Visar dig mitt mikroskop.

Sophie.

Tack, min vän: mer glada stunder
Ger mig mitt kaleidoskop.

Edward.

Kan du roas af den tomma,
Kalla leken, du, Sophi?

Sophie.

Af en mossstjelnk, af en blomma,
Se, hvad skapelser der bli.

Edward.

Utan ändamål.

Sophie.

Men sköna.

Äfven tanken dröjer der,
Häpen och förtjust, att röna,
Hur naturen ändlös är.

Edward.

Ja, i smått vi se af henne
Der en vink, om hvad hon mer
Skapa kan, än, i de trenne
Kända riken, hon oss ger.

Sophie.

Konsten sjelf hon tycks der härma
I en ständigt skiftad pragt.
Tror jag ej en skald der svärma,
Med en Fées förtrollningsmagt.

Edward.

Som en dröm, ditt glas förnöjer:
Allt förskönas af dess spel.
Nakna verkligheten röjer
Mitt, med alla dolda fel.

Sophie.

Henne, som ty värr! man hittar
 Utan mikroskop hvar dag,
 Vill jag fly, och därför tittar
 I kaleidoskopet jag.

Edward.

Sätt dit fjäriln: se de möten,
 Blomstren der åt honom ge.

Sophie.

Hu! der kräla nu blott spröten,
 Nu blott fötter: styggt att se!

Edward.

Hvad! ett löf, en knopp, en stängel,
 Tusen skönheter der gör:
 Och du lilla blomsterengel —

Sophie.

Till en högre ordning hör.

Edward.

Ach! du släppte bort den rara!
 Vet, Apollo sjelf det var.
 Såg du silfret med de klara
 Purpurstrimmor, som han bar,

Sophie.

Jag den arma frälsa ville,
Redan länge nog betryckt.
Nämns han ande eller snille,
Frihet vill han, född till flygt.

Edward.

Ja, bland blomstren, lätt som vinden,
I sin flygt han skönast är;
Sjelf ett blomster, säger Inden,
Lik de blommor, snillet bär.
Lefvande i luften fria,
Utan gift och utan tagg,
De ej frukta skördarns lia,
Närda af etherisk dag.

Sophie.

Men de frukta vurmarns låda
Och pedantens mikroskop.
Skalen må man der beskåda,
Anden lefver ej i skåp.

PERSIKAN OCH ASTRAKANEN.

(I ETT SÄLLSKAP PÅ LANDET.)

En Persika, så skön, en af de skönaste,
 Som ett orangeri kan ge,
 Satt i en silfverkorg, bland drufvorna en drottning.

Hvem skall den enda få? Jag vet,
 Utlät Värdinnan sig, ej annat råd, än lottning.
 Hon sjelf bort få den, sjelf en sällsynthet.

Så tänkte man vid hela bordet,

Fast ingen talte ut det ordet.

Vi Herrar eftergé vår rätt;

Vi Fruar äfvenså. Men nu är frågan värre.

Två Fröknar! — Mellan dem är valet icke
 lätt.

En Paris nämndes ut. Det blef en ung Friherre,

Som mellan begge satt, med ansigtet så ljust

Af begges återsken, af begge lika tjust.
Till höger såg han allt, hvad skönhet, konst
och snille

Ha finast, i den bästa dag,
Till vänster blott natur och oskuld och behag.
Brydd tog han Persikan, och henne klyfva ville,

Nej, ropade CHARLOTTE, med kindens färg för-
höjd:

Det vore synd att henne dela;
Hon är för skön dertill. JULIE bör få den hela;
Jag med ett äpple är förnöjd.

Ett äpple! tog JULIE till orden,
Ej utan hemlig harm och skräck,
Att se den landtliga så täck:
Hvad är ett äpple här i Norden?
En smaklös kart, fadd eller sur,
Liksom vår vitterhet, och hela vår natur,
Mitt eget vackra kön ej engång undantaget.
CHARLOTTE är dock ett undantag:
Hon har af Persikan ett drag,
Det ljuftva smäktande behaget.

CHARLOTTE skall henne få. Jag tar en drufva,
jag;
Fast mindre skön och rar, hon dock har eld
och ether,
Jag vet ej noga hvad det heter,
Det, med ett ord, som gör, att drufvorna ge
vin.

Som våra vinbär ha: så föll med glädtig min
Grefvinnan in. Af hvita vinbär bara
Är vinet, som vi hört så mycket bifall få.
Det är ju Svenskt, och godt ändå.

Hvad gör ej sockret? hörs hon svara:
Med socker gör man allt i Sverge fint och
godt.

Min Fröken! ej på landet blott,
På Hofvet till och med, är det en lånad yta
Af litet socker utifrån,
Den fina smak, hvaraf de skryta:
Utlät sig husets unge son.

Mitt herrskap, ser ni här! så togs af Friherrn
ordet,
Hvad blommor, hvilket val! — Der stod, hvad
en parterre,
Som har en Frökens vård, i Juli vackrast bär,
I en Albastervas på bordet. —
Och urnan, der de stå! Hon är i Florenz gjord.
Hvad konst deri, hvad stil, hvad skönhet med
ett ord!
Är hon nu mindre skön, för det hon skaptes
ute,
Och rosen, nejlikan, för det de föddes här?
Hvad hennes glans förhöjs, då deras prakt hon
bär!
Och med hvad nytt behag vi dem i henne
njute!

Så dubbel, som den Herrn, var också jag min
tid,
För allt hvad vackert är, tog gamle Grefven
vid;
Men alltid får man ej förena,
Vet min Baron, det andra med det ena.

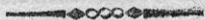
Hur ni än vänder persikan,
Är hon en enda blott och tillhör en allena,
Då hon ej klyfvas får och ej fördubblas kan.
Låt höra! hur skall domen falla? —

Men jag förstår: vår Paris är
Den fordna lik, och först en lön begär.
Jag dömmar, mellertid, oväldigast af alla.
JULIE får Persikan. Från ett orangeri,
Från Hofvet, är hon sjelf, och skatta vet dess
värde.

CHARLOTTE skall få, hvad hon begärde,
Ett äpple, Svenskt och godt. Hon 'sjelf har,
frisk och fri,
Uppvuxit under skyn på öppna fosterjorden,
Och tåla kan en fläkt från Norden.

En Astrakan, der dagen genomsken,
Som en kristall, så klar och ren,
Framtrillade härvid, och hos CHARLOTTE sågs
stanna;
Och rodnaden steg upp till hennes hvita panna
Vid den devis, hon läste deruppå
Af Friherrinnan skrifven så:

Mitt barn! var alltid sann, som denna;
Låt se hvad du i hjertat bär,
Och bär i hjertat blott hvad godt och ädelt är.
Förfiningen är skön, men ofta får man känna,
Att under ytan, ljuf och len,
Göms, som i Persikan — en sten.

MIMOSAN och RESEDAN.

I sällskap med en Skald, en liten hvass Sophie
Besökte ett Orangeri.

I det af växt vid växt hon ^{afvek}genomsåg en skara
Från begge Indiernas land,

Dels sköna och dels underbara,

Blef en Mimosa rörd af hennes lätta hand.

Förvånad ser hon örten buga,

Och i de fina blad en blödig känsla — Ijuga.

Se, brast Poeten ut: hvad bild af modestin!

Ja, svarte hon, och log med en ironisk min:

Den sköna blygsamhet! Hvem må ej henne
finna

All den beundran värd, hon vinner — och
vill vinna?

I samma ögonblick de känna begge två
En ånga, fin och ljuf, bland tusen ångor rå.

Hvem sprider denna doft? Det är ej hon, den
granna,

Ej hon den stolta här, ej hon, som främst der
står.

Så hela raden ut Sophie med Skalden går;
Tills vid en bortgömd växt de med förundran
stanna.

Den som förtjuste dem, blott en Reseda är,
Som obemärkt i vrån der gjuter ut sin anda,
Att gå, så långt den kan; och sig bland mæng-
den blanda.

Nå! ropade Sophie: se här
En annan bild af blygsamheten.

Med sänkta ögon teg poeten.

ENSIDIGHETEN.

Rättvisan, då hon först från himlen kom-
men var,

Två sköna, skarpa ögon bar.

Men Egenkärleken från jorden henne mötte,

I kif med henne kom: och i en het minut

Hans knutna näfves tumme stötte

Den ädlas ena öga ut.

Väl skönjde hennes friska öga

Än både djupt och långt i hvarje särskilt ting,

Men tjente i det hela föga;

Ty allt i denna verdens ring

Hon såg nu mer blott på en sida.

Fördenskull, hvar hon kom, så väl i tjell,
som slott,

Med all sin skarpsynthet hon väckte oro blott,
Och ropande om rätt, förledde folk att strida.
Rättvisan, med ett ord, som ödet skickat ned

Att stifta enighet och fred,

Och gyldne tiden återkalla,

På jorden åstadkom en allmän villervalla.

Hon rörde opp till slut båd himmel och natur.

Då sade Jofur till Mercur:

Min son, stig ned på jorderingen.

Det är ett gräsligt larm, den enögda der gör.

Hon både menskjors ro och gudars aktning stör,

Med sin blott halfva dom om tingen.

Gå med en hast, min son, och gör på bull-

ret slut?

Stick ock det andra ögat ut.

Ensidig syn är värre än allsingen.

HÖNSEN OCH STAREN.

"Himmeln faller på oss, höna lilla!"

Sade tuppen till sin fina fru.

"Huru så, min egen söta du?"

"Hör du inte, hur han hotar illa,

Hur han brakar till!" — "Ja, Herre Gud!

Det ha vi för våra synder, Gubbe!

Kom nu bort: och alldrig mera tubbe

Du mig hit. Nej alldrig mot förbud

Rör jag mer ett frö." — Och nu ur trägåln

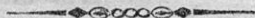
Blef ett språng, ett flaxande åt fågåln.

"Höns! för er, för era synders skull,
Ramlar fästet, falla sol och stjernor!"

Så i fönstret log af högmod full,

Staren, philosoph bland kycklingshjernor.

Men i hast förändrades hans min,
Då en åskvigg fräste ner i muren,
Der han satt, betraktande naturen,
På ett band af Encyclopedin.
Tyst och häpen, kröp han in i buren,
Och det stulna sockret åt sin vän,
Papegojan, smög igen.

VISAREN OCH HJULEN.

"J mässings-kräk! J arbets-djur!

Derinne i de mörka skjulen!"

Så talte till det packet: Hjulen,

Den gyldne Visarn i ett ur.

Hurvidt hans gyldene natur

Med något mässingsgry sig möjligt råkat blanda,

Går ej historien oss med något ljus tillhanda.

Nog af: han hade namn af guld,

Och med ett sken af guld på blanka skifvan

lyste,

Om dyrden af sig sjelf de högsta tankar hyste,

Och trodde verket gjordt allena för hans skull,

Han talte, säger jag, till hjulen, dessa trålar:
"Jag vistas väl uti en högre spher,
Och har den lyckan ej att se och känna er:
Dock stör mig något larm af hopen der, som krälar
Med knarrigt tålmod ikring.
Godt folk! jag ber er om en ting:
Att sköta edra kall — och tiga."

"Att sköta våra kall och tiga?
Och låta honom äran ta?
Och sjelfve hela bördan dra?
Och icke ens den trösten ha
Att klaga, när för hårdt oss mödorne beta?"
Så hördes på en gång ett mumlande uppstiga,
En ny befallning kom att tiga.
Allt teg,
Allt stannade. — Och nu ur stånd att ta ett steg,
Såg Visarn, att hans lopp af Hjulens lopp
berodde:
Att den betydighet, om hvilken han sig trodde,
Han, som gaf ton åt allt med sina gudasvar
Af mässingskräken honom gifven var.

JÅTTEN OCH DVERGEN.

(Efter *LICHTWER.*)

En gång en gräslig jätte,
I skuggan af sitt berg,
Fick se en liten dverg,
Som gick så pigg, och sprätte.

Nyss mätt, han vill ändå
Den biten ej förlora.
Att ätas af de stora,
Är ödet för de små.

"Allt vildbråd här i parken
"Mig tillhör," ropte han
Och log, som en tyrann,
Och nöp pygmén från marken.

"Hvad vill ers nåd af mig?"

Pep dvergen, grymt betagen. —

"Jag vill blott här i magen

Fritt herbergera dig."

"Stor tack! Mig fattig liten

För mycken ära sker;

Men lofva mig, jag ber,

En sak, förrn jag är biten."

"Välan! jag lofvar dig" —

"Men svär, att ni vill görat" —

"Jag svär det. Nå! låt hörat" —

"Jag ber: ät icke mig."

Putsveck bakom en backe

Kröp dvergen med en hast;

Men näfven högg sig fast

Ånyo i hans nacke.

"Var vittne, hela ängd!

Hur trolöst han mig mördar,

Ej ed, ej Gudar vördar!"

Skrek dvergen, illa hängd.

"Åh sakta! byting! sakta!"

Var jättens kalla svar:

Den plär ej Gudar akta,

Som menniskor ej spar."

LINGONEN och RÖNNBÅREN

Ut på landet flugen första gången,
 Sprang en gosse der, som frälsta fången,
 Glad, omkring: "Hvad lyser här så rött?
 Lingon! Hela fältet fullt beströdt!"
 Ropte han, och krökte ren sitt finger;
 Då en rönn, i branten af ett berg,
 Full med kronor af en högröd färg,
 Fästade hans ögon. Genast springer
 Han åt berget, klänger upp i trät,
 Som en ekorn, får ett hål på knät,
 Men ock bästa klasen, som der hänger.
 Med hvad glädje han dess pragt beser!
 Kysser, vattnas i sin mun, och ler;

Smakar den till slut, och hastigt slänger
 Grinande ifrån sig. Fy! för er
 Ref jag mina byxor, och får bannor!
 Mumlar han, i det han hoppar ner,
 Och till lingonfältet sig beger:
 Räknande för sig, hur många kannor
 Han skall plocka der och bära hem.
 "De ej narra mig, jag känner dem."
 Men hvad harm, då han till stället hinner!
 Ej ett enda lingon mer han finner:
 Alla barn ur byn der nyss förut
 Hela rikedomén plundrat ut.

Som han väntat, fick han för den färden
 Bannor af sin mor; och fadren gaf
 Denna varning: "Lär, min son deraf,
 När du en gång vandrar ut i verlden,
 Att för det, som lyser grannt och stort,
 Ej det goda, som du pröfvat, lämna.
 Sök ej branten; håll dig vid det jemna:
 Der går vägen rak till fridens port."

ÅSNAN OCH APAN.

Bland andra djur, på hvilkas dans,
Vid marknan folket gick att gapa,
Befann en åsna sig, beriden af en apa.
Tänk! dansar också han, den grå!
Och solo till ändå!
Skrek folket och begynte skratta,
Nej, se på ryggen sitter moitien.
En boricka och en markatta!
Det är ett par, som gör en riktig scen.

Ehuru smickrad af de ropen,
Som af den ständigt nya hopen

Förnyades hvar stund, blef åsnan stött ändå,
Att höra ropas jemt: "Se grälle! Se man på!
Hvad krumsprång! hvilka steg! med svansen
sjelf, hvad slängar!

Hvad gör ej Tysken dock för pengar!"

"Ja, pengarna tar Tysken," tänkte han

Och hängde läpp."Det är det enda, som han kan.

Men jag gör sprången, jag tar stegen,

För apan till och med! Ja, konsten är min egen,

Så väl som föttrens begge par."

"Men, säg mig," sade han till apan sedan:

"Säg ärligt: har jag gråhår redan?"

"Jag kan ej neka," var den andras svar,

"Der sitter här och der ett strå, som börjar gråna.

Men det kan hjälpas lätt. Jag tar dem bort

min vän.

Jag har små fingrar, jag. Så blir du ung igen.

Din nya fågning skall förvåna

Så Tysken sjelf, som hans publik!

Hvad det skall bli för stampningar och skrik,

Ej endast klappningar med händren!"

"Tack bror:" sad' åsnan. Plockningen
Begyntes straxt. Han måste bita tändren:
Det gjorde ondt, och fortfor länge. "Men,"
Utroppte han till slut. "Du må väl icke rycka
Ifrån mig andra hår, än grå." —

"Se sjelf: här ligga de." — "Håh! hå!

Hvad mängd! Jag kan dock icke tycka,
Att jag så gammal är ännu.

Men är det mycket qvar." — "Ja, kära du!

Väl, mer än hälften. Vill du, att jag låter
Det vara halfgjordt? ty jag ser, du gråter."

"Far fort, som du begynt, om du än ref till slut

Ifrån min arma kropp hvart enda hårstrå ut.

Jag slipper genom denna pina

Åtminstone den harm, att ständigt heta grå."

"Du narr!" begynte apan grina,

Då allt var gjordt: "du är det ju ändå

I hull som hår. Du föddes så,

Du var det ren i moderlifvet,

Och blir det till din död. Ty ser du det är gifvet,

Att du en åsna är;

Och grå är färgen, som en åsna bär."

Nu steg en käring in för att på djuren gapa,

"Tvy dig! hvad du är lik en menska!" brast

hon ut

Till apan. "Hvad du lärt att dig finurligt skapa!

Och klädd som en Madam! Likväl är du till slut,

Hvad du från början var, en apa.

Jag tror du härmar mig: du stygga, fula djur,

Du lumpnaste af alla kreatur!

Det enda ibland dem, som går från sin natur."

"Hör du?" sad åsnan. "Tig! du grälle!

Du skäms att heta det du är.

Jag, för att bli en ann, gör mig ett dumt besvär.

Är jag en däre, sä är du en stolle."

DEN STORE.

(Ifrån Fransyskan.)

Ett barn stod på ett bord, och tyckte om sig der
 Och sade: "jag är stor." Men hördes någon svara,
 "Stig ner: få se hur stor du är."
 Hvem kunde väl det barnet vara?

Säg du, som från din högd af rikedom och rang,
 Ser ner på ringa dygd och obelönt talang.

FJÄRILN OCH BIET.

En fjäril och ett bi befunno sig i hast,
På en gång begge, illa fast.
I kådan på en gren, af blommorna förförde,
De sina vingar fåfängt rörde.
"Nå bi!" brast fjäriln ut,
Hvad har du nu till slut,
För all din trägenhet att samla och att spara?
Du dör, förrän du lefvat har.
Jag njöt dock mina bästa dar."
"Du njöt dem!" hördes biet svara.
"Det är förbi. Hvad har du deraf nu?
Men det jag njöt, det njuter jag ännu,
I sjelfva döden; ty det göms härinne:
Mitt nit för kupans väl och mina mödors minne."

RÅFVEN OCH STORKEN.

En gång bød på litet mat,
Platta Snillet det Förspända.
Tunna soppor, låga fat!
Värden läppjar; gästen flat,
Doppar fåfängt näbbens ända.

Det Förspända till sitt hus
Bød det Platta andra dagen.
Kryddadt vin i höga krus!
Värden pimplar sig til rus;
Gästen fryser, tom i magen.

DE BEGGE APORNA.

(Efter WILLAMOW.)

Den ena.

"Hvad gör du? är du klok, som ställer dig
att stå
På hufvud?"

Den andra.

"Sakta, bror man plär oss förebrå
Att vi ej kunna mer, än endast efterapa.
Härefter lät oss gå så här;
Och sen — sen komme man, och säge, att
en apa
Också original ej är."

B I E T.

(Efter GLEIM.)

Hit och dit i täppan flög
Ett beskäftigt bi, och sög
Honingssaft ur alla blommor.

"Gift i mången blomma är,"
Sade vattnarinnan der,
"Och du suger alla blommor?"

"Ja!" var lilla biets svar,
"Men jag lemnar giftet qvar."

FLODEN OCH BÄCKEN.

En mächtig flod, som af sin fart
Fann hela vida nejden dåna,
Höll sig för stolt att blott förvåna;
Ty undrans offer mätta snart.

Djupt i de grufvor han sig skar,
Der sig naturens skatter dölja;
Och dän med styrkan af sin bölja
Ett redbart guld i dagen bar.

En liten bäck sig smög förbi
Så tyst; och än en menlös tärna,
Än dalens ros, än qvällens stjerna,
Sig flygtigt speglade deri.

Bäck! sade floden, hvem är du,
Som vågar visa här din spegel?
Hvad nytta gör den? Intet segel
Jag sett der röra sig ännu.

Hvad nytta? svarte han förskräckt:
Min sann! jag derpå nånsin tänkte.
Spörj himlen, som mig spegeln skänkte,
Än klar, än bruten af en fläkt.

Nu från sin kosa vänd, han föll,
Och dref ett qvarnhjul, dref väl flera;
Men viste inga bilder mera,
Blott sorlet till sin tröst behöll.

Rättelser:

- Sid. 229. v. 5. står: *vore* läs: *vare*
— 276. v. 5. står: *spritte ifrån hennes ögon* läs:
föllo från Gummans ögon
— 323. v. 3. står: *min* läs: *Mön*
— 335. v. 7. står: *både* läs: *bäda*
— — v. 8. efter *och* lägg till *snöhvīt*
— 345 v. 2. står: *solros* läs: *solens ros*
-